

พฤติกรรมการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในของครูโรงเรียนอนุบาล
สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร

ปริญญานิพนธ์
ของ
เหมวรรณ แดงอ่อน

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย
พฤษภาคม 2550

พฤติกรรมกาปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในของครูโรงเรียนอนุบาล
สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ
ของ
เหมวรรณ แดงอ่อน

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย
พฤษภาคม 2550

เหมวรรณ แดงอ่อน. (2550). พฤติกรรมการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในของครูโรงเรียนอนุบาลสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร. กศ.ม.(การศึกษาปฐมวัย).กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม : รองศาสตราจารย์ ดร.เยาวพา เตชะคุปต์,รองศาสตราจารย์ ดร.วิรัช วรรณรัตน์.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมการปฏิบัติงานและเปรียบเทียบพฤติกรรมการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในของครูโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร ใน 9 ด้าน คือ ด้านการเตรียมการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน ด้านการจัดระบบบริหาร และสารสนเทศ ด้านการจัดทำแผนพัฒนาโรงเรียนที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาโรงเรียน ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี และด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ครู ฝ่ายบริหารและฝ่ายปฏิบัติการในโรงเรียนอนุบาล ที่เปิดสอนเฉพาะอนุบาลชั้นปีที่ 1 - 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2549 จำนวน จาก 26 โรงเรียน จำนวน 52 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามพฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครใน 9 ด้าน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 55 ข้อ โดยเป็นมาตรประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .99

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับพฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในของครูโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมากทั้งภาพรวมและรายด้านทั้ง 9 ด้าน

2. การเปรียบเทียบพฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในของครูโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร เมื่อจำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยภาพรวมมีระดับพฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการเตรียมการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน และด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน มีพฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นไม่แตกต่างกัน

3. การเปรียบเทียบพฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในของครูโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร เมื่อ

จำแนกตามประสบการณ์การสอนของครู โดยภาพรวมและรายด้านมีระดับพฤติกรรมการปฏิบัติงาน
การประกันคุณภาพภายในไม่แตกต่างกัน

THE QUALITY-ASSURANCE OPERATIONAL BEHAVIOR OF TEACHERS
IN KINDERGARTENS UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF
THE PRIVATE EDUCATION COMMISSION, BANGKOK

AN ABSTRACT
BY
HEMMAWAN TANGON

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education Degree in Early Childhood Education
at Srinakharinwirot University

May 2007

Hemmawan Tangon. (2007). *The Quality-Assurance Operational Behavior of Teachers in Kindergartens under the Jurisdiction of the Office of the Private Education Commission, Bangkok*. Master thesis, M.Ed. (Early Childhood Education). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University Advisor Committees : Assoc Prof. Dr.Yawapa Tejagupta, Assoc. Prof. Wirat Wannaratta.

The purpose of this research was to study the level of the operational behavior and compare the quality-assurance operational behavior of teachers in kindergartens under the jurisdiction of the Office of the Private Education Commission, Bangkok according to the following 9 aspects : the operational preparation for the quality-assurance, the educational standard determination, the administrative management and information technology, the school-developing plan for educational quality, the school-developing planned operation, the examination and revision for educational quality, the educational quality evaluation according to the determined educational quality standard, the annual report for educational quality, and the ongoing educational quality development.

The subjects used in this research were totally 52 teachers in the administrative and operational departments in the 26 kindergartens, specifically class 1 – 3 in the academic year 2006, under the jurisdiction of the Office of the Private Education Commission, Bangkok. The instrument in this study was the researcher-created questionnaire for quality-assurance operational behavior measuring for 9 mentioned aspects of those kindergartens under the jurisdiction of the Office of the Private Education Commission, Bangkok with 55 items including the 5 rating scales and reliability at .99.

The results were revealed that

1. The level of quality-assurance operational behavior of the teachers in those kindergartens under the jurisdiction of the Office of the Private Education Commission, Bangkok was high for both overall and each aspects (9 aspects).

2. When classified according to the school sizes, the comparison of quality-assurance operational behavior of the teachers in those kindergartens under the jurisdiction of the Office of the Private Education Commission, Bangkok indicated that the level of quality-assurance operational behavior for overall aspect was not significantly different, meanwhile each aspect was considered, the operational preparation for the quality-assurance and the determined educational quality standard possessed the difference in the quality-assurance operational behavior with statistical significance at .05. The other aspects

showed no difference.

3. When classified according to the teaching experiences of the teachers, the results indicated that the overall and each aspect possessed the indifferent level of quality-assurance operational behavior.

พฤติกรรมกรปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในของครูโรงเรียนอนุบาล
สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร

ปริญญานิพนธ์
ของ
เหมวรรณ แดงอ่อน

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย

พฤษภาคม 2550

ลิขสิทธิ์เป็นของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
จุดมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
สมมุติฐานการวิจัย.....	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
โรงเรียนอนุบาลเอกชน.....	11
ความเป็นมาของโรงเรียนอนุบาลเอกชน.....	11
ความหมายของการจัดการศึกษาในโรงเรียนอนุบาลเอกชน.....	14
การบริหารในโรงเรียนอนุบาลเอกชน.....	15
โครงสร้างการบริหารสถานศึกษาปฐมวัย.....	16
การประกันคุณภาพคุณภาพภายใน.....	19
ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา.....	19
ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา.....	21
แนวคิดการประกันคุณภาพการศึกษาปฐมวัย	22
ความหมายของการประกันคุณภาพภายใน.....	31
การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.....	32
ความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพภายในกับการประเมิน คุณภาพภายนอก	34
มาตรฐานการศึกษา.....	37
การปฏิบัติงาน.....	42
ความหมายของการปฏิบัติงาน.....	42
ทฤษฎีเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน.....	42
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	45

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	49
ประชากร.....	49
กลุ่มตัวอย่าง.....	49
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	50
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	51
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	52
การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	53
 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	 55
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
 5 สรุปผลอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	 74
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	74
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	74
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	75
อภิปรายผล.....	76
ข้อสังเกตที่ได้จากการวิจัย	81
ข้อเสนอแนะ	81
 บรรณานุกรม.....	 83
 ภาคผนวก	 88
 ประวัติย่อผู้วิจัย.....	 102

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า	
1	ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	56
2	ระดับพฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในของครูโรงเรียน อนุบาล สังกัดสำนักบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร จำแนกเป็นรายด้าน.....	57
3	ระดับพฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในของครูโรงเรียน อนุบาล สังกัดสำนักบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร ด้านการเตรียมการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายใน โรงเรียน.....	58
4	ระดับพฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในของครูโรงเรียน อนุบาล สังกัดสำนักบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน.....	59
5	ระดับพฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในของครูโรงเรียน อนุบาล สังกัดสำนักบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ.....	60
6	ระดับพฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในของครูโรงเรียน อนุบาล สังกัดสำนักบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา.....	61
7	ระดับพฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในของครูโรงเรียน อนุบาล สังกัดสำนักบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษา.....	62
8	ระดับพฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในของครูโรงเรียน อนุบาล สังกัดสำนักบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา.....	63
9	ระดับพฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในของครูโรงเรียน อนุบาล สังกัดสำนักบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษา.....	64

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
10	ระดับพฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในของครูโรงเรียน อนุบาล สังกัดสำนักบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา.....	65
11	ระดับพฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในของครูโรงเรียน อนุบาล สังกัดสำนักบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง.....	66
12	ระดับพฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในของครูโรงเรียน อนุบาล สังกัดสำนักบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร จำแนกตามขนาดของโรงเรียน.....	67
13	ระดับพฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในของครูโรงเรียน อนุบาล สังกัดสำนักบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสิทธิภาพการสอนของครู.....	69
14	การเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายใน ของครูโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริม การศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร จำแนกตามขนาดของโรงเรียน.....	70
15	การเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายใน ของครูโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริม การศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร ด้านการเตรียมการปฏิบัติงานประกัน คุณภาพภายในโรงเรียนและด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของ โรงเรียน	72
16	การเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายใน ของครูโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริม การศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสิทธิภาพการสอน ของครู.....	73

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	10
2 แผนภูมิแสดงโครงสร้างการบริหารงานและประสานงานของโรงเรียน อนุบาลขนาดเล็ก.....	17
3 แผนภูมิแสดงโครงสร้างการบริหารงานและประสานงานของโรงเรียน อนุบาลขนาดกลาง.....	18
4 แผนภูมิแสดงโครงสร้างการบริหารงานและประสานงานของโรงเรียน อนุบาลขนาดใหญ่.....	19

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง

พฤติกรรมการทำงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนอนุบาล
สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร

ของ
เหมวรรณ แดงอ่อน

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญสิริ จีระเดชากุล)
วันที่.....เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2550

คณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.เยาวพา เดชะคุปต์)

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.สิริมา ภิญโญนนตพงษ์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิรัช วรรณรัตน์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.เยาวพา เดชะคุปต์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิรัช วรรณรัตน์)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.พัฒนา ชัยพงษ์)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีด้วยความกรุณาและความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก ท่านรองศาสตราจารย์ ดร.เยาวพา เตชะคุปต์ ประธานควบคุมปริญญานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.วิรัช วรรณรัตน์ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ที่ได้ให้คำปรึกษา แนะนำข้อคิด และตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง ต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดีมาโดยตลอด และขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์ และอาจารย์ ดร.พัฒนา ชัชพงษ์ กรรมการสอบปริญญานิพนธ์ที่กรุณาให้ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ทำให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาและ ขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ ดร.บัณฑิต แท่นพิทักษ์ อาจารย์ ดร.จารุวรรณ ศิลปรัตน์ อาจารย์ ดร.สมลักษณ์ สุเมธ อาจารย์สยาม นราธร และอาจารย์อรรถะสิทธิ์ นาวะลี ที่ได้กรุณา เป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจและให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ อย่างดียิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ทุกท่านที่ได้กรุณาให้ การอบรมสั่งสอน ประสิทธิ์ประสาทความรู้ ทักษะประสบการณ์ที่ดี และมีคุณค่ายิ่งแก่ผู้วิจัยจนทำให้ ประสบความสำเร็จในการศึกษา และขอกราบขอบพระคุณผู้บริหารโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนัก บริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร ที่ได้ให้ความร่วมมือในการให้ ข้อมูลตอบแบบสอบถามแก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดี และขอขอบคุณอาจารย์สรยุทธ จันทวรภาพ ที่ได้ ให้ความสะดวกและขอแนะนำในการติดต่อผู้เชี่ยวชาญ จนทำให้การตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการ วิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดีและขอขอบคุณพี่ๆ น้องๆ นิสิตปริญญาโทสาขาการศึกษาปฐมวัยทุกท่าน ที่มีส่วนช่วยเหลือให้คำแนะนำปรึกษาตลอดจนเป็นกำลังใจในการทำปริญญานิพนธ์ด้วยดีตลอดมา

ขอขอบคุณน้องชาย นาวาเอก (พิเศษ) อาคม แดงอ่อน (ร.น.) นาวาอากาศเอก (พิเศษ) อภิญาญา แดงอ่อน นายชาติรี แดงอ่อน ที่สนับสนุนการศึกษาแก่ผู้วิจัย และให้ความรักความห่วงใย คอยเป็น กำลังใจ ให้ความช่วยเหลือในทุกๆ เรื่องมาโดยตลอด

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่มีได้กล่าวนามไว้ ณ ที่นี้ ซึ่งมีส่วนช่วยในการทำปริญญานิพนธ์ ฉบับนี้ จนสำเร็จสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

คุณค่าและประโยชน์ของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา ตลอดจนคณาจารย์ผู้ให้ความรู้และความคิดแก่ผู้วิจัย

เหมวรรณ แดงอ่อน

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นพื้นฐานที่จะนำไปสู่การพัฒนาตนเองของมนุษย์ คนที่ได้รับการศึกษาอย่างเหมาะสมก็คือคนที่จะสามารถใช้ชีวิตได้อย่างถูกต้องตามครรลองคลองธรรมและได้รับสิ่งดีๆ ที่เหมาะสม การศึกษามีใช่เป็นเพียงการใช้ชีวิตระยะเวลาหนึ่งในสถานศึกษาเท่านั้น แต่เป็นเสมือนปัจจัยในการดำรงชีวิตที่ทุกคนต้องแสวงหาและเพิ่มพูนอยู่ตลอดเวลา เพื่อพัฒนาตนเอง ครอบครัวยุคใหม่ การทำงาน ตลอดจนความก้าวหน้าและความมั่นคงของประเทศ โดยเฉพาะในสมัยที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมเป็นไปอย่างรวดเร็วในกระแสโลกาภิวัตน์ที่มีการนำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ไปจนถึงรูปแบบการใช้ชีวิตและวัฒนธรรมใหม่ๆ มาสู่สังคมไทย การศึกษายังเป็นปัจจัยสำคัญในการช่วยให้คนมีหลักคิด รู้จักใคร่ครวญ เลือกรับ ปรับตัวเข้ากับเหตุการณ์และสิ่งใหม่ๆ ที่เข้ามาสู่ชีวิตตลอดเวลา ระบบการศึกษาจะต้องตอบสนองการทำงานในยุคข้อมูลข่าวสาร การจัดการเรียนรู้ต้องส่งเสริมให้เกิดความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการมากกว่าในอดีต บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสอนจะต้องเปลี่ยนแปลง ซึ่งในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ คุณภาพทรัพยากรมนุษย์เป็นหัวใจสำคัญยิ่ง ซึ่งคุณภาพทรัพยากรมนุษย์ส่วนหนึ่งจะมาจากการได้รับการศึกษาระดับปฐมวัยจากระบบสถานศึกษา ในขณะที่สังคมโลกพัฒนาเปลี่ยนแปลงเร็ว การศึกษาในระบบสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องตอบสนอง พัฒนาศักยภาพของเยาวชนให้สอดคล้องกับลักษณะของสังคมทั้งปัจจุบันและอนาคต

จากกระแสความเปลี่ยนแปลงในสังคมที่ผ่านมา พ่อแม่ ผู้ปกครอง และชุมชน เห็นคุณค่าของการศึกษาและตระหนักถึงสิทธิของบุตรหลานที่จะต้องได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ ทำให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง และผู้คนในชุมชนจำนวนมากเริ่มมีความกระตือรือร้นที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการรับรู้และสนับสนุนการจัดการศึกษาให้แก่บุตรหลานของตนรวมทั้งตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ความเปลี่ยนแปลงทางความคิดดังกล่าว ก่อให้เกิดความคาดหวังและผลักดันให้เกิดพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และฉบับแก้ไข ฉบับที่ 2 พ.ศ.2545 ซึ่งกำหนดให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับ เพื่อให้การศึกษาที่จัดโดยสถานศึกษาทุกแห่งมีมาตรฐานเดียวกัน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ฉบับแก้ไขฉบับที่ 2 พ.ศ.2545 หมวด 6 ซึ่งว่าด้วยเรื่องมาตรฐานและการประกันคุณภาพ ซึ่งก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบไปด้วยระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก ระบบการประกันคุณภาพภายในนี้ หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจะต้องจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงาน

ต้นสังกัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2543)

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าสถานศึกษาทุกแห่งจะต้องดำเนินการพัฒนาคุณภาพของตนเอง โดยให้มีการบริหารจัดการปฏิบัติงานที่เน้นคุณภาพ ซึ่งต้องมีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยมีระบบการประเมินผลภายในผสมผสานอยู่ในกระบวนการบริหารและการจัดการเรียนการสอนตามปกติของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องตลอดเวลาเป็นการสร้างความมั่นใจได้ว่าสถานศึกษาจะจัดการศึกษาให้มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด จากนั้นจึงทำรายงานผลให้ผู้ที่เกี่ยวข้องรับทราบทุกปี และต้องได้รับการประเมินภายนอกเพื่อบ่งชี้จุดแข็ง จุดที่ควรพัฒนา เพื่อให้สถานศึกษามีคุณภาพต่อไป (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา องค์การมหาชน. 2545)

ระบบการประกันคุณภาพทางการศึกษาที่ได้มีการพัฒนากันอยู่ในขณะนี้ได้มีการดำเนินงาน 3 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การควบคุมคุณภาพ (Quality Control) เป็นการกำหนดมาตรฐานคุณภาพและการพัฒนาสถานศึกษาให้เข้าสู่มาตรฐาน 2) การตรวจสอบคุณภาพ (Quality Audit) เป็นการตรวจสอบ และติดตามผลการดำเนินงานให้เป็นไปตามที่มาตรฐานกำหนด 3) การประเมินคุณภาพ (Quality Assessment) เป็นการประเมินคุณภาพของสถานศึกษา โดยสถานศึกษาเองหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลในเขตพื้นที่และหน่วยงานต้นสังกัดในส่วนกลาง (สุวิมล ว่องวาณิช. 2545) จากระบบดังกล่าวกระทรวงศึกษาธิการได้จำแนกภาระงานให้เห็นชัดว่าระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นภาระงานปกติของสถานศึกษา ซึ่งมีภาระงานหลัก 8 ประการ ได้แก่ ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ด้านการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสถานศึกษา ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี และด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้สถานศึกษาสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่ชัดเจนขึ้น

ในการจัดทำประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการ การบริหารจัดการเป็นสิ่งที่ใช้ในการทำงานให้ประสบความสำเร็จ โดยจะต้องมีกระบวนการวางแผน (Plan) การปฏิบัติตามแผน (Do) การตรวจสอบประเมินผล (Check) และการพัฒนาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง (Act) เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาปรับปรุงคุณภาพให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยการร่วมกันทำงานเป็นทีม ซึ่งหลักการนี้เป็นการบริหารคุณภาพครบวงจร (PDCA) ของเดมมิง (วรภัทร์ ภูเจริญ. 2544) หลักการสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษา ตามแนวคิดของวงจรเดมมิง (PDCA) ได้แก่ 1) จุดมุ่งหมายของการประกันคุณภาพภายใน คือ การที่สถานศึกษาร่วมกันพัฒนาปรับปรุงคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา โดยมีเป้าหมายสำคัญอยู่ที่การพัฒนาคุณภาพให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน 2) การที่จะดำเนินการให้การประกัน

คุณภาพภายในบรรลุจุดมุ่งหมายนั้นต้องทำให้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการและการทำงานของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาให้เหมือนการทำงานปกติ 3) การประกันคุณภาพเป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา โดยในการดำเนินงานจะต้องให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการทำงานระบบครบวงจร (PDCA) เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่ดีมีคุณภาพเป็นไปตามความต้องการของผู้ปกครอง สังคม และประเทศชาติ ในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในนั้น ควรมีการเตรียมการเพื่อสร้างความพร้อมให้แก่บุคลากรและบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา ผู้เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาร่วมกันวางแผน ร่วมกันปฏิบัติ ร่วมกันตรวจสอบ และร่วมกันปรับปรุง โดยมีขั้นตอนการดำเนินการทั้งหมดดังนี้ 1) การเตรียมการในด้านความพร้อมของบุคลากรและแต่งตั้งกรรมการที่รับผิดชอบ 2) การดำเนินการเป็นการทำงานวางแผน การปฏิบัติงาน (P) ดำเนินการตามแผน (D) ตรวจสอบประเมินผล (C) และรายงานผลการประเมินมาปรับปรุงงาน (A) 3) การรายงานด้วยการจัดทำรายงานประเมินตนเองหรือรายงานประจำปีเพื่อเผยแพร่ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ เพื่อแสดงความรับผิดชอบในการจัดการศึกษาและพร้อมรับการประเมินภายนอก (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2543)

การประเมินผลภายในเป็นกิจกรรมที่สำคัญของการบริหารที่เป็นระบบ ซึ่งมีประโยชน์ต่อการวางแผนและการบริหารงานดังนี้ 1) ทำให้ทราบจุดอ่อนและจุดแข็งของตนเอง 2) ทำให้ได้ข้อมูลมาใช้ในการปรับปรุงดำเนินงานของตนเอง 3) ทำให้ได้ข้อมูลและสารสนเทศต่างๆ เพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการกำหนดแผนงานและโครงการตรวจสอบความพร้อมของทรัพยากรต่างๆ ที่จำเป็นต้องใช้ในการดำเนินงาน ตลอดจนความเป็นไปได้ในการจัดกิจกรรมต่างๆ 4) เป็นการแสดงความรับผิดชอบต่อภารกิจที่ได้รับมอบหมายจากชุมชน 5) ช่วยให้การ จัดหาข้อมูลเกี่ยวกับความก้าวหน้า ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงานที่นำมาใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงแก้ไขในการดำเนินงานของสถานศึกษาให้เป็นไปในทิศทางที่ต้องการ 6) ช่วยในการจัดหาข้อมูลเกี่ยวกับความสำเร็จและความล้มเหลวของการดำเนินงานของสถานศึกษา 7) เป็นแรงจูงใจให้ผู้ปฏิบัติงาน เพราะการประเมินผลภายในด้วยตนเอง จะทำให้ผู้ปฏิบัติได้ทราบผลการดำเนินงาน จุดเด่น จุดที่ควรพัฒนาและนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาให้ดีขึ้น (สมคิด พรหมจ้อย และสุพัทธ์ พิบูลย์. 2544)

จากการติดตามความเคลื่อนไหวในการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาพบว่า ในช่วงปี พ.ศ.2544 ถึง พ.ศ.2545 เป็นช่วงเริ่มต้นของการประเมินคุณภาพภายในเพื่อเตรียมความพร้อมในการประเมินคุณภาพภายนอก โดยมีโครงการนำร่องที่เกี่ยวกับการประเมินคุณภาพภายในทั้งของต้นสังกัดและหน่วยงานอื่นๆ ได้แก่ โครงการโรงเรียนแกนนำประกันคุณภาพของสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร พ.ศ.2543 โครงการนำร่องประกันคุณภาพภายในของกรมสามัญศึกษา พ.ศ.2543 - 2544 และโครงการปฏิรูปเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2544 สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกสังกัด จึงได้ดำเนินการประเมินคุณภาพภายในและจัดทำรายงานการประเมินตนเองหรือรายงานประจำปี เพื่อรายงานผลการดำเนินงานในรอบปีที่ผ่านมาต่อหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อเตรียมรับการประกันคุณภาพภายนอก การดำเนินการประเมิน

คุณภาพภายในยังถือว่าอยู่ในวงที่จำกัด การนำผลไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษามีน้อย สาเหตุอาจเนื่องมาจากบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ไม่เห็นคุณค่าของการประเมินและขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการประเมิน (สุวิมล ว่องวานิช. 2545)

ปัญหาที่มักพบในการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน (Cuttanee. 1994 และ Sallinen. 1994; อ้างอิงจาก ศิริวรรณ โสตา. 2546) พบว่า โรงเรียนล้มเหลวในการทบทวนวิเคราะห์โครงสร้าง การศึกษากับการประเมินตนเอง ไม่ได้มีการติดตามการประเมินผล และไม่ได้นำผลจากการประเมิน มาปรับปรุงในการทำงานให้ดีขึ้น ขาดทรัพยากรในการประเมินและจากผลการวิจัยพบว่า การประเมินคุณภาพภายในของโรงเรียนแต่ละสังกัด ส่วนใหญ่ประเมินเป็นการเฉพาะกิจ ยกเว้นสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนและสำนักงาน การประถมศึกษาแห่งชาติ ที่ การประเมินแทรกอยู่ในการทำงานปกติ (จงดี แซ่ตัน. 2544)

โรงเรียนอนุบาลเป็นสถานศึกษาที่ต้องดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาตาม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 (ฉบับแก้ไข) หมวด 6 ว่าด้วยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา โดยมีมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพระดับก่อนประถมศึกษาของ สถาบันแห่งชาติ เพื่อการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ซึ่ง ประกอบด้วยมาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานด้านปัจจัย และมาตรฐานด้านกระบวนการรวม 18 มาตรฐาน 84 ตัวบ่งชี้ ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นผู้ประเมินภายนอกและมีประสบการณ์ด้านการประเมินคุณภาพภายนอกโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนใน จังหวัดขอนแก่น พบว่าโรงเรียนส่วนมากไม่ได้มีการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในอย่างเป็นระบบ จึงสนใจศึกษาพฤติกรรม การปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนอนุบาลเพราะ พฤติกรรม การปฏิบัติงานของครูฝ่ายบริหารและครูฝ่ายปฏิบัติงานของโรงเรียนอนุบาลจะเป็นตัวบ่งชี้ สำคัญที่บอกถึงพฤติกรรม การปฏิบัติ งานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรม การปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในของครูโรงเรียน อนุบาล สังกัดสำนักบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรม การปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในของครูโรงเรียน อนุบาล สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร จำแนกตาม ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์การสอนของครู

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะเป็นแนวทางและข้อมูลแก่ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน นักวิชาการศึกษานิเทศก์ และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย สำหรับใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปรับปรุง ส่งเสริมดำเนินการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนอนุบาล ซึ่งจะส่งผลถึงคุณภาพของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานครและผลการศึกษาค้นคว้านี้ ผู้เกี่ยวข้องสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในโรงเรียนอนุบาล สังกัดหน่วยงานอื่นๆ ได้อีกด้วย

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้ได้แก่ ครูโรงเรียนอนุบาล ที่เปิดสอนเฉพาะชั้นอนุบาล ปีที่ 1 - 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการ ส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 3,858 คน ในโรงเรียนอนุบาล 351 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้ได้แก่ ครูโรงเรียนอนุบาล ที่เปิดสอนเฉพาะชั้นอนุบาล ปีที่ 1 - 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2549 จากจำนวน 26 โรงเรียน จำนวน 52 คน จากการสุ่มแบบ 2 ขั้นตอน (Two - Stage Random Sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ ครูโรงเรียนอนุบาล ที่มีความแตกต่างกัน แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ
 - 1.1 ขนาดโรงเรียน ได้แก่ ขนาดเล็ก กลาง ใหญ่
 - 1.2 ประสบการณ์การสอนของครู ได้แก่ มีประสบการณ์การสอน 1 - 10 ปี มีประสบการณ์การสอนมากกว่า 10 ปี
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในของครู โรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร

ขอบเขตเนื้อหา

พฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในของครูโรงเรียนอนุบาล มี 9 ด้าน คือ

1. ด้านการเตรียมการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน
2. ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน
3. ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ
4. ด้านการจัดทำแผนพัฒนาโรงเรียนที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา
5. ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาโรงเรียน

6. ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา
7. ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด
8. ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี
9. ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการศึกษครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมาสรุปรวมออกมาเป็นนิยามศัพท์ ดังต่อไปนี้

1. พฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายใน หมายถึง ลักษณะของการปฏิบัติงานในกิจกรรมการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนอนุบาล ซึ่งแสดงออกถึงการดำเนินการของกระบวนการบริหารและการจัดการเรียนการสอนตามปกติของโรงเรียนที่มีการวางแผนงานกิจกรรมการประเมินผล และติดตามตรวจสอบคุณภาพที่เป็นระบบสะท้อนถึงควมมีคุณภาพ โดยโรงเรียนร่วมกันพัฒนาปรับปรุงคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน ใน 9 ด้าน คือ ด้านการเตรียมการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ด้านการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาโรงเรียน ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี และด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

1.1 ด้านการเตรียมการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน หมายถึง การเตรียมความพร้อมของโรงเรียนในด้านบุคลากร โดยการพัฒนาครูและผู้บริหารเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในการประกันคุณภาพภายในโดยการจัดประชุม สัมมนา อบรมให้ความรู้และพัฒนาทักษะการทำงาน การเตรียมข้อมูลพื้นฐาน และการมอบหมายผู้รับผิดชอบหรือแต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบในการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน

1.2 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน หมายถึง การกำหนดเป้าหมายการจัดการศึกษาของโรงเรียนโดยนำมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย กระทรวงศึกษาธิการ 18 มาตรฐานมาเป็นเป้าหมายการพัฒนาโรงเรียนหรืออาจเพิ่มเติมตามบริบทของโรงเรียน

1.3 ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ หมายถึง กระบวนการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการตามภารกิจของโรงเรียน ซึ่งได้แก่ ข้อมูลของนักเรียน ข้อมูลของครู ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารจัดการ การพัฒนาบุคลากร การบริหารวัสดุครุภัณฑ์ และอาคารสถานที่ ซึ่งข้อมูลทั้งหมดนี้จะนำมาประมวลผลข้อมูลให้อยู่ในรูปสารสนเทศที่เป็นประโยชน์สูงสุดและจัดเก็บรักษาอย่างเป็นระบบ เพื่อสะดวกต่อการนำไปใช้ประโยชน์ในการสนับสนุนการบริหารและการตัดสินใจทั้งในระดับปฏิบัติระดับหมวด/งาน/สายชั้นหรือระดับบริหาร

1.4 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาโรงเรียนที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการจัดทำแผนอย่างเป็นระบบบนพื้นฐานข้อมูลของโรงเรียนที่ประกอบด้วย เป้าหมาย ยุทธศาสตร์ และแนวปฏิบัติที่ชัดเจน สมบูรณ์ ครอบคลุมการพัฒนาทุกกิจกรรมที่เป็นส่วนประกอบหลักของการจัดการศึกษาและเป็นที่ยอมรับร่วมกันจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง นำไปปฏิบัติเพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมายของแต่ละกิจกรรมที่กำหนดอย่างสอดคล้องกับปรัชญา วิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย และมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

1.5 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาโรงเรียน หมายถึง การดำเนินงานตามที่ได้กำหนดไว้ในแผนการปฏิบัติงานเพื่อให้งานสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ โดยผู้บริหารทำการส่งเสริมสนับสนุนการทำงานของบุคลากร จัดสิ่งอำนวยความสะดวก สนับสนุนทรัพยากร กำกับติดตามเพื่อกระตุ้นและส่งเสริมให้มีการดำเนินงานตามแผน และให้การนิเทศเพื่อให้บุคลากร สามารถปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ

1.6 ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการรวบรวมข้อมูลและผลของการดำเนินงานของโรงเรียน เพื่อนำไปเป็นข้อมูลประกอบการปรับปรุง และพัฒนาการดำเนินงานตามแผนพัฒนาโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง โดยความร่วมมือของบุคลากรในโรงเรียน แล้วนำข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบนี้มาพิจารณาเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่กำหนดใช้หรือไม่เพียงพอ และหาสาเหตุตลอดจนแนวทางแก้ไข ปรับปรุงและพัฒนาเพื่อให้เกิดความมั่นใจในคุณภาพ และประสิทธิภาพของโรงเรียน

1.7 ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด หมายถึง การดำเนินงานเพื่อตรวจสอบผลการปฏิบัติงานของโรงเรียน โดยบุคลากรภายในโรงเรียน หรือผู้เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่องตามการกำหนดเป้าหมาย หรือมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย เพื่อให้ได้ข้อมูลในการปรับปรุงการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด

1.8 ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี หมายถึง การรวบรวมผลการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในแต่ละปีการศึกษาว่าบรรลุความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และสามารถเทียบเคียงกับมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย เพื่อเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และใช้ในการประเมินคุณภาพภายนอก ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา

1.9 ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง หมายถึง กระบวนการที่ทำให้คุณภาพของโรงเรียนดำรงอยู่อย่างยั่งยืนและต่อเนื่อง ด้วยการสร้างจิตสำนึกการพัฒนาให้เกิดขึ้นในหมู่คณะครูและบุคลากรของโรงเรียนด้วยการกำหนดเป็นนโยบายการทำงานที่เป็นระบบ มีเป้าหมาย เป็นหมู่คณะและมีความต่อเนื่องและพัฒนาโรงเรียนให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ บุคลากรทุกคนเป็นบุคลากรแห่งการเรียนรู้ รู้จักพัฒนาตนเอง แสวงหาความรู้ มีการแลกเปลี่ยนความรู้ แบ่งปันความรู้กันตลอดเวลา เกิดทีมผู้เชี่ยวชาญในเรื่องต่างๆ หลากหลายจนได้รับการยอมรับจากผู้เกี่ยวข้อง มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และแลกเปลี่ยนความรู้กับองค์กรอื่นๆ

2. ขนาดของโรงเรียน หมายถึง การกำหนดขนาดของโรงเรียนอนุบาล โดยยึดจำนวนนักเรียนของแต่ละโรงเรียนเป็นเกณฑ์ของนโยบายและแผนสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ซึ่งกำหนดไว้ 3 ขนาด คือ

2.1 โรงเรียนขนาดเล็ก หมายถึง โรงเรียนอนุบาล ที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1 - 120 คน

2.2 โรงเรียนขนาดกลาง หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 121 คน ถึง

240 คน

2.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 241 คนขึ้นไป

3. ประสบการณ์การสอนของครู หมายถึง ระยะเวลาที่ครูผู้ตอบแบบสอบถาม มีประสบการณ์การสอนได้ระดับปฐมวัย แบ่งออกเป็น

3.1 มีประสบการณ์การสอน 1 - 10 ปี

3.2 มีประสบการณ์การสอนมากกว่า 10 ปี

กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาครั้งนี้ มุ่งศึกษาพฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในของครูโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยอาศัยกรอบแนวคิดดังต่อไปนี้

1. การประกันคุณภาพภายในจะศึกษาจากแนวคิดของสถาบันส่งเสริมการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543: 12-13) ซึ่งได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการประกันคุณภาพภายในดังนี้

1.1 ด้านการเตรียมการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน

1.2 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน

1.3 ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ

1.4 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาโรงเรียนที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา

1.5 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาโรงเรียน

1.6 ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา

1.7 ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด

1.8 ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี

1.9 ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

2. ขนาดโรงเรียน ศึกษาจากแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2539 : 46 - 47) ที่ได้ทำการประเมินมาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษาทั่วประเทศ 31,491 โรงเรียน พบว่าขนาดของโรงเรียนมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับการผ่านเกณฑ์มาตรฐาน กล่าวคือโรงเรียนขนาดใหญ่ผ่านมาตรฐานมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็กในเกือบทุกระดับการศึกษา

3. ประสิทธิภาพการสอนของครู แบ่งออกเป็น

3.1 มีประสิทธิภาพการสอน 1 - 10 ปี

3.2 มีประสิทธิภาพการสอนมากกว่า 10 ปี

กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า

จากแนวคิดที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยได้ประสานแนวคิดดังกล่าวแล้วสรุปเป็นกรอบการปฏิบัติงาน การประกันคุณภาพภายใน 9 ด้าน คือ ด้านการเตรียมการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ด้านการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาโรงเรียน ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี และด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยต้องการที่จะศึกษาระดับพฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่จำแนกตามประสิทธิภาพการสอนของครู ได้แก่ มีประสิทธิภาพการสอน 1 - 10 ปี มีประสิทธิภาพการสอนมากกว่า 10 ปี และจำแนกตามขนาดของโรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษาดังนี้

ตัวแปรต้น

ข้อมูลพื้นฐาน

1. ขนาดโรงเรียน
 - 1.1 โรงเรียนขนาดเล็ก
 - 1.2 โรงเรียนขนาดกลาง
 - 1.3 โรงเรียนขนาดใหญ่
2. ประสบการณ์การสอนของครู
 - 2.1 1 - 10 ปี
 - 2.2 มากกว่า 10 ปี

ตัวแปรตาม

- พฤติกรรมกรปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนกรุงเทพมหานคร ใน 9 ด้าน คือ
1. ด้านการเตรียมการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน
 2. ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน
 3. ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ
 4. ด้านการจัดทำแผนพัฒนาโรงเรียนที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา
 5. ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาโรงเรียน
 6. ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา
 7. ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด
 8. ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี
 9. ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการศึกษาพฤติกรรมกรปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. ระดับพฤติกรรมกรปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในของครูโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร ไม่ต่ำกว่าระดับปานกลาง

2. พฤติกรรมกรปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในของครูโรงเรียนอนุบาล เมื่อจำแนกตามขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์การสอนของครู มีความแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อมุ่งศึกษาพฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร โดยผู้วิจัยได้ศึกษาคำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำมาประกอบการศึกษาดังนี้

1. โรงเรียนอนุบาลเอกชน
 - 1.1 ความเป็นมาของโรงเรียนอนุบาลเอกชน
 - 1.2 ความหมายของการจัดการศึกษาในโรงเรียนอนุบาลเอกชน
 - 1.3 การบริหารในโรงเรียนอนุบาลเอกชน
 - 1.4 โครงสร้างการบริหารสถานศึกษาปฐมวัย
2. การประกันคุณภาพคุณภาพภายใน
 - 2.1 ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา
 - 2.2 ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา
 - 2.3 แนวคิดการประกันคุณภาพการศึกษาปฐมวัย
 - 2.4 ความหมายของการประกันคุณภาพภายใน
 - 2.5 การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
 - 2.6 มาตรฐานการศึกษา
3. การปฏิบัติงาน
 - 3.1 ความหมายของการปฏิบัติงาน
 - 3.2 ทฤษฎีเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน
4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. โรงเรียนอนุบาลเอกชน

1.1 ความเป็นมาของโรงเรียนอนุบาลเอกชน

การบริหารการศึกษาปฐมวัย (2536 : 26-72) ได้กล่าวว่า ในสมัยศตวรรษที่ 3 นักปรัชญาชาวกรีก พลาโต (Plato) และอริสโตเติล (Aristotle) ได้ให้ความสำคัญในการศึกษาของเด็กก่อนวัยเรียน พลาโตเชื่อว่ารัฐควรให้การดูแลเลี้ยงดูเด็กตั้งแต่ก่อนวัยเรียน แนวคิดนี้ได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมโดยอริสโตเติล ซึ่งคิดว่าเด็กในวัยก่อนอายุ 7 ขวบ ควรได้รับการเลี้ยงดูจากบ้าน และให้การศึกษาเป็นกิจลักษณะหลังจากเด็กมีอายุมากกว่า 7 ขวบ

ในสมัยกลางระหว่างศตวรรษที่ 4 ถึง ศตวรรษที่ 16 ได้มีแนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาของเด็กก่อนวัยเรียน โดยนักการศึกษาชื่อ มาติน ลูเธอร์ (Martin Luther. 1483 - 1546) เน้นว่าสถาบันครอบครัวเป็นสถาบันการศึกษาที่สำคัญที่สุดของเด็กก่อนวัยเรียน แนวคิดนี้นำไปสู่การปฏิบัติในศตวรรษต่อมาโดย จอห์น เอมอส คอมินิอุส (John Amos Comenius) เสนอว่าเด็กทุกคนควรได้รับการศึกษา โดยที่เด็กก่อนวัยเรียนถึงอายุ 6 ขวบ ควรได้รับการศึกษาในโรงเรียนแม่ (Mother School) โดยเน้นที่ความชัดเจนและเป็นรูปธรรมให้มากที่สุด เขาได้เขียนหนังสือที่เต็มไปด้วยรูปภาพเพื่อใช้สอนเด็กเป็นเล่มแรก คอมินิอุสเห็นว่าสภาพที่สมบูรณ์ของเด็กจะเป็นสื่อที่สำคัญในการพัฒนาสติปัญญา และอารมณ์ขันจะเป็นตัวกระตุ้นความสนใจ นอกจากนี้การศึกษาของเด็กควรจะเป็นไปตามธรรมชาติ ไม่มีการบังคับ แนวคิดนี้ได้รับการยอมรับ พัฒนาโดยนักปรัชญาในรุ่นหลังต่อมา จนถึงสมัยประมาณศตวรรษที่ 17 มีแนวคิดใหม่ๆ ที่มองเห็นความสำคัญแห่งธรรมชาติมากขึ้น รุสโซ (Jean Jacques Rousseau. 1712 - 1778) นักปราชญ์ชาวฝรั่งเศส เป็นเรื่องการให้เด็กทำกิจกรรมการเรียนรู้ตามธรรมชาติ ไม่เน้นเรื่องความจำ

นักการศึกษาชาวสวิสเซอร์แลนด์ชื่อ โจฮาน เปสตาลอสซี (Johann Pestalozzi) ตัวแทนของสัญลักษณ์ของการศึกษาเด็กเล็ก เขาต่อต้านการกักกันเด็กยากจนจากการให้การศึกษา การให้การศึกษาในลักษณะการเรียนแบบท่องจำและการลงโทษเด็กอย่างรุนแรง นักการศึกษาชาวเยอรมันชื่อ เฟรดเดอริค เฟรเบล (Friedrich Froebel. 1782 - 1852) ได้รับการยกย่องว่าเป็นบิดาแห่งการอนุบาลศึกษา แนวคิดของเขาคือที่ยอมรับและนิยมกันมากจนถึงปัจจุบัน เขาเชื่อว่าควรส่งเสริมพัฒนาการตามธรรมชาติของเด็กให้เจริญขึ้นด้วยการกระตุ้นให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ เขาได้ตั้งโรงเรียนอนุบาลขึ้นที่เมืองแบล็คเคนเบอร์กใน ค.ศ.1837 เรียกว่า “Kindergarten” เป็นภาษาเยอรมัน แปลว่า สวนเด็ก มีหลักในการจัดกิจกรรมดังนี้

1. การเล่นเป็นการเรียนของเด็ก เด็กจะเกิดการพัฒนาตัวเอง
2. เกมและเพลง ช่วยให้เด็กเกิดประสบการณ์ในการเรียนด้วยตนเอง
3. การใช้วัสดุอุปกรณ์ เสริมสร้างให้เด็กเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
4. การฝึกให้เด็กได้ทำงานต่างๆ ที่ช่วยฝึกและพัฒนาการทางนิสัยและการเรียนรู้

ธรรมชาติ

จอห์น ดิวอี้ (John Dewey. 1859 - 1952) นักปรัชญาและนักจิตวิทยาชาวอเมริกัน ได้ชื่อว่าเป็นนักปฏิรูปการศึกษาที่มีชื่อเสียงของสหรัฐอเมริกา แนวคิดของเขาคือการคำนึงถึงความสำคัญของความมีอิสระทางปัญญา (Freedom of Intelligence) ของเด็ก ในขณะเดียวกันก็ต้องเห็นความสำคัญของความมีอิสระทางกายภาพของเด็กด้วย ความมีอิสระทางกายภาพของเด็กจะเป็นสื่อนำไปสู่ความมีอิสระทางสติปัญญา

โรงเรียนเอกชนของไทยได้เริ่มมีบทบาทสำคัญตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัย โดยจัดการศึกษาในวัด วัง จนคณะมิชชันนารีชาวอเมริกันได้เข้ามาเผยแพร่ศาสนาและสอนหนังสือให้กับประชาชนที่สนใจ จึงเป็นที่กล่าวถึงของคนไทย ในสมัยรัชกาลที่ 5 ได้นำระบบการศึกษาแบบตะวันตกเข้ามาจัดในประเทศไทย และเปิดโอกาสให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและในต้นรัชกาลที่ 6 ได้

เปลี่ยนชื่อจากโรงเรียนเชลยศักดิ์มาเป็นโรงเรียนบุคคลซึ่งอยู่ในการควบคุมดูแลของกระทรวงศึกษาธิการ และในปี 2561 ได้มีการประกาศพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ฉบับแรกและเปลี่ยนชื่อจากโรงเรียนเอกชนเป็นโรงเรียนราษฎร์ ต่อมาในปี พ.ศ.2518 รัฐบาลได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ ฉบับที่ 2 จนกระทั่งถึงปี 2525 ก็มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน ซึ่งเป็นฉบับที่ใช้อยู่ในปัจจุบันและเปลี่ยนชื่อเรียกจากโรงเรียนราษฎร์เป็นโรงเรียนเอกชนจนถึงปัจจุบัน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2539 : 1 - 2)

โรงเรียนอนุบาลเอกชนในปัจจุบันมีการกำหนดประเภทระดับของโรงเรียนเอกชนในประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อ 25 พฤศจิกายน 2525 โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 15 แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ.2545 (สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. 2548 : 42 - 43) โดยโรงเรียนเอกชนที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ มีการจัดรูปแบบการศึกษาเป็น 2 แบบ ได้แก่ โรงเรียนที่จัดรูปแบบการศึกษาในระบบโรงเรียน ตามมาตรา 15(1) เป็นโรงเรียนประเภทสามัญศึกษา และโรงเรียนที่จัดเป็นรูปแบบการศึกษาสงเคราะห์ ซึ่งโรงเรียนทั้ง 2 รูปแบบนี้จะเปิดสอนในระดับอนุบาล และตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานโรงเรียนอนุบาลเอกชน พ.ศ.2531 และแก้ไข(ฉบับที่ 2) พ.ศ.2544 และแก้ไข(ฉบับที่ 3) พ.ศ.2545 (สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. 2548 : 119 - 125) โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ข้อ 4. นโยบายในการจัดการศึกษาระดับอนุบาลในโรงเรียนเอกชน

4.1 เพื่อเตรียมความพร้อมนักเรียน อายุ 3-5 ปี

4.2 เพื่อให้การเตรียมความพร้อมต้องจัดให้บูรณาการเหมาะสมกับวัยของนักเรียนทั้งในด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา และจิตใจ

4.3 เพื่อให้การพัฒนาการเตรียมความพร้อมของนักเรียนได้รับการดูแลจากบุคลากรที่มีความรู้และประสบการณ์

4.4 เพื่อพัฒนาแนวการจัดประสบการณ์ แผนการจัดประสบการณ์คู่มือครู สื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับวัยของนักเรียน

สรุปได้ว่า โรงเรียนอนุบาลเอกชนได้เริ่มมีบทบาทสำคัญตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัยโดยโรงเรียนเอกชนที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ มีการจัดรูปแบบการศึกษาเป็น 2 แบบ ได้แก่ โรงเรียนที่จัดรูปแบบการศึกษาในระบบโรงเรียน ตามมาตรา 15(1) เป็นโรงเรียนประเภทสามัญศึกษา และโรงเรียนที่จัดเป็นรูปแบบการศึกษาสงเคราะห์ ซึ่งโรงเรียนทั้ง 2 รูปแบบนี้จะเปิดสอนในระดับอนุบาล

1.2 ความหมายของการจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนอนุบาลเอกชน

การศึกษาระดับปฐมวัยเป็นการปูพื้นฐานการศึกษาและส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา สำหรับเด็กปฐมวัย 3 - 6 ขวบ ให้มีความพร้อมที่จะเข้าศึกษาและรับรู้ด้านวิชาการในระดับประถมศึกษา ซึ่งมีผู้ให้ความหมายไว้หลายท่าน ดังนี้

คาร์เตอร์ วี กู๊ด (Carter V. Good. 1973 : 200) กล่าวว่า การจัดการศึกษาปฐมวัย หมายถึง โครงการหรือหลักสูตรที่จัดสำหรับเด็กในโรงเรียนเด็กเล็ก โรงเรียนอนุบาล หรือชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3

ฮิมส์ (Hymes. 1967 : 65) กล่าวว่า การจัดการศึกษาปฐมวัย หมายถึง การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีอายุตั้งแต่แรกเกิด จนถึง 6 ขวบ การจัดการศึกษาดังกล่าวจะมีลักษณะพิเศษที่แตกต่างไปจากระดับอื่นๆ ทั้งนี้เป็นเพราะเด็กในวัยนี้เป็นวัยที่สำคัญต่อการวางรากฐานบุคลิกภาพ และพัฒนาการทางสมอง

สนอง สดสะอาด (2540 : 12) กล่าวว่า การศึกษาปฐมวัย หมายถึง การศึกษาของเด็กที่อยู่ในวัยก่อนเข้าเรียนในระดับปฐมวัย คือ เด็กที่มีอายุระหว่าง 0 - 6 ปี เป็นวัยของการวางรากฐานทางการศึกษาให้แก่เด็กในระยะเริ่มต้น ซึ่งถือว่าสำคัญมาก เพราะถ้าหากว่าวางรากฐานให้แก่เด็กได้ดำเนินการโดยมีเจตคติที่ถูกต้อง มีนิสัยที่ดีตามความสามารถ และความเหมาะสมกับวัยของเด็ก ก็จะทำให้เด็กเกิดการพัฒนาไปได้อย่างเต็มที่ทุกด้าน

เยาวพา เตชะคุปต์ (2542 : 14) ได้ให้ความหมายของการศึกษาปฐมวัย ว่าหมายถึง การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีอายุแรกเกิดถึง 6 ปี ซึ่งการจัดการศึกษาดังกล่าวจะมีลักษณะแตกต่างไปจากระดับอื่นๆ ทั้งนี้เป็นเพราะเด็กในวัยนี้เป็นวัยที่มีความสำคัญต่อการวางรากฐานบุคลิกภาพและการพัฒนาสมอง การจัดการศึกษาสำหรับเด็กในวัยนี้มีชื่อเรียกแตกต่างกันในหลายชื่อ ซึ่งแตกต่างไปแก่วิธีการและลักษณะในการจัดกิจกรรม ซึ่งมีจุดมุ่งหมายที่จะช่วยพัฒนาเด็กในรูปแบบต่างๆ กัน

กุลยา ตันติผลาชีวะ (2545 : 1) กล่าวว่า การจัดการศึกษาปฐมวัยเป็นการจัดการศึกษาให้แก่เด็ก 6 ขวบแรก เป็นการจัดการศึกษาเพื่อดูแล และสร้างเสริมให้เด็กพัฒนาให้เต็มศักยภาพ ด้วยการเรียนรู้ที่ถูกต้องชัดเจน ลักษณะการจัดการเรียนการสอน จึงมุ่งจำเพาะไปที่การพัฒนาเด็กโดยการจัดการเรียนการสอนให้ตรงกับระดับพัฒนาการตามวัย และส่งเสริมพัฒนาการแบบองค์รวมให้ตรงกับความต้องการและความสนใจ สร้างความพร้อมให้เด็กเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพ มีพหุปัญญา

สรุปได้ว่า การจัดการศึกษาปฐมวัยในดับอนุบาล หมายถึง การจัดการศึกษาสำหรับเด็กตั้งแต่อายุแรกเกิดจนถึง 6 ปี ซึ่งการจัดการศึกษาในระดับนี้มีลักษณะพิเศษที่แตกต่างจากระดับอื่นๆ ทั้งนี้เพราะเด็กในวัยนี้เป็นวัยที่สำคัญต่อการวางรากฐานบุคลิกภาพและมีพัฒนาการทางสมองเพื่อเป็นพื้นฐานในการที่จะก้าวประถมศึกษา ซึ่งถือเป็นจุดสำคัญที่ควรมีการวางแผนและจัดโปรแกรมการศึกษาให้เหมาะสมและสอดคล้องกับธรรมชาติของเด็ก เป็นการจัดการศึกษาที่เอกชนหรือคณะบุคคลเป็นผู้จัด โดยใช้ทรัพยากรหลักทั้งคน ทุนทรัพย์ และวัสดุอุปกรณ์ของภาคเอกชน จัดตั้งขึ้นเพื่อประโยชน์ของบุคคลเฉพาะกลุ่มเท่านั้น

1.3 การบริหารในโรงเรียนอนุบาลเอกชน

การบริหารงานโรงเรียนเอกชน จากการศึกษาคู่มือการดำเนินงานของโรงเรียนเอกชน 2545 (สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. 2548 : 1 - 7) ได้กล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนเอกชนไว้ 6 ประการ คือ

1. ความหมายของการบริหารโรงเรียน คือการที่ผู้บริหารใช้วิธีการต่างๆ จัดสรรทรัพยากร ซึ่งได้แก่ คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ และการจัดการ เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่หลักสูตรกำหนด ผลผลิตที่ได้จากการบริหารโรงเรียนคือ ประสิทธิภาพของนักเรียนมีคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของสังคม

2. การที่จะให้การบริหารงานโรงเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ ผู้บริหารจะต้องจัดการบริหารโรงเรียนให้ครอบคลุมงาน 6 งาน คือ งานวิชาการ งานบุคคล งานกิจการนักเรียน งานธุรการ และการเงิน งานอาคารสถานที่ และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน ซึ่งจะต้องดำเนินงานทั้ง 6 งานให้สอดคล้องสัมพันธ์กัน

3. การบริหารงานโรงเรียนทั้ง 6 งาน สามารถแบ่งไว้เป็นงานหลัก และงานสนับสนุน งานวิชาการ นับว่า เป็นงานหลัก ส่วนงานอื่นๆ เป็นงานสนับสนุนงานวิชาการ

4. ผู้บริหารควรจัดสัดส่วนเกี่ยวกับเวลาในการบริหารงานโรงเรียนแต่ละงานให้เหมาะสม

5. ผู้บริหารโรงเรียนมีหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติการสอน การวางแผน การควบคุม กำกับติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานและดำเนินงานทุกอย่างตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน กฎกระทรวง และระเบียบที่เกี่ยวข้อง

6. การกิจที่ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนจะต้องปฏิบัตินั้น จะต้องอาศัยทักษะที่จำเป็น เช่น ทักษะเกี่ยวกับความรู้ ทักษะในด้านเทคนิคต่างๆ และทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์

รุ่ง แก้วแดง (2531 : 40) กล่าวไว้ว่า การที่จะบริหารโรงเรียนเอกชนให้มีคุณภาพนั้น ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในงาน โรงเรียนที่จะประสบผลสำเร็จในการจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ จะต้องเป็นโรงเรียนที่มีการบริหารอย่างมีหลักเกณฑ์และมีเรื่องที่เป็นอยู่ 2 เรื่อง คือ

1. เรื่องการจัดลำดับความสำคัญของโรงเรียน ผู้บริหารจะต้องกำหนดงานให้ชัดเจน และกำหนดความสำคัญของงาน เช่น กำหนดงานโรงเรียนไว้ 6 งาน คืองานวิชาการ งานบุคคล งานธุรการและการเงิน งานกิจการนักเรียน งานอาคารสถานที่ และงานความสัมพันธ์กับชุมชน เมื่อกำหนดงานแล้วต้องลำดับความสำคัญของงานว่าจะทำอะไรเป็นสิ่งแรกและทำโดยสม่ำเสมอ ซึ่งถือเป็นจุดเน้นของโรงเรียน โรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จจะให้ความสำคัญกับงานวิชาการเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ กิจการนักเรียนหรือจะเรียกว่าเป็นงานส่งเสริมการเรียนการสอนก็ได้ เมื่อลำดับความสำคัญของงานแล้วจะต้องร่วมมือกันดำเนินงานระหว่างผู้บริหารและครู โดยกำหนดโครงการที่โรงเรียนจะต้องนำไปปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณภาพ

2. เรื่องกำหนดหน้าที่รับผิดชอบ ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องกำหนดหน้าที่ของบุคลากรแต่ละด้านให้ชัดเจน เพื่อให้มีการปฏิบัติอย่างมีเป้าหมาย การดำเนินงานมีประสิทธิภาพไม่ซ้ำซ้อน ก้าวถอยกัน

ชินวงศ์ ศรีงาม (2538 : 36) กล่าวว่า โรงเรียนเอกชนจะต้องพัฒนางานและพัฒนาคนไปพร้อมๆ กัน ครูอาจารย์ทุกคนในโรงเรียนจะต้องได้รับการศึกษาเพิ่มเติมให้รอบรู้งานหลักๆ ของโรงเรียน สามารถคิดสร้างสรรค์งาน ลงมือทำงาน และตัดสินใจได้ด้วยตนเอง การนำสื่อเทคโนโลยีใหม่มาช่วยในการจัดระบบงาน ผู้บริหารจะต้องใช้ภาวะผู้นำในการบริหารงาน มีการมอบอำนาจตัดสินใจ เพื่อความสะดวกรวดเร็วในการทำงาน

สรุปได้ว่า การบริหารในโรงเรียนอนุบาลเอกชนให้มีคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย และมาตรฐานของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยนั้น ผู้บริหารจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในงานทั้ง 6 งาน ซึ่งได้แก่ งานวิชาการ งานบุคลากร งานธุรกิจและการเงิน งานกิจการนักเรียน งานอาคารสถานที่ และงานสัมพันธ์กับชุมชน ซึ่งงานทั้ง 6 งานนี้ สามารถแบ่งได้เป็นงานหลักและงานสนับสนุนงานวิชาการ และงานแต่ละงานจะต้องมีโครงการ/กิจกรรมต่างๆ เพื่อสนับสนุนและพัฒนาคุณภาพของนักเรียน ครูผู้สอนและผู้บริหารให้บรรลุตามปรัชญา วิสัยทัศน์ ภารกิจ และเป้าหมายของโรงเรียน

1.4 โครงสร้างการบริหารสถานศึกษาปฐมวัย

สถานศึกษาปฐมวัยอาจจัดแบ่งตามโครงสร้างการบริหารงาน 3 ขนาด คือ โครงสร้างบริหารสถานศึกษาปฐมวัยขนาดเล็ก โครงสร้างบริหารสถานศึกษาปฐมวัยขนาดกลาง และโครงสร้างบริหารสถานศึกษาปฐมวัยขนาดใหญ่

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2539 : 46 - 47) ที่ได้ทำการประเมินมาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษาทั่วประเทศ 31,491 โรงเรียน พบว่าขนาดของโรงเรียนมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับการผ่านเกณฑ์มาตรฐาน กล่าวคือโรงเรียนขนาดใหญ่ผ่านมาตรฐานมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็กในเกือบทุกระดับการศึกษา

1.4.1 โครงสร้างบริหารสถานศึกษาปฐมวัยขนาดเล็ก

1.4.1.1 ผู้บริหารโรงเรียน (อาจารย์ใหญ่)

1.4.1.2 ผู้ช่วยผู้บริหาร 2 คน

1) ผู้ช่วยผู้บริหารธุรการ 1 คน

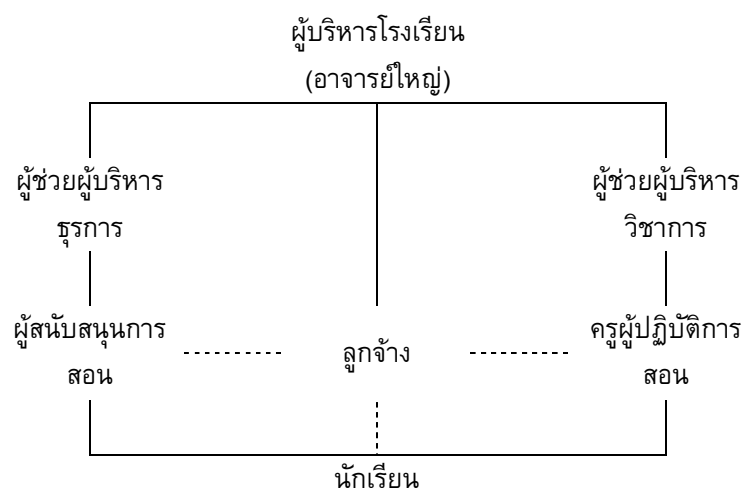
2) ผู้ช่วยบริหารวิชาการ 1 คน

1.4.1.3 ผู้ปฏิบัติการสอน

1.4.1.4 ครูสนับสนุนการสอน

1.4.1.5 ลูกจ้าง

1.4.1.6 นักเรียน

ภาพประกอบ 2 แผนภูมิแสดงโครงสร้างการบริหารงานและประสานงานของสถานศึกษาปฐมวัยขนาดเล็ก

1.4.2 โครงสร้างบริหารสถานศึกษาปฐมวัยขนาดกลาง

1.4.2.1 ผู้บริหารโรงเรียน (อาจารย์ใหญ่)

1.4.2.2 ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน 4 คน

1) ผู้ช่วยบริหารธุรการ 1 คน

2) ผู้ช่วยบริหารปกครอง-บริหาร 1 คน

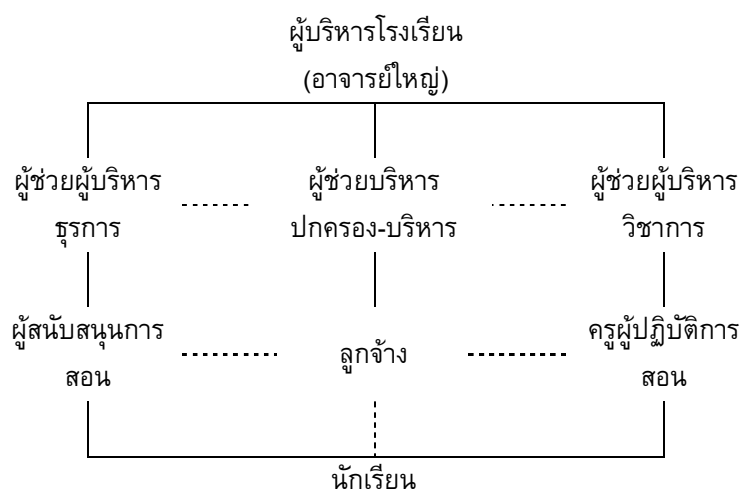
3) ผู้ช่วยบริหารวิชาการ 2 คน

1.4.2.3 ผู้ปฏิบัติการสอน

1.4.2.4 ครูสนับสนุนการสอน

1.4.2.5 ลูกจ้าง

1.4.2.6 นักเรียน

ภาพประกอบ 3 แผนภูมิแสดงโครงสร้างการบริหารงานและประสานงานของสถานศึกษาปฐมวัยขนาดกลาง

1.4.3 โครงสร้างบริหารสถานศึกษาปฐมวัยขนาดเล็ก

1.4.1 ผู้บริหารโรงเรียน (ผู้อำนวยการ)

1.4.2 ผู้ช่วยผู้บริหาร 4 คน

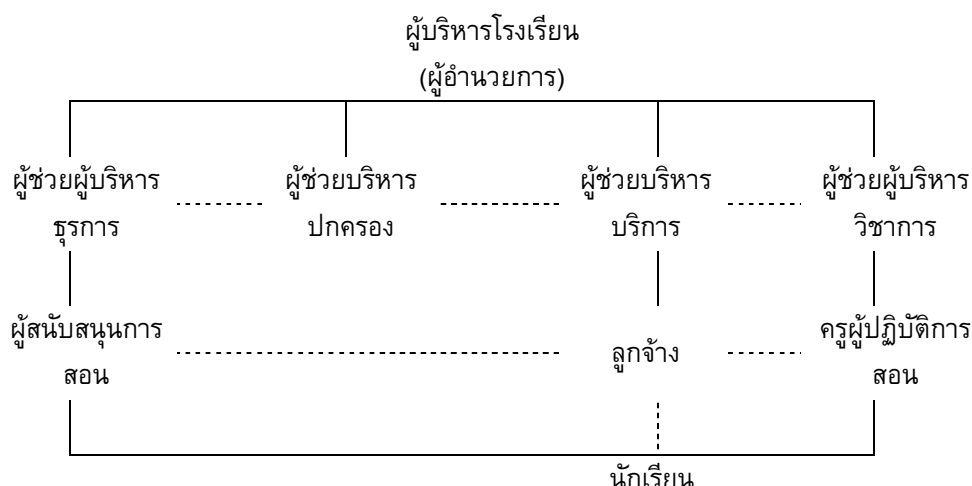
- 1) ผู้ช่วยบริหารธุรการ 1 คน
- 2) ผู้ช่วยบริหารปกครอง 1 คน
- 3) ผู้ช่วยบริหารวิชาการ 1 คน
- 4) ผู้ช่วยบริหารบริการ 1 คน

1.4.3 ผู้ปฏิบัติการสอน

1.4.4 ครูสนับสนุนการสอน

1.4.5 ลูกจ้าง

1.4.6 นักเรียน

ภาพประกอบ 4 แผนภูมิแสดงโครงสร้างการบริหารงานและประสานงานของสถานศึกษาปฐมวัย
ขนาดใหญ่

สรุปได้ว่า โครงสร้างการบริหารงานและประสานงานของสถานศึกษาปฐมวัยทั้งขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ที่ยกตัวอย่างข้างต้นเป็นเพียงตัวอย่างแนวคิดหนึ่งเท่านั้น การบริหาร การศึกษาปฐมวัยในสภาพความเป็นจริงอาจต้องมีการปรับเปลี่ยนเพื่อให้เกิดความเหมาะสมกับ สถานศึกษาปฐมวัยและสถานการณ์แต่ละแห่งด้วย

2. การประกันคุณภาพการศึกษา

2.1 ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา

กระบวนการทางการศึกษาที่จะช่วยสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาและความพึงพอใจให้กับ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้ปกครอง ประชาชน และสังคมว่าสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้ อย่างมีคุณภาพ ผู้ที่จบการศึกษามีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ และเป็นที่ยอมรับของ สังคม ได้มีนักวิชาการและผู้ให้นิยามการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ดังนี้

วิชัย ศิริชนะ (2537) ได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการหรือกลไกที่จะทำให้เกิดการดำรงไว้ซึ่งคุณภาพทางการศึกษาในระดับอุดมศึกษาให้มี มาตรฐานอย่างต่อเนื่อง

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (2538 : 8) ให้ความหมายว่า การประกันคุณภาพการศึกษา คือ แผนงานและปฏิบัติการทั้งหลายที่เป็นระบบ เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่า การให้การศึกษา จะ สสนองตอบต่อคุณภาพที่กำหนด

สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา (2540) ได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กิจกรรมหรือแนวปฏิบัติใดที่หากได้ดำเนินการตามระบบและแผนที่ได้วางไว้แล้ว จะทำให้เกิดความเชื่อมั่นว่าจะได้ว่าผลผลิตของการศึกษาที่มีคุณภาพตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ทั้งนี้การประกันคุณภาพในระดับอุดมศึกษาจะมีประสิทธิผลก็เมื่อได้มีการประเมินผลการดำเนินงานตามภารกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษาอย่างต่อเนื่อง รวมถึงมีการทบทวนและติดตามกระบวนการดำเนินงานอย่างใกล้ชิด

ประดิษฐ์ ศิริเดช (2541 : 34) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการและกลไกสำคัญในการผลักดันให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นการตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการให้มีความเชื่อมั่นว่า ผลผลิตสินค้าตรงกับความต้องการของผู้ใช้บริการ

ไพบุลย์ แจ่มพงษ์ (2541 : 39) มีความเห็นว่า การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นมาตรการที่กำหนดแนวปฏิบัติ หรือแนวทางในการดำเนินงานในการจัดการศึกษา เพื่อจะช่วยให้การจัดการศึกษาของโรงเรียนมีหลักประกันว่า นักเรียนจะมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและเป็นที่ยอมรับของสังคม

ภาณุวัฒน์ ภัทติวงศ์ (2541 : 42) มีความเห็นว่า การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นแนวคิดหนึ่งของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพทางการศึกษา ที่สามารถก้าวไปสู่การดำรงชีวิต ในสังคมการเรียนรู้และมีศักยภาพที่สามารถแข่งขันกับสังคมอื่นในโลกยุคโลกาภิวัตน์ได้

สงบ ลักษณะ (2541 : 2) ให้ความเห็นว่า การประกันคุณภาพทางการศึกษา เป็นกระบวนการวางแผนและกระบวนการจัดการของผู้ที่รับผิดชอบจัดการศึกษา ที่จะรับประกันให้สังคมเชื่อมั่นว่าจะพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ให้ครบถ้วนตามมาตรฐานคุณภาพที่ระบุไว้ในหลักสูตร และตรงกับความมุ่งหวังของสังคม

อภิญา ตันศิริ (2541 : 29) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึงการปฏิบัติการต่างๆ ของโรงเรียนที่เป็นระบบอย่างต่อเนื่อง จนสร้างความมั่นใจให้กับสังคมว่าสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพและผู้จบการศึกษามีคุณภาพได้มาตรฐานตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

อุทุมพร จามรมาน (2543 : 21) มีความเห็นว่า การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นไปเพื่อให้ความมั่นใจแก่ประชาชนว่าทุกคนในโรงเรียนทำงานเต็มที่เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้สูงสุด

จรัส มองมาก (2544 : 2) ให้ความหมาย การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการที่สถานศึกษากำหนดขึ้น เป็นแนวปฏิบัติเพื่อให้มีความมั่นใจว่า ถ้าทำตามกระบวนการที่กำหนดนี้แล้ว การศึกษาจะมีคุณภาพเป็นที่พึงพอใจของผู้รับบริการ

สมคิด พรหมจ้อย และสุพัทธ์ พิบุลย์ (2544 : 4) ให้ความหมาย การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กิจกรรมหรือแนวปฏิบัติเพื่อควบคุมคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับประกอบด้วย การประกันคุณภาพภายใน และการประกันคุณภาพภายนอก

สถาบันส่งเสริมการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ (2543 : 7) ให้ความหมายว่าการประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การบริหารจัดการและการดำเนินกิจกรรมตามภารกิจปกติของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะเป็นการสร้าง ความมั่นใจให้ผู้รับบริการทางการศึกษา

กรีน (Green. 1994) ให้ความหมายการประกันคุณภาพการศึกษา 4 แนวคิด คือ 1) แนวคิดเกี่ยวกับความรู้สึกของคนที่มีความผลิตหรือบริการที่เป็นพิเศษว่าเป็นผลผลิตที่มีมาตรฐานสูง การผลิตได้ตามจำนวน เสียค่าใช้จ่ายต่ำ และสามารถนำไปใช้เมื่อขาดแคลนทรัพยากรจึงทำให้มีคุณค่า และสำคัญสูง 2) แนวคิดเกี่ยวข้องกับความจริงตามคุณสมบัติที่กำหนดและได้มาตรฐาน 3) แนวคิด ที่เกี่ยวกับความมีประสิทธิภาพและเหมาะสมที่จะใช้ และ 4) แนวคิดที่เกี่ยวกับความมีความตรงตาม ความต้องการของลูกค้า

เทนนิสัน (Tennyson. 1996) ให้ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง นโยบาย ทัศนคติ การปฏิบัติ และกระบวนการที่จำเป็นในการรับรองคุณภาพของการศึกษาและการลงทุนซึ่งจำเป็นต้องรักษาและพัฒนา

สรุปได้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กิจกรรมหรือแนวปฏิบัติตาม แผนและระบบการดำเนินงาน ตามภารกิจปกติของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาให้มี คุณภาพตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์และตามมาตรฐาน : กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้ผู้รับบริการ มั่นใจในผลผลิตของการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

2.2 ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา

การศึกษาเป็นรากฐานสำคัญในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าและแก้ไขปัญหา ต่างๆ ในสังคม การศึกษาเป็นกระบวนการที่จะช่วยให้คนได้พัฒนาตนเองในด้านต่างๆ ตลอดช่วง ชีวิต สามารถพัฒนาศักยภาพและความสามารถด้านต่างๆ ที่จะดำรงชีวิต และประกอบอาชีพได้ อย่างมีความสุข และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง รัฐเห็นความสำคัญของการศึกษาในปี พ.ศ.2542 จึงได้ตราพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติขึ้นเพื่อให้การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทย ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรม ในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยยึดหลักการศึกษา 3 ประการ คือ 1) เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน 2) ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และ 3) พัฒนาสาระกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่องมีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และองค์กรปกครองท้องถิ่นรวมทั้งให้มีการกำหนดมาตรฐาน และจัดระบบการประกัน คุณภาพการศึกษาทุกระดับและประเภทการศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ได้กำหนดการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ในหมวดที่ 6 ว่าด้วยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา โดยได้กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วยระบบประกันคุณภาพภายในและระบบประกันคุณภาพภายนอก สำหรับการประกันคุณภาพภายในให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (สมคิด พรหมจรรย์ และสุพัตร์ พิบูลย์. 2544 : 2 - 3)

สรุปได้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน และการประกันคุณภาพการศึกษาภายนอกและในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาเรื่อง การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

2.3 แนวคิดการประกันคุณภาพการศึกษาปฐมวัย

การประกันคุณภาพการศึกษาปฐมวัย กุลยา ตันติผลาชีวะ (2550 : 16 - 24) ได้กล่าวถึงแนวคิดการประกันคุณภาพการศึกษาปฐมวัยไว้ว่า การศึกษาปฐมวัยเป็นการศึกษาที่ก้าวไกลระหว่างสถานศึกษา หรือโรงเรียนอนุบาลกับสถานพัฒนาเด็กเล็ก หรือศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งสถานศึกษาปฐมวัยทั้ง 2 ลักษณะ มีการประกันคุณภาพการศึกษาต่างกัน กล่าวคือโรงเรียนอนุบาลจะมีการประกันคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานและตัวชี้วัดของสำนักงานมาตรฐานการศึกษา แต่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กหรือสถานเลี้ยงเด็กจะมีการดูแลคุณภาพตามมาตรฐานของกระทรวงพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งจะเป็นอย่างไรก็ตาม การประกันคุณภาพการศึกษาปฐมวัยไทย ยังใช้ระบบกลางๆ โดยใช้แนวคิดหลักของการประกันคุณภาพ คือครูต้องพัฒนาการทำงานตามปกติของครูให้มีขั้นตอนที่ชัดเจนด้วยการนำกระบวนการ การวางแผน (Plan) การปฏิบัติ (Do) การตรวจสอบ (Check) และการแก้ไขปรับปรุง (Action) (PDCA) มาใช้ในการทำงาน (รุ่ง แก้วแดง. 2544 : 96) สำหรับการประกันคุณภาพการศึกษาปฐมวัย สอนง เครือมาก (2537) กล่าวว่า คุณภาพการศึกษาปฐมวัยประกอบด้วย ปัจจัย 2 ประการ คือ

1. นักเรียนมีการพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ - จิตใจ สังคม และสติปัญญา
2. นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และมีความพร้อม

กิจกรรมการประกันคุณภาพที่สำคัญประกอบด้วย (1) การควบคุมคุณภาพ (2) การตรวจสอบคุณภาพ และ (3) การประเมินคุณภาพโดยมีมาตรฐานการประเมิน 4 กลุ่ม คือ

1. มาตรฐานที่เกี่ยวกับผู้เรียน
2. มาตรฐานที่เกี่ยวกับครู
3. มาตรฐานที่เกี่ยวกับผู้บริหาร และ
4. มาตรฐานอื่นๆ ตามสถานศึกษาหรือหน่วยงานต้นสังกัดกำหนด

ที่กล่าวมาเป็นหลักการของการประกันคุณภาพการศึกษาปฐมวัย ในแง่ของการจัดการศึกษาตามระบบโรงเรียน ซึ่งการศึกษาปฐมวัยแท้จริง มี 2 ลักษณะ การศึกษาอนุบาล และ ปรินาลศึกษา ดังนั้นการมองคุณภาพการศึกษาปฐมวัยควรจะมองใน 5 ประเด็นหลัก คือ

1. การบริหารจัดการ
2. การปฏิบัติต่อเด็ก
3. การจัดการเรียนการสอน
4. สมรรถนะครู
5. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน

1. การบริหารจัดการ

กุลยา ดันติผลชีวะ (2550 : 16 - 24) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารจัดการเป็นองค์ประกอบคุณภาพการจัดการศึกษาปฐมวัยเป็นอันดับแรก เพราะการศึกษาไม่ได้หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการอย่างเช่น การศึกษาระดับอื่นๆ แต่เป็นผลสัมฤทธิ์ของการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กที่ได้รับทั้งร่างกาย จิตใจ ปัญญา สังคม และจริยธรรม ซึ่งการจัดการนั้นมีทั้งการบริหารกิจการ การบริหารบุคคลและการบริหารงบประมาณ รวมทั้งการจัดการสิ่งแวดล้อมโรงเรียนให้เหมาะสมประสานกับการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย และการทำงานร่วมกันกับผู้ปกครองและชุมชน

1.1 การจัดการด้านหลักสูตรหรือโปรแกรมการเรียนรู้ โครงสร้างการศึกษาของโรงเรียนต้องสะท้อนให้เห็นปรัชญา การศึกษาที่ชัดเจน สัมพันธ์กับเป้าหมายการศึกษาชาติ ที่เน้นการส่งเสริมพัฒนาการเตรียมความพร้อมเพื่อการเรียนในระบบ รวมถึงการพัฒนาเด็กให้เป็นพลเมืองดี และมีคุณธรรม ดังนั้นโรงเรียนต้องจัดประสบการณ์ที่เหมาะสมให้เด็กแต่ละคนให้เป็นคนมีคุณภาพในอนาคต อย่างน้อยต้องมีองค์ประกอบสำคัญ ดังนี้

- 1.1.1) สนับสนุนให้เด็กสร้างองค์ความรู้ด้วยการค้นคว้าด้วยตนเอง
- 1.1.2) เด็กสามารถเรียนรู้ด้วยตัวเองตามความสนใจ
- 1.1.3) โรงเรียนต้องจัดแหล่งเรียนรู้สื่อการเรียนการสอนและประสบการณ์ให้สนองตอบพัฒนาการเด็กแบบองค์รวม
- 1.1.4) เปิดโอกาสให้เด็กแสดงออกและสื่อสาร
- 1.1.5) ใช้ชุมชนเป็นแหล่งส่งเสริมพัฒนาการเด็ก
- 1.1.6) มีการจัดทำสารนิทัศน์อย่างเป็นระบบ ทั้งรูปแบบบันทึก และผลงานที่สามารถสะท้อนประสบการณ์ของเด็ก
- 1.1.7) ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก

สิ่งที่สถานศึกษาปฐมวัยต้องมีเพื่อแสดงคุณภาพ การจัดการศึกษาคือ

- 1) การจัดหลักสูตรหรือโปรแกรมการเรียนการสอน สะท้อนให้เห็นปรัชญาโรงเรียน
- 2) มีบันทึกการเรียนรู้และประสบการณ์ที่เด็กได้รับตามหลักสูตร
- 3) โปรแกรมการศึกษาหรือการจัดหลักสูตรสนับสนุนความต้องการ ความสนใจและความสามารถของเด็กที่ช่วยให้เด็กประสบความสำเร็จในการเรียน
- 4) มีรายงานผลการประเมินโปรแกรมที่จัดขึ้นทั้งหมดของโรงเรียน

1.2 การจัดการด้านสุขภาพ งานด้านสุขภาพของสถานศึกษาปฐมวัย มีอย่างน้อย

4 ประการที่ทางสถานศึกษาต้องให้การดูแลให้เด็กมีสุขภาพอนามัยดี เด็กได้เรียนรู้การรับประทานอาหารที่เหมาะสมกับร่างกาย รู้จักการดูแลตนเอง และการสร้างสุขภาพดี สิ่งที่สถานศึกษาปฐมวัยต้องดูแลประกอบด้วย

- 1.2.1) อาหารและโภชนาการ สถานศึกษาปฐมวัยจะต้องดูแลอาหารให้มีโภชนาการครบถ้วน เหมาะสมกับวัย และสร้างนิสัยการกินที่ดี นอกจากนี้ต้องมีน้ำดื่มสะอาด
 - 1.2.2) บุคลากรที่ดูแลเกี่ยวกับอาหารต้องจัดเตรียมอาหารอย่างถูกสุขอนามัย และได้มาตรฐาน
 - 1.2.3) ส่งเสริมการให้เด็กเรียนรู้สุขอนามัยที่ดี เช่น ล้างมือ การใช้ห้องน้ำ การแปรงฟัน การรักษาอนามัยส่วนรวม และการกินอาหารมีประโยชน์
 - 1.2.4) มีระบบการควบคุมโรคติดต่อภายในสถานศึกษา
 - 1.2.5) มีการตรวจสอบสุขภาพพื้นฐานให้กับเด็ก มีบันทึกสุขภาพเบื้องต้น ได้แก่ การบันทึก น้ำหนัก ส่วนสูง และการได้รับภูมิคุ้มกันของเด็ก
- การจัดการด้านสุขภาพนี้ สิ่งที่แสดงให้เห็นว่าสถานศึกษาให้ความสนใจประกอบด้วย

- 1) เมนูอาหาร
- 2) การจัดสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมและเครื่องใช้เด็ก
- 3) รายงานการตรวจสอบสุขภาพผู้ทำอาหาร โปรแกรมการดูแลความสะอาดของอาหาร
- 4) บันทึกสุขภาพ และรายงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับเด็ก ซึ่งสามารถสะท้อนให้เห็นว่าโรงเรียนมีโปรแกรมการดูแลสุขภาพ

1.3 การจัดด้านความปลอดภัย เด็กปฐมวัยจะมีปัญหาทั้งสุขภาพและความปลอดภัยที่สถานศึกษาปฐมวัยต้องใส่ใจ โดยเฉพาะความปลอดภัยเกี่ยวกับการจัดสิ่งแวดล้อม สนามเด็กเล่น ของเล่น และห้องเรียน วิธีการที่แสดงว่าสถานศึกษาปฐมวัยใส่ใจต่อความปลอดภัยของเด็ก คือ

- 1.3.1 มีนโยบายและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกัน ดูแลความปลอดภัยให้กับเด็ก
- 1.3.2 มีบุคลากรนิเทศเด็กตลอดเวลา

1.3.3 มีวิธีดูแลให้ความปลอดภัยเมื่อต้องใช้ห้องน้ำ

1.3.4 ให้การดูแลเด็กในการแต่งตัวอย่างเหมาะสมกับกิจกรรมที่เด็กปฏิบัติ

เช่น การนอน การเล่นนอกชั้นเรียน

1.3.5 กระตุ้นให้เด็กช่วยเหลือตนเองอย่างปลอดภัย

1.3.6 ให้เด็กได้พักผ่อนนอนหลับอย่างสุขสบาย

1.3.7 สิ่งแวดล้อมสะอาดและไม่เป็นอันตรายกับเด็ก

1.3.8 อาคารเรียนและอุปกรณ์ที่ใช้ปลอดภัย

1.3.9 ไม่มีสาร สัตว์ และพืชอันตรายกับเด็ก

สิ่งบ่งชี้ถึงการดูแลความปลอดภัยให้กับเด็ก มีดังนี้

- 1) มีห้องพยาบาลที่สะอาดปลอดภัยพร้อมให้การดูแลเด็ก
- 2) มีคู่มือปฏิบัติเพื่อการดูแลความปลอดภัยของสถานศึกษา
- 3) มีใบมอบหมายงานให้บุคลากรดูแลความปลอดภัยเด็กตลอดเวลา
- 4) มีสถานที่แสดงการเก็บวัตถุอันตรายที่เด็กสัมผัสไม่ได้
- 5) สถานที่สิ่งแวดล้อมสวยงามร่มรื่น ไม่ปรากฏสิ่งอันตราย
- 6) สนามเด็กเล่นมีมาตรฐานการดูแลความปลอดภัย

2. การปฏิบัติต่อเด็ก

กุลยา ตันติผลาชีวะ (2550 : 16 - 24) ได้กล่าวไว้ว่า เฟรเบล (Froebel) ผู้เป็นบิดาการศึกษาอนุบาลให้ความสนใจเกี่ยวกับสิทธิและการยอมรับนับถือเด็กมาก โดยเน้นว่าการจัดการศึกษาอนุบาลที่ดีมีคุณภาพนั้น จะต้องจัดสิ่งแวดล้อม ของโรงเรียนและในอาคารเรียนให้เป็นสถานที่ที่เด็กเข้ามาแล้วมีความสุข เรียกว่าเป็นสวนเด็กหรือ Kindergarten เด็กแต่ละคนควรได้สิ่งที่ดีและงดงามสำหรับตนเองในการเรียนรู้เมื่อมาโรงเรียน จากแนวคิดของเฟรเบลนี้คือรากฐานของการพัฒนาการปฏิบัติต่อเด็กในสถานศึกษาปฐมวัย ที่ประกอบด้วย

2.1 สัมพันธภาพกับเด็ก แสดงให้เห็นถึงความเข้าใจ ความต้องการของเด็ก ด้วยการให้การต้อนรับเด็กอย่างมีความสุข มีปฏิสัมพันธ์กับเด็กด้วยความรัก ความอบอุ่น และความ เป็นมิตร ครูและบุคลากรของโรงเรียนแสดงความรู้สึกรักต่อเด็กในทางบวก และพร้อมให้ความรู้สึที่ดีๆ กับเด็ก

2.2 ตัวแทนเด็ก สถานศึกษาต้องสนใจประเด็นเกี่ยวกับเด็กพร้อมเป็นปากเสียงแทนเด็กในชุมชน ที่นำไปสู่การพัฒนาเด็กสู่คุณภาพทั้งร่างกาย จิตใจ สังคม ปัญญา และจริยธรรม

2.3 การให้การยอมรับเด็ก สถานศึกษาต้องแสดงให้เห็นว่ายอมรับความสามารถของเด็กเป็นรายบุคคล และความแตกต่างของแต่ละบุคคล เด็กที่เข้ามาในสถานศึกษาปฐมวัย อาจมีความแตกต่างกันในทางเศรษฐกิจ ศาสนา สังคม วัฒนธรรม และภาษา ซึ่งมีได้ทำให้เด็กต้องแตกต่างกันในเรื่องการได้รับการยอมรับจากครู เด็กควรได้รับการยอมรับจากครูอย่างเท่าเทียมกัน

ไม่มีความแตกต่างทางสีผิว หรือความเชื่อใดๆ แต่กลับนำเอาความแตกต่างทางสังคมมาเป็นสื่อในการเรียนรู้และการเข้าใจกัน

2.4 การสอนเด็ก สถานศึกษาปฐมวัยไม่ว่าจะเป็นศูนย์ดูแลเด็กหรือโรงเรียนอนุบาลก็ตามแท้จริงคือ แหล่งให้การศึกษาและการสอนเด็กปฐมวัยคือ การกระตุ้นให้เด็กเห็นคุณค่าของตนเองและมีพลังใจที่จะเรียนรู้และเข้าใจสิ่งแวดล้อม การจัดการเรียนการสอน มุ่งเน้นการพัฒนาร่างกาย ภาษา บุคลิกภาพ เหตุผล การคิดเชิงตรรกคณิตศาสตร์ การสร้างสรรค์ รวมทั้งการมุ่งสอนให้มีพฤติกรรมที่ดี มีการแสดงออกที่ถูกต้อง ความเป็นมิตรและมุ่งสนับสนุนเด็กให้มีอัตมโนทัศน์ที่ถูกต้องด้วย

2.5 การมีส่วนร่วมของครอบครัวเด็ก ผู้ปกครองเป็นผู้มีความรู้เกี่ยวกับเด็ก ซึ่งครูต้องนำมาใช้ และวินิจฉัยปัญหา

2.5.1 ส่วนร่วมให้ข้อมูลเด็ก

2.5.2 ส่วนร่วมในการแก้ปัญหาเด็ก

2.5.3 แลกเปลี่ยนประสบการณ์

2.5.4 สนับสนุนให้เด็กพัฒนาไปในทางบวก

2.5.5 ให้ครอบครัวมีส่วนร่วม และให้ความร่วมมือกับผู้ปกครอง

2.5.6 กระตุ้นให้ครอบครัวเข้ามามีส่วนร่วม

การแสดงว่าสถานศึกษาได้มีการปฏิบัติต่อเด็กอย่างมีคุณภาพ ประกอบด้วยแนวปฏิบัติดังนี้

1. บุคลากรของสถานศึกษาแสดงความเป็นมิตรของเด็ก สร้างให้เด็กมีความสุขและอยู่ในบรรยากาศที่อบอุ่น

2. บุคลากรของสถานศึกษาสื่อสารกับเด็กด้วยการให้การนับถือเด็ก และเน้นความรู้สึที่ดีต่อเด็ก ครู โรงเรียน และครอบครัว

3. สนับสนุนให้เด็กใคร่เรียน ใคร่รู้

4. ให้เกียรติเด็กตามภูมิหลังทางวัฒนธรรมของเด็กแต่ละคน

5. โปรแกรมการเรียนการสอนเน้นเด็กเป็นสำคัญด้วยการส่งเสริมพัฒนาการทางกาย พัฒนาภาษา พัฒนาวัฒนธรรม การคิดเชิงตรรกคณิตศาสตร์ พัฒนาความคิดสร้างสรรค์จินตนาการและมิติสัมพันธ์

6. บุคลากรสถานศึกษา ความเป็นมิตรมีการสื่อสารที่ดีกับเด็ก ครอบครัว และชุมชน

3. การจัดการเรียนการสอน

กุลยา ตันติผลาชีวะ (2550 : 16 - 24) ได้กล่าวไว้ว่า การจัดการเรียนการสอน ปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานคือการจัดการศึกษาที่โรงเรียนยึดการตลาดเป็นสำคัญ เช่น จัดการเรียนการสอนโดยเน้นการอ่านออกเขียนได้ หรือใช้ปรัชญาการจัดการศึกษา

ที่ไม่เอื้อต่อการพัฒนาเด็ก ไม่สอดคล้องกับหลักการและทฤษฎี ทั้งนี้ครูผู้สอนอาจมีความสามารถ แต่นโยบายการศึกษาของผู้บริหารไม่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน สิ่งที่โรงเรียนอนุบาลต้องตระหนักคือการพัฒนาผู้เรียน และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้พัฒนาอย่างเต็มศักยภาพของผู้เรียน

3.1 กระบวนการเรียนการสอน ในการจัดการเรียนการสอนโรงเรียนอนุบาลสามารถเลือกรูปแบบการเรียนการสอนที่ชอบมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนได้ เช่น โรงเรียนนี้ต้องการเน้นเรกจิโออิมิเลีย กับการใช้สมองเป็นฐาน จะเน้นการเรียนที่สนุกสนานเหมือนอยู่บ้านตนเอง เป็นต้น

3.1.1 ให้เด็กสร้างองค์ความรู้ในตนจากการค้นคว้า

3.1.2 จัดแหล่งเรียนรู้และประสบการณ์ที่สร้างเสริมเด็กแบบองค์รวม

3.1.3 สื่อและวัสดุที่ใช้เอื้อให้เด็กแสดงออก เรียนรู้และสื่อสาร

3.1.4 จัดประสบการณ์ได้เหมาะสมกับเด็กเป็นรายบุคคล

3.1.5 สนับสนุนให้เด็กประสบความสำเร็จในการเรียนรู้

3.1.6 พัฒนาการสร้างสรรค์และสุนทรีย์ด้านกิจกรรมเคลื่อนไหว ดนตรี และ

การแสดงออกทั้งดงาม

3.2 ผลสัมฤทธิ์ในการพัฒนาเด็ก มีเอกสารแสดงให้เห็นพัฒนาการและความก้าวหน้าของเด็กอย่างเป็นระบบ หรือการเรียนสะท้อนให้เห็นภาพประสบการณ์การเรียนรู้ที่เด็กได้รับ

3.2.1 มีบันทึกการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ

3.2.2 มีการประเมินโปรแกรมการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ

3.2.3 ผู้ปกครองรับรู้ความก้าวหน้าและพัฒนาการของเด็ก

สิ่งบ่งชี้คุณภาพการเรียนการสอน เด็กควรมีการแสดงออกต่อไปนี้

1. ความคิดสร้างสรรค์ เด็กมีทักษะการสังเกต คิดหลากหลายและยืดหยุ่น

2. ความมั่นใจ เด็กต้องสามารถปรับตัวได้ มองโลกในแง่ดี พร้อมที่จะพบอุปสรรค

มีความพอใจที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่น

3. กระตือรือร้นต่อการเรียนรู้อย่างมีชีวิตชีวา ว่องไว และฉลาดต่อการคิด

การเรียนรู้

4. สมรรถนะครู

กุลยา ตันติผลาชีวะ (2550 : 16 - 24) ได้กล่าวไว้ว่า บุคคลสำคัญที่จะทำให้โปรแกรมการศึกษาประสบความสำเร็จมีอยู่ 2 คนหลัก คือ ผู้บริหาร และครู ผู้บริหารต้องเป็นบุคคลที่เข้าใจระบบการศึกษาปฐมวัยที่ชัดเจนและนำการศึกษา ปฐมวัยสู่เป้าหมายของการพัฒนาและเตรียมความพร้อมเด็ก ที่สำคัญสิ่งที่ผู้บริหารการศึกษาปฐมวัย ต้องมีในจิตใจเสมอคือการพัฒนาเด็กอย่างมีคุณภาพ ไม่ใช่การทดลอง หรือการทดลองความคิดของตนเองแบบสุดขั้ว (extreme) โดยลืมการดูแลความเป็น “คน” และ “สังคมปัจจุบัน” ผู้บริหารต้องตระหนักกับการจัดการศึกษาปฐมวัยในแง่คุณภาพ 10 ประการ คือ

- 4.1 การสนับสนุนบรรยากาศความเป็นมิตรกับเด็ก
- 4.2 การให้ความนับถือกับเด็ก ไม่ว่าจะเป็นชาติ ศาสนา และวัฒนธรรม
- 4.3 การสร้างการมีส่วนร่วมกับผู้ปกครอง
- 4.4 การมีปฏิสัมพันธ์กับบุคลากร
- 4.5 การวางแผนและการประเมินการศึกษาสำหรับเด็ก
- 4.6 การส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาการเด็ก
- 4.7 การดูแลเด็ก
- 4.8 การส่งเสริมสุขภาพเด็ก
- 4.9 สวัสดิศึกษา
- 4.10 การจัดการเพื่อสนับสนุนคุณภาพการศึกษา

ครูเป็นกลุ่มบุคลากรทางการศึกษาที่สำคัญของสถานศึกษา ครูต้องให้ความใส่ใจกับความเป็นเลิศและมาตรฐานทางวิชาชีพของครูและดำรงไว้ซึ่งมาตรฐาน ด้วยการให้ความรู้แก่เด็กด้วยศาสตร์วิชาชีพ สนใจการฝึกอบรมและพัฒนา เพื่อการสร้างคุณภาพสมรรถนะความเป็นครู คุณสมบัติครูที่มีคุณภาพประกอบด้วย

1. ความรู้ ครูต้องมีความรู้ในนโยบายและโปรแกรมการศึกษาที่โรงเรียนกำหนดในระดับที่สามารถอธิบายได้ และนำมาใช้กับเด็กได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น โรงเรียนเปิดการเรียนการสอนด้วยโปรแกรมมอนเตสซอรี ครูต้องสามารถที่จะเข้าถึงมอนเตสซอรีได้ตามรูปแบบที่ถูกต้อง

2. เจตคติ ครูต้องมีเจตคติใน 2 อย่าง คือ เจตคติต่อการศึกษาปฐมวัยที่มุ่งพัฒนาคุณภาพกับเด็ก กับเจตคติต่อเด็กปฐมวัยที่มีลักษณะเฉพาะของช่วงอายุที่แตกต่างกัน และพร้อมจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ส่งเสริมพัฒนาการเด็กทุกด้าน

3. ทักษะวิชาชีพ ครูปฐมวัยที่มีคุณภาพจะต้องมีความสามารถทางวิชาชีพอย่างน้อย ดังนี้

- 3.1 สามารถสื่อสารด้วยวัจนภาษาและอวัจนภาษา อย่างมีประสิทธิภาพ
- 3.2 การควบคุมอารมณ์และความรู้สึก
- 3.3 การออกแบบกิจกรรม
- 3.4 การประเมินผู้เรียน และสมรรถนะของผู้เรียน
- 3.5 สามารถใช้สารนิทัศน์เพื่อการประเมินและพัฒนาเด็กอย่างมีความหมาย

สิ่งบ่งชี้ที่แสดงคุณภาพครู

กุลยา ตันติผลาชีวะ (2550 : 16 - 24) ได้กล่าวไว้ว่า สถานศึกษาปฐมวัยต้องใส่ใจต่อการดูแลคุณภาพครู ดังนี้

1. สัตส่วนของครูและบุคลากรต่อจำนวนเด็ก สอดคล้องกับมาตรฐานที่กำหนดตามอายุเด็ก และที่สำคัญครูปฐมวัยต้องมีวุฒิทางการศึกษาปฐมวัยหรือมีประสบการณ์ด้านการศึกษาด้วยการผ่านการอบรมที่มีสถาบันการศึกษารับรองอย่างน้อยเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนปฐมวัย

2. สนับสนุนการพัฒนาผลงานของครูทั้งในด้านการวิจัย การฝึกอบรมและการศึกษาต่อ กิจกรรมที่สถานศึกษาต้องปฏิบัติเกี่ยวกับการดำรงไว้ซึ่งคุณภาพครู

ประกอบด้วย

2.1 ปฐมนิเทศครู

2.2 นิเทศครู

2.3 พัฒนาครู

2.4 ประเมินครู

2.5 จัดสวัสดิการครู

5. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน

ผู้ปกครองเป็นบุคคลสำคัญของการศึกษาปฐมวัย ด้วยผู้ปกครองเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจเด็ก รู้เรื่องของเด็ก สามารถให้ข้อมูลของเด็กแก่ครู เพื่อให้ครูสามารถพัฒนาการเรียนการสอนแก่เด็กให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น และเข้าใจเด็กได้ง่ายขึ้น สิ่งที่ทางโรงเรียนต้องปฏิบัติต่อผู้ปกครองคือการติดต่อสื่อสารและร่วมมือในการพัฒนาเด็ก ทางสถานศึกษาต้องร่วมมือในการพัฒนาเด็ก ทางสถานศึกษาต้องสร้างการมีส่วนร่วมระหว่าง ครู ผู้ปกครอง และโรงเรียน ดังนี้

5.1 ครูและผู้ปกครองติดต่อสื่อสารกัน ทั้งโดยการพูดตัวต่อตัว และผ่านทางจดหมายหรือเอกสารที่เกี่ยวข้อง หรือแลกเปลี่ยนข้อมูลโดยมุ่งเน้นการพัฒนาเด็กเป็นสำคัญ

5.2 ผู้ปกครองได้รับเชิญและสามารถเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน

5.3 มีโครงการหรือโปรแกรมสร้างสัมพันธ์ครู โรงเรียน และผู้ปกครองที่สร้างให้เกิดความเข้าใจต่อกันในทางบวก

ความสัมพันธ์กับชุมชน การจัดการศึกษาปฐมวัยที่มีคุณภาพนั้น ทางสถานศึกษาจะต้องมีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้ปกครองและชุมชนสถานศึกษาและบุคลากรของสถานศึกษาต้องพร้อมต่อการมีส่วนร่วมกับชุมชน สิ่งที่ทางสถานศึกษาปฐมวัยที่มีคุณภาพควรจัดให้มีขึ้น ประกอบด้วย

1. สถานศึกษามีนโยบายในการพร้อมบริการการดูแลเด็กให้กับชุมชน

2. ส่งเสริมการเรียนรู้ชุมชน

3. เป็นแหล่งทรัพยากรให้ชุมชน

4. เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับเด็กและการดูแลเด็กให้กับมนุษย์

5. เป็นเครือข่ายชุมชน

ความสำเร็จของคุณภาพการศึกษาปฐมวัย

กุลยา ตันติผลาชีวะ (2550 : 16 - 24) ได้กล่าวไว้ว่า หัวใจคุณภาพสถานศึกษาปฐมวัยอยู่ที่บรรยากาศการสร้างเสริมการเรียนรู้ไม่เฉพาะแต่สิ่งแวดล้อมโรงเรียน สื่อการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอน และการสนับสนุนเด็กได้ เกิดการพัฒนาและการเรียนรู้ความเป็นไปได้ของสิ่งเหล่านี้ ขึ้นอยู่ที่คุณภาพของผู้บริหารเป็นสำคัญ การเข้าใจของผู้บริหารกับการศึกษาอนุบาลจะเป็นทางที่นำไปสู่คุณภาพการศึกษาอนุบาลที่ง่ายที่สุด อาคารและเครื่องมือทันสมัย ไม่ได้บอกคุณภาพการศึกษา แต่นโยบายและระบบการบริหารคือการสร้างเสริมมาตรฐานการศึกษาที่แท้จริง

ตัวบ่งชี้ที่สำคัญของคุณภาพสถานศึกษาปฐมวัย คือ

1. ส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีกับเด็กทั้งบรรยากาศสถานศึกษา บุคลิกลักษณะของครู และการแสดงออกของบุคลากรของโรงเรียนมีความเป็นมิตรกับเด็กและยอมรับเด็กอย่างเท่าเทียมกัน ไม่ยึดยศ ชั้น วรรณะ ภาษา และความต่างวัฒนธรรมของเด็ก
2. ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาการของเด็ก ทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม การเรียนรู้ภาษา ความมีเหตุผล และการเป็นคนที่มีสุนทรีย์กับดนตรีและสิ่งแวดล้อม โดยเน้นเด็กเป็นสำคัญ
3. มีระบบการจัดการศึกษาที่สามารถติดตามผลได้ชัดเจน ได้แก่ มีแบบ มีระบบ การประเมิน การบันทึก รวมถึงวิธีการใช้ผลการประเมินเพื่อการพัฒนาเด็กเป็นรายบุคคล
4. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน ด้านการศึกษาที่ชัดเจนมีการติดต่ออย่างสม่ำเสมอ
5. มีระบบการดูแลและส่งเสริมสุขภาพที่ชัดเจนด้วยการวางนโยบาย การนิเทศ กฎระเบียบ ว่าด้วยการดูแล และการส่งเสริมสุขภาพ ทั้งด้านอาหาร การสุขาภิบาล และสุขวิทยาส่วนบุคคล
6. มีระบบความปลอดภัย ทั้งตัวอาคาร สิ่งแวดล้อม เครื่องมือ สื่ออุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้ในโรงเรียน
7. มีการจัดการที่สนับสนุนคุณภาพทั้งทางด้านบุคลากรการประสานงานกับผู้ปกครองและชุมชน รวมถึงการปรับปรุงและพัฒนา

การประกันคุณภาพของการศึกษาปฐมวัย มีองค์ประกอบสำคัญ 5 ประการ คือ การบริหารจัดการ การปฏิบัติต่อเด็ก การจัดการเรียนการสอน สมรรถนะครู และการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน โดยมีการเชื่อมสานสู่การส่งเสริมพัฒนาการนักเรียนแบบองค์รวม ที่หมายถึงนักเรียนได้รับการส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน ซึ่งได้แก่ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา ด้านสุขภาพ และด้านความปลอดภัย และการได้รับการยอมรับความเป็นเด็กที่สมบูรณ์

2.4 ความหมายของการประกันคุณภาพภายใน

มีผู้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ไว้ดังนี้

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2542 : 6; 2543 : 9) ให้ความหมาย การประกันคุณภาพภายใน หมายถึง กิจกรรมควบคุมคุณภาพภายในสถาบันอุดมศึกษาโดยการดำเนินการของสถาบันอุดมศึกษาเอง เพื่อให้มีความมั่นใจว่าสถาบันอุดมศึกษาดำเนินการตามภารกิจหลักอย่างมีคุณภาพ

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาแห่งชาติ (2543ค : 9) ให้ความหมายการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง การประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายในโรงเรียนโดยบุคลากรของสถานศึกษาหรือหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่ดูแลสถานศึกษานั้นเป็นการประเมินตนเอง

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาแห่งชาติ (2543 ข: 7) ให้ความหมายการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ว่าเป็นกระบวนการที่มีการพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง มีการดำเนินงานในลักษณะของการผสมผสานระหว่างผู้บริหารกับการจัดการเรียนการสอนตามปกติของสถานศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543ข : 9) ให้ความหมาย การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ว่าเป็นกระบวนการบริหารจัดการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐานที่ต้องการ เป็นกระบวนการที่บุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษาร่วมกันวางแผน กำหนดเป้าหมาย และวิธีการ ลงมือทำตามแผนในทุกขั้นตอนมีการบันทึกและติดตามตรวจสอบผลงาน หาจุดเด่น จุดที่ต้องปรับปรุง แล้วร่วมกันปรับปรุงแผนงานนั้น ๆ โดยมุ่งหวังให้มีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการสถานศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

สมคิด พรหมจ้อย และสุพักตร์ พิบูลย์ (2544 : 5) ให้ความหมาย การประกันคุณภาพภายใน หมายถึง การติดตามตรวจสอบและตัดสินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาจากภายใน โดยบุคลากรของสถานศึกษาเอง หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2546 : 11) ให้ความหมาย การประกันคุณภาพภายในหมายความว่า การประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายใน โดยบุคลากรของสถานศึกษานั้น

ชมรมพัฒนาความรู้ด้านระเบียบกฎหมาย (2545 : 31) ให้ความหมายว่า การประกันคุณภาพภายใน หมายถึง การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายในโรงเรียน โดยบุคลากรสถานศึกษาหรือหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่ดูแลสถานศึกษานั้น ดังนั้นการที่โรงเรียนประเมินตนเองและสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาแห่งชาติ ร่วมกันกับสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจังหวัดประเมินมาตรฐานโรงเรียน จึงเป็นการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

สรุปได้ว่า การประกันคุณภาพภายใน หมายถึง กระบวนการพัฒนาสถานศึกษาที่บุคลากรทุกฝ่ายร่วมกันวางแผน กำหนดเป้าหมายและวิธีการดำเนินงาน เพื่อปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ทุกขั้นตอน และมีการตรวจสอบผลงาน หาจุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนาโดยการปรับแผนงานต่างๆ เพื่อมุ่งหวังให้มีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้ผู้เรียนมีคุณภาพเป็นสำคัญ

2.5 การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

จากมาตรา 47 ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ที่กำหนดว่า ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวงนั้นได้นำไปสู่การจัดทำกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2546 และมีการปรับปรุงใหม่โดยรวมระบบคุณภาพภายในขององค์กรหลักที่รับผิดชอบการศึกษาในแต่ละระดับและระบบการประกันคุณภาพภายนอกเข้าด้วยกัน โดยในส่วนของการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งรวมถึงการศึกษาปฐมวัยด้วยนั้น ระบุให้สถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาประกอบด้วย การดำเนินงานโดยยึดหลักการมีส่วนร่วม 8 ประการ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2549 : 6 - 15) ดังนี้

2.5.1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

รัฐกำหนดมาตรฐานการศึกษาของชาติเพื่อใช้เป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะคุณภาพที่พึงประสงค์และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่งและใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผล และการประกันคุณภาพทางการศึกษา มาตรฐานการศึกษาของชาติมี 3 มาตรฐาน 11 ตัวบ่งชี้ นำมาจัดทำเป็นมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย เพื่อใช้เป็นเป้าหมายการพัฒนา เมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน 2548 และสถานศึกษาอาจเพิ่มเติมจากมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดโดยเฉพาะเจาะจงตามบริบทและความต้องการของท้องถิ่นอีกก็ได้

2.5.2 การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ

สถานศึกษาควรจัดโครงสร้างการบริหารจัดการที่เอื้อต่อการพัฒนางาน และการสร้างระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดใหญ่และขนาดกลาง ควรมีคณะทำงานทำหน้าที่ทั้งวางแผนติดตามตรวจสอบคุณภาพ และจัดทำรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปีของสถานศึกษาโดยแต่งตั้งคณะทำงานที่มีตัวแทนบุคลากรมาจากหลายฝ่ายมาร่วมคิด ร่วมวางแผนร่วมติดตามตรวจสอบ เก็บข้อมูล สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก มีจำนวนครูน้อยมากควรร่วมกันวางแผนจัดระบบการเก็บ รวบรวมข้อมูลเป็นหมวดหมู่ตั้งแต่ต้นปีการศึกษา สถานศึกษาควรมีการจัดระบบสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ตั้งแต่ต้นปีการศึกษา สถานศึกษาควรมีการจัดระบบสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ครอบคลุมและข้อมูลมีความสมบูรณ์ ค้นได้ง่าย สะดวกรวดเร็ว มีการนำข้อมูลมาใช้ให้เกิดประโยชน์อยู่เสมอ

2.5.3 การจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา

สถานศึกษาต้องมีการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา โดยการจัดทำแผนนี้ต้องคำนึงถึงหลักการกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วม และการนำสู่การปฏิบัติได้จริงโดยมีวิธีการดังนี้ 1) วิเคราะห์สภาพปัญหาและความจำเป็นอย่างเป็นระบบ มีแผนปฏิบัติการประจำปีรองรับทั้งแผนระยะสั้นและระยะยาว 2) กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป็นแผนการพัฒนาและสภาพความสำเร็จของการพัฒนาตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง ชัดเจน และเป็นรูปธรรม 3) กำหนดวิธีการดำเนินงานที่ครอบคลุมการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน กระบวนการเรียนรู้ การส่งเสริมการเรียนรู้ การวัดและการประเมินผล การพัฒนาบุคลากร และการบริหารจัดการเพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ 4) เสาะหาและประสานสัมพันธ์กับแหล่งวิทยากรภายนอกที่ให้การสนับสนุนทางวิชาการได้และระบุไว้ในแผนไว้ให้ชัดเจน 5) กำหนดบทบาทหน้าที่บุคลากรของสถานศึกษาทุกคน ผู้เรียน รับผิดชอบ และดำเนินงานตามที่กำหนดไว้ 6) กำหนดบทบาทหน้าที่และแนวทางการมีส่วนร่วมของบิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคลากรในชุมชนเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียน 7) กำหนดการใช้งบประมาณ และทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ 8) การประเมินผลการดำเนินงานตามแผนและการนำผลไปใช้ในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

2.5.4 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาสถานศึกษา

ในแผนพัฒนาสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษามีโครงการ/กิจกรรมที่ต้องการดำเนินงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเกิดผลสำเร็จที่ระบุไว้ในตัวชี้วัดของโครงการการดำเนินงานตามแผนนั้นสถานศึกษาต้องสร้างระบบการทำงานที่เข้มแข็ง เพิ่มการมีส่วนร่วม ใช้เทคนิคการบริหาร และการจัดการ ที่จะทำให้งานตามแผนพัฒนาสถานศึกษาบรรลุเป้าหมาย

2.5.5 การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา

การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายในสถานศึกษา คือการติดตามตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา สถานศึกษาควรตั้งคณะทำงานติดตามและรวบรวมข้อมูลสารสนเทศการดำเนินงาน/โครงการ ตลอดปีการศึกษาโดยใช้มาตรฐานการศึกษาเป็นกรอบการติดตามตรวจสอบ ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะเป็นประโยชน์ในการจัดทำรายงานประจำปีของสถานศึกษาด้วย สถานศึกษาต้องมีการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายในสถานศึกษาทุกปีดำเนินการอย่างจริงจัง ต่อเนื่อง และเป็นระบบ สนับสนุนให้ครู ผู้ปกครอง และผู้แทนชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม เกี่ยวกับการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายในเรื่อง 1) วิสัยทัศน์ ภารกิจของสถานศึกษา 2) แผนพัฒนาสถานศึกษา 3) การพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ 4) ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน 5) การพัฒนาองค์กร 6) การพัฒนาวิชาชีพครู

2.5.6 การประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด

จากการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายในสถานศึกษา สถานศึกษาจะมีข้อมูลสารสนเทศสำหรับประเมินคุณภาพของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด สถานศึกษาที่มีความพร้อมอาจตั้งคณะทำงานขึ้นทำหน้าที่ประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาซึ่งจะเป็นการสร้างระบบการประเมินตนเอง และนำผลจากการประเมินไประบุใช้ในรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ประจำปีและการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาต้องครอบคลุมมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน/ปฐมวัยที่กำหนดไว้

2.5.7 การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี

การจัดทำรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปีเป็นหน้าที่สถานศึกษาต้องปฏิบัติ เพราะได้มีการตราไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มาตรา 48 ให้สถานศึกษาจัดทำรายงานประจำปี เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน และเพื่อรองรับการประเมินภายนอก โดยมีแนวทางการเขียนแบ่งเป็น 4 บท คือ บทที่ 1 สะท้อนสภาพทั่วไปของสถานศึกษา บทที่ 2 ระบุเป้าหมายการพัฒนาของสถานศึกษา บทที่ 3 ระบุความสำเร็จของการพัฒนาตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาสถานศึกษา บทที่ 4 ระบุจุดเด่น - จุดด้อย และความต้องการการช่วยเหลือ รวมทั้งหลักฐานข้อมูลผลสัมฤทธิ์ของการประเมินตามแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาไว้ด้วย

2.5.8 การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

สถานศึกษาควรตรวจสอบและทบทวนการดำเนินงานตามโครงการ/กิจกรรมอยู่เสมอ โครงการ/กิจกรรมที่ต้องคุ้มค่าและเกิดประโยชน์ส่งผลถึงผู้เรียน การทำให้คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาพัฒนาอย่างต่อเนื่องนั้นสถานศึกษาควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้ 1) สร้างจิตสำนึกการพัฒนาให้เกิดขึ้นในหมู่ครูและบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา 2) เน้นย้ำหรือกำหนดเป็นนโยบายการทำงานอย่างมีระบบ มีเป้าหมาย เป็นหมู่คณะ และกำหนดเป็นนโยบายอย่างต่อเนื่อง 3) พัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) ซึ่งผลผลิตขององค์กรแห่งการเรียนรู้เห็นได้จาก 3.1 ผลสัมฤทธิ์ของงานสูงขึ้น 3.2 เกิดจากการพัฒนาคน 3.3 มีการพัฒนาความรู้ 3.4 องค์กรศักยภาพสูงขึ้น

สรุปได้ว่า การประกันคุณภาพภายในจะศึกษาจากแนวคิดของสถาบันส่งเสริมการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543 : 12 - 13) ซึ่งได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการประกันคุณภาพภายในดังนี้ ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ด้านการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษา ที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสถานศึกษา ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี และด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

2.6 ความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพภายในกับการประเมินภายนอก

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2545 : 63 - 68) ได้กล่าวไว้ว่า กรอบแนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาคือการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมาย หลักการและแนวการจัดการศึกษา ตามที่กำหนดใน พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ โดยเน้นการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ คือเป็นคนดี มีความสามารถ

(คนเก่ง) และมีความสุข มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมีการบริหารจัดการ รวมทั้งการทำงานที่เน้นคุณภาพ เป็นการทำงานที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ และเป็นระบบ ครบวงจร (PDCA) โดยสถานศึกษาจะต้องมีการประกันคุณภาพภายในให้เป็นส่วนหนึ่งของการบริหาร และการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา เพื่อพัฒนาคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐาน แล้วรายงานผลให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบทุกปี และได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกเพื่อชี้จุดแข็ง จุดอ่อน ให้สถานศึกษาได้พัฒนาคุณภาพต่อไป

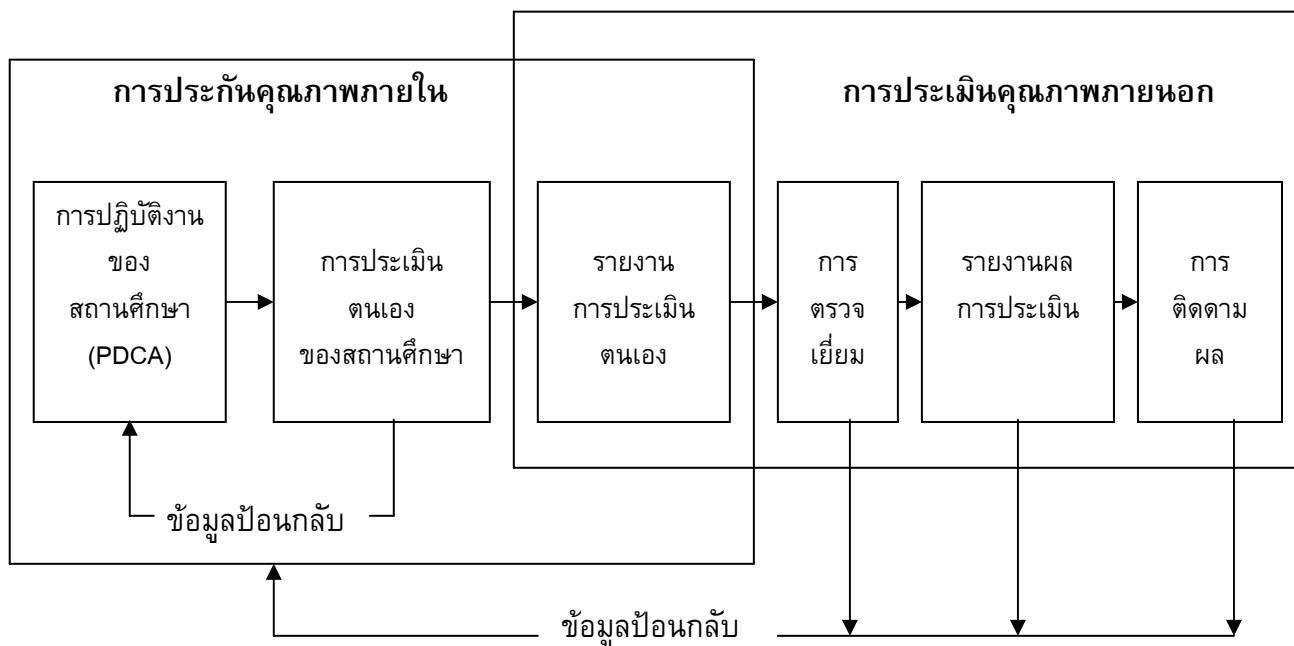
การประเมินคุณภาพภายนอก เป็นบทบาทหน้าที่ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) มีแนวคิดบนพื้นฐานของการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษาให้ได้ตามมาตรฐานที่กำหนดโดยคำนึงถึงจุดมุ่งหมาย หลักการ และ แนวทางการจัดการศึกษาตาม พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ เพื่อให้มีเอกภาพเชิงนโยบาย รวมทั้ง ผลักดันให้สถานศึกษามีการพัฒนาคุณภาพดียิ่งขึ้นตามความต้องการของผู้เรียนและผู้รับบริการ ซึ่ง หลากหลายตามวัตถุประสงค์และบริบทของสถานศึกษานั้นๆ โดยใช้การรายงานตามความจริง ให้ ผู้เกี่ยวข้องและสาธารณชนได้รับทราบ

กรอบการประเมินคุณภาพภายนอกจะดำเนินการตามมาตรฐานการศึกษาที่คณะรัฐมนตรี ได้อนุมัติให้เป็นมาตรฐานเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก โดยมาตรฐานที่ใช้ในการประเมิน ภายนอกรอบแรกและรอบสอง มี 14 มาตรฐาน ซึ่งเป็นมาตรฐานเกี่ยวกับผลการเรียนรู้ที่เกิดกับ ผู้เรียน มาตรฐานเกี่ยวกับการสอนของครู และมาตรฐานเกี่ยวกับการบริหารของผู้บริหาร

การประกันคุณภาพภายในกับการประเมินคุณภาพภายนอก เชื่อมโยงกันด้วยมาตรฐาน การศึกษาใดก็ได้ตามความเหมาะสมและบริบทของสถานศึกษา แต่ควรมีส่วนที่สอดคล้องกับมาตรฐาน การประเมินภายนอก ซึ่งพัฒนาตามจุดมุ่งหมาย หลักการ และแนวการจัดการศึกษาของพระราชบัญญัติ แห่งชาติรวมอยู่ด้วย

การประกันคุณภาพภายในเป็นกระบวนการประเมินผลและการติดตาม ตรวจสอบ คุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งข้อมูลที่ได้จากรายงานการประเมินตนเองของ สถานศึกษาจะต้องส่งให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) เพื่อให้คณะผู้ประเมินภายนอกได้ศึกษาอย่างละเอียดก่อนการตรวจเยี่ยมสถานศึกษา

การประเมินคุณภาพภายนอก เป็นงานที่ต่อเนื่องและสัมพันธ์กับการประกันคุณภาพ ภายใน และเป็นการตรวจสอบผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาเพื่อ การประเมินภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการดำเนินงาน แก่สถานศึกษา และทำให้สถานศึกษาสามารถพัฒนาคุณภาพภายนอกจึงมีความสัมพันธ์กับการ ประกันคุณภาพภายในดังแสดงในแผนภูมิต่อไปนี้

ภาพประกอบ 1 แผนภูมิความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพภายในกับการประเมินคุณภาพภายนอก

จากแผนภูมิ แสดงให้เห็นว่าเมื่อสถานศึกษามีการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน และจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี รายงานดังกล่าวจะเสนอต่อสำนักงานรับรองมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก : ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและปฐมวัย

รายงานคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาจะช่วยให้คณะผู้ประเมินภายนอกสามารถวางแผนเพื่อรวบรวม วิเคราะห์ข้อมูลและประเมินคุณภาพของสถานศึกษาได้ภายในเวลาอันรวดเร็ว รายงานคุณภาพการศึกษาจึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญอย่างหนึ่งของการประเมินคุณภาพภายนอก

รายงานคุณภาพการศึกษา มิได้มีความหมายเฉพาะการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งเป็นผลจากกระบวนการจัดการเรียนการสอนแต่เพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่ยังหมายถึงกระบวนการดำเนินงานบริหารจัดการทุกด้าน ตามสภาพที่เป็นอยู่จริงของสถานศึกษา

สรุปได้ว่า รายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีหรือรายงานประเมินตนเองและมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย จะเป็นข้อมูลที่เชื่อมกันระหว่างการประกันคุณภาพภายใน และการประเมินภายนอก ซึ่งจะเป็นข้อมูลที่เป็นผลของการดำเนินการบริหารจัดการของสถานศึกษาทุกด้านและการประเมินภายนอกเป็นความต่อเนื่องมาจากผลของการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา ซึ่งเป็นงานที่ยืนยันผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษาว่ามีคุณภาพอย่างไรเมื่อเปรียบเทียบกับมาตรฐานที่กำหนด

2.7 มาตรฐานการศึกษา

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2549 : 60-64) ได้กล่าวไว้ว่า มาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับการศึกษา

จากมาตรฐานการศึกษาของชาติ องค์กรหลักที่จัดการศึกษาต้องนำมาตรฐานการศึกษาของชาติมากำหนดเป็นมาตรฐานสู่การปฏิบัติในแต่ละระดับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งจัดการศึกษาปฐมวัย การศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษาพิเศษ ต้องจัดทำมาตรฐานการศึกษาทั้ง 3 ประเภทให้ครบถ้วน ขณะนี้ได้มีการจัดทำมาตรฐานการศึกษาพิเศษกำลังอยู่ระหว่างดำเนินการ การจัดทำมาตรฐานดังกล่าวได้คำนึงถึงอุดมการณ์และหลักการของการศึกษาระดับ/ประเภทนั้น ๆ ด้วย

สถานศึกษาทุกแห่งต้องใช้มาตรฐานที่กำหนดไว้นี้ เป็นเป้าหมายในการพัฒนาการจัดการศึกษาควบคู่ไปกับระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ในที่นี้ของเสนอรายละเอียดของมาตรฐานการศึกษา ดังนี้

มาตรฐานการศึกษาปฐมวัย

มาตรฐานด้านคุณภาพเด็ก

มาตรฐานที่ 1 เด็กมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์
ตัวบ่งชี้

- 1.1 มีวินัย มีความรับผิดชอบ ปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกัน
- 1.2 มีความซื่อสัตย์สุจริต
- 1.3 มีความกตัญญูกตเวทิตา
- 1.4 มีเมตตากรุณา มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น
- 1.5 ประหยัด รู้จักใช้และรักษาทรัพยากร และสิ่งแวดล้อม
- 1.6 มีมารยาทและปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทย

มาตรฐานที่ 2 เด็กมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม
ตัวบ่งชี้

- 2.1 รับรู้คุณค่าของสิ่งแวดล้อมและผลกระทบที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลง

สิ่งแวดล้อม

- 2.2 เข้าร่วมหรือมีส่วนร่วมกิจกรรม/โครงการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม

มาตรฐานที่ 3 เด็กสามารถทำงานจนสำเร็จ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีความรู้สึกที่ดีต่ออาชีพสุจริต

ตัวบ่งชี้

- 3.1 สนใจและกระตือรือร้นในการทำงาน
- 3.2 ทำงานจนสำเร็จและภูมิใจในผลงาน
- 3.3 เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้

3.4 มีความรู้สึกที่ดีต่ออาชีพสุจริต

มาตรฐานที่ 4 เด็กสามารถคิดรวบยอด คิดแก้ปัญหา และคิดริเริ่มสร้างสรรค์
ตัวบ่งชี้

- 4.1 มีความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดจากการเรียนรู้
- 4.2 แก้ปัญหาได้เหมาะสมกับวัย
- 4.3 มีจินตนาการ และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

มาตรฐานที่ 5 เด็กมีความรู้และทักษะเบื้องต้น
ตัวบ่งชี้

- 5.1 มีทักษะในการใช้กล้ามเนื้อใหญ่-เล็ก
- 5.2 มีทักษะในการใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5
- 5.3 มีทักษะในการสื่อสาร
- 5.4 มีทักษะในการสังเกตและสำรวจ
- 5.5 มีทักษะในเรื่องมิติสัมพันธ์
- 5.6 มีทักษะในเรื่องจำนวน ปริมาณ น้ำหนัก และการกะประมาณ
- 5.7 เชื่อมโยงความรู้และทักษะต่าง ๆ

มาตรฐานที่ 6 เด็กมีความสนใจใฝ่รู้ รักการอ่าน และพัฒนาตนเอง
ตัวบ่งชี้

- 6.1 รู้จักตั้งคำถามเพื่อหาเหตุผล และมีความสนใจใฝ่รู้
- 6.2 มีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัว และสนุกกับการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 7 เด็กมีสุขนิสัย สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี
ตัวบ่งชี้

- 7.1 รักการออกกำลังกาย ดูแลสุขภาพ และช่วยเหลือตนเองได้
- 7.2 มีน้ำหนัก ส่วนสูง และมีสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์
- 7.3 เห็นโทษของสิ่งเสพติดให้โทษและสิ่งมอมเมา
- 7.4 มีความมั่นใจ กล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม
- 7.5 ร่าเริง แจ่มใส มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อน ครู และผู้อื่น

มาตรฐานที่ 8 เด็กมีสุนทรียภาพและลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรี และการ

เคลื่อนไหว

ตัวบ่งชี้

- 8.1 มีความสนใจและร่วมกิจกรรมด้านศิลปะ
- 8.2 มีความสนใจและร่วมกิจกรรมด้านดนตรี
- 8.3 มีความสนใจและร่วมกิจกรรมการเคลื่อนไหว

มาตรฐานด้านการจัดการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 9 ครูมีคุณธรรม จริยธรรม มีวุฒิ/ความรู้ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบ หมั่นพัฒนาตนเอง เข้ากับชุมชนได้ดี และมีครูพอเพียง
ตัวบ่งชี้

- 9.1 มีคุณธรรมจริยธรรม และปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ
- 9.2 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับเด็ก ผู้ปกครอง และชุมชน
- 9.3 มีความมุ่งมั่นและอุทิศตนในการสอนและพัฒนาเด็ก
- 9.4 มีการแสวงหาความรู้และเทคโนโลยีวิธีการใหม่ๆ รับฟังความคิดเห็น ใจกว้าง

และยอมรับการเปลี่ยนแปลง

- 9.5 จบการศึกษาระดับปริญญาตรีทางการศึกษาหรือเทียบเท่าขึ้นไป
- 9.6 สอบตรงตามวิชาเอก/โท หรือตรงตามความถนัด
- 9.7 มีจำนวนพอเพียง (หมายรวมทั้งครูและบุคลากรสนับสนุน)

มาตรฐานที่ 10 ครูมีความสามารถในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเน้นเด็กเป็นสำคัญ

ตัวบ่งชี้

- 10.1 มีความรู้ ความเข้าใจ เป้าหมายการจัดการศึกษาและหลักสูตรการศึกษา

ปฐมวัย

- 10.2 มีการวิเคราะห์เด็กเป็นรายบุคคล
- 10.3 มีความสามารถในการจัดประสบการณ์ที่เป็นเด็กเป็นสำคัญ
- 10.4 มีความสามารถในการใช้สื่อที่เหมาะสมและสอดคล้องกับการเรียนรู้

ของเด็ก

- 10.5 มีการประเมินพัฒนาการของเด็กตามสภาพจริงโดยคำนึงถึงพัฒนาการ

ตามวัย

- 10.6 มีการนำผลการประเมินพัฒนาการมาปรับเปลี่ยนการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาเด็กให้เต็มตามศักยภาพ

- 10.7 มีการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กและนำไปใช้พัฒนาเด็ก

มาตรฐานที่ 11 ผู้บริหารมีคุณธรรม จริยธรรม มีภาวะผู้นำและมีความสามารถในการบริหารจัดการศึกษา

ตัวบ่งชี้

- 11.1 มีคุณธรรม จริยธรรม และปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ
- 11.2 มีความคิดริเริ่ม มีวิสัยทัศน์ และเป็นผู้นำทางวิชาการ
- 11.3 มีความสามารถในการบริหารงานวิชาการและการจัดการ
- 11.4 มีการบริหารที่มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ผู้เกี่ยวข้องพึงพอใจ

มาตรฐานที่ 12 สถานศึกษามีการจัดองค์กร โครงสร้าง ระบบการบริหารงานและ
พัฒนาองค์กรอย่างเป็นระบบครบวงจร

ตัวบ่งชี้

- 12.1 มีการจัดองค์กร โครงสร้าง และระบบการบริหารงานที่มีความคล่องตัวสูง
และปรับเปลี่ยนได้เหมาะสมตามสถานการณ์
- 12.2 มีการจัดการข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ ครบคลุมและทันต่อการใช้งาน
- 12.3 มีระบบการประกันคุณภาพในที่ดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง
- 12.4 มีการพัฒนาบุคลากรอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
- 12.5 ผู้รับบริการและผู้เกี่ยวข้องพึงพอใจผลการบริหารงานและการพัฒนาเด็ก

มาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีการบริหารและจัดการศึกษาโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน
ตัวบ่งชี้

- 13.1 มีการกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษา
- 13.2 มีการบริหารเชิงกลยุทธ์ และใช้หลักการมีส่วนร่วม
- 13.3 มีคณะกรรมการสถานศึกษาร่วมพัฒนาสถานศึกษา
- 13.4 มีการบริหารที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน
- 13.5 มีการตรวจสอบและถ่วงดุล

มาตรฐานที่ 14 สถานศึกษามีการจัดหลักสูตร และประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้น
เด็กเป็นสำคัญ

ตัวบ่งชี้

- 14.1 มีหลักสูตรที่เหมาะสมกับเด็กและท้องถิ่น
- 14.2 มีการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ตอบสนอง
ความสนใจและเหมาะสมกับวัยของเด็ก
- 14.3 มีการส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และสื่อ
อุปกรณ์การเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้
- 14.4 มีการจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการผ่านการเล่นและเด็กได้เรียนรู้จาก
ประสบการณ์ตรง
- 14.5 มีการบันทึก การรายงานผล และการส่งต่อข้อมูลของเด็กอย่างเป็นระบบ
- 14.6 มีการนิเทศและนำผลไปปรับปรุงการจัดกิจกรรม/ประสบการณ์อย่างสม่ำเสมอ
- 14.7 มีการนำแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดประสบการณ์

มาตรฐานที่ 15 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณภาพเด็กอย่างหลากหลาย
ตัวบ่งชี้

15.1 มีการจัดและพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือเด็กอย่างทั่วถึง

15.2 มีการจัดกิจกรรม กระตุ้นพัฒนาการทางสมอง ตอบสนองความสนใจและ
ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก

15.3 มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมค่านิยมที่ดีงาม

15.4 มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมด้านศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว

15.5 มีการจัดกิจกรรมสืบสานและสร้างสรรค์ วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาไทย

15.6 มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย

มาตรฐานที่ 16 สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการที่ส่งเสริมให้เด็ก
พัฒนาตามธรรมชาติเต็มศักยภาพ

ตัวบ่งชี้

16.1 มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีอาคารสถานที่ที่เหมาะสม

16.2 มีการส่งเสริมสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยของเด็ก

16.3 มีการให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองและการ
เรียนรู้แบบมีส่วนร่วม

16.4 มีห้องเรียน ห้องสมุด สนามเด็กเล่น พื้นที่สีขาว และสิ่งอำนวยความสะดวก
สะดวกพอเพียงและอยู่ในสภาพที่ใช้การได้ดี

16.5 มีการจัดและใช้แหล่งการเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา

มาตรฐานด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 17 สถานศึกษามีการสนับสนุนและใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น
ตัวบ่งชี้

17.1 มีการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลกับแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาในท้องถิ่น

17.2 สนับสนุนให้แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญา และชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการ
จัดทำหลักสูตรระดับสถานศึกษา

มาตรฐานที่ 18 สถานศึกษามีการร่วมมือกันระหว่างบ้าน องค์กรทางศาสนา
สถาบันทางวิชาการ และองค์กรภาครัฐและเอกชน เพื่อพัฒนาวิธีการเรียนรู้ในชุมชน

ตัวบ่งชี้

18.1 เป็นแหล่งวิทยากรในการแสวงหาความรู้และบริการชุมชน

18.2 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

3. การปฏิบัติงาน

3.1 ความหมายของการปฏิบัติงาน

การปฏิบัติงาน (Practice)

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2525) ได้ให้ความหมายการปฏิบัติ หมายถึง การกระทำการดำเนินการไปตามระเบียบแบบแผน

3.2 ทฤษฎีเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน

การปฏิบัติงานของบุคคลมีส่วนที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยหลายด้าน ซึ่งมีแนวคิด ดังนี้
ยูห์ลันเนอร์ (Uhlener. 1970; Quoted in McCormie & Ilgen. 1980) ได้เสนอไว้ว่า
ความสามารถในการปฏิบัติงานของบุคคล เป็นผลร่วมกันจากปฏิสัมพันธ์ของปัจจัย 4 ด้าน คือ

3.2.1 ปัจจัยด้านบุคลิกภาพ ซึ่งแยกเป็น ปัจจัยด้านความสามารถ เช่น ทักษะ ความนึกคิด
และปัจจัยด้านบุคลิกภาพ เช่น ค่านิยม แรงจูงใจ และความสนใจ เป็นต้น

3.2.2 ปัจจัยด้านการทำงานและสิ่งแวดล้อม เช่น เครื่องมือเครื่องใช้ วิธีการทำงาน

3.2.3 ปัจจัยด้านองค์การ เช่น ภาวะผู้นำ สิ่งล่อใจ

3.2.4 ปัจจัยด้านการฝึกอบรมพิเศษ และประสบการณ์ร่วมด้วย

พฤติกรรมด้านการปฏิบัติ (Psychomotor Domain) เป็นเรื่องเกี่ยวกับการกระทำ (Doing) อย่างมีทักษะในการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ซิมป์สัน (Simpson. 1996: 67) ได้
แบ่ง ระดับของพฤติกรรมทางด้านการปฏิบัติตามระดับความซับซ้อนของการกระทำของกล้ามเนื้อ
เป็น 5 ชั้น คือ

1. การรับรู้ (Perception) การรับรู้เป็นขั้นแรกของการกระทำของกล้ามเนื้อ เช่น การ
รับรู้วัตถุ ปริมาณ หรือความสัมพันธ์ โดยอวัยวะทางด้านความรู้สึก การรับรู้ แบ่งเป็น 3 ชนิด มี
ระดับต่าง ๆ กัน

1.1 การเร้าอวัยวะสัมผัส (Sensory Stimulation) การกระทบกับสิ่งเร้า โดย
อวัยวะสัมผัสอย่างเดียว หรือหลายอย่าง เช่น

1.1.1 ทางหู (Auditory) คือ การได้ยิน หรือความรู้สึกหรืออวัยวะการได้ยิน

1.1.2 ทางตา (Visual) เกี่ยวกับภาพทางสมองหรือเห็นภาพโดยผ่านทางตา

1.1.3 ทางสัมผัส (Tactile) เกี่ยวเนื่องกับความรู้สึกทางการสัมผัส

1.1.4 ทางลิ้มรส (Aster) โดยการชิมทางปาก

1.1.5 ทางกลิ่น (Smell) เป็นการรับรู้ โดยผ่านทางประสาทการรับรู้

1.1.6 ทางความรู้สึกเคลื่อนไหว (Kinesthetic) ความรู้สึกของกล้ามเนื้อความ
ใจเนื่องจากการเคลื่อนไหวของกล้ามเนื้อสัมผัสเอ็น และข้อต่อ

1.2 มองหาแนวทางปฏิบัติ (Cue Selection) คือ ตัดสินเลือกพฤติกรรมการตอบสนองให้เหมาะสมกับความต้องการของงาน ที่กระทำเรื่องนี้จะเกี่ยวข้องกับการกำหนดพฤติกรรมเดียวหรือหลายพฤติกรรมและสัมพันธ์กับงาน ซึ่งได้ปฏิบัติในการกำหนดพฤติกรรมนั้นจะเกี่ยวข้องกับสถานการณ์ที่ได้รับการเลือกใช้ เพื่อเป็นแนวทางไปสู่การกระทำพฤติกรรมใดก็ได้เกี่ยวข้องก็จะไม่รับรู้และละทิ้งไป

1.3 การแปลเป็นทางปฏิบัติ (Translation) สามารถสัมพันธ์การรับรู้ต่อการกระทำของกล้ามเนื้อ สิ่งนี้เป็นกระบวนการทางสมองในการตัดสินความหมายของการกำหนดพฤติกรรมในการกระทำ ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับการแปลสัญลักษณ์ใช้จินตนาการหรือเตือนให้ระลึกถึงบางสิ่งบางอย่างได้ มีความคิด ซึ่งเป็นผลของการกำหนดพฤติกรรม ที่ได้รับมามันอาจจะเกี่ยวกับปัญหา โดยผ่านการรับรู้ความสัมพันธ์ ระดับนี้ คือว่า เป็นการแปลโดยใช้ความรู้สึก

2. การเตรียมพร้อมปฏิบัติ (Set) เป็นการเตรียมการปรับตัวหรือความพร้อมในการกระทำหรือประสบการณ์เฉพาะการลงมือกระทำแบ่งเป็น 3 ชนิด คือ

2.1 ความพร้อมทางสมอง (Mental Set) ความพร้อมของความรู้สึกทางสมองเพื่อการกระทำอันแน่นอนของกล้ามเนื้อ เรื่องนี้จะเกี่ยวกับระดับการรับรู้ในแต่ละอย่างที่มีมาก่อน ซึ่งพร้อมจะชั่ง หรือจำแนกการใช้การตัดสินใจในการกระทำที่แตกต่างกัน

2.2 ความพร้อมทางกาย (Physical Set) เป็นความพร้อมในความรู้สึกที่ทำการปรับตัวของร่างกาย ที่จำเป็นเพื่อการกระทำของกล้ามเนื้อ ความพร้อมในการลงมือกระทำทางกายเกี่ยวกับประสาทการรับรู้ต่างๆ เช่น ความรู้สึกที่มีส่วนร่วมหรือความตั้งใจของอวัยวะ ความรู้สึกที่จำเป็นตรงกัน หรือการกำหนดอวัยวะของร่างกาย

2.3 ความพร้อมทางอารมณ์ (Emotional Set) เป็นความพร้อมในความหมายของทัศนคติทางความชอบที่เกิดขึ้นจากการกระทำของกล้ามเนื้อ ความเต็มใจจะตอบสนองเกี่ยวกับความจริง

3. การตอบสนองตามที่มีคนนำ (Guided Response) เป็นก้าวแรกของการพัฒนาทักษะ ในที่นี้จะเน้นเกี่ยวกับส่วนประกอบของทักษะที่รวมกลุ่มกันอยู่ การตอบสนองตามที่มีคนนำก็คือ การแสดงพฤติกรรม โดยเปิดเผยของแต่ละคน ภายใต้คำแนะนำของผู้สอนสิ่งใดที่ได้กระทำมาก่อนก็พร้อมที่จะตอบสนองได้ การเลือกการตอบสนองให้คำนิยามได้ว่าเป็นการตัดสินใจว่าอะไรที่จะต้องมีการตอบสนอง เพื่อจะทำตามพอใจแก่ความต้องการที่เฉพาะของการปฏิบัติงานแบ่งเป็น 2 ชนิด คือ

3.1 การเลียนแบบ (Imitation) เป็นการดำเนินการกระทำการตอบสนองต่อการเรียนรู้ของบุคคลหนึ่งบุคคลใดที่กระทำต่อกัน

3.2 การลองผิดลองถูก (Trial and Error) ความพยายามที่จะตอบสนองหลายอย่างจนกว่าการตอบสนองจะสัมฤทธิ์ผล ซึ่งปกติการตอบสนอง แต่ละครั้งจะมีเหตุผลการตอบสนองที่เหมาะสมจะทำให้การปฏิบัติงานที่ต้องการนั้นสำเร็จ หรือมีประสิทธิภาพมากขึ้น การลองผิดลอง

ถูกก็คือการตอบสนองการเรียนรู้หลาย ๆ อย่าง ซึ่งการตอบสนองที่เหมาะสมจะได้รับการเลือกออกจากพฤติกรรมที่แตกต่างกันหรืออาจเป็นไปได้ว่าเป็นเพราะอิทธิพลของการให้รางวัลและการลงโทษ

4. ปฏิบัติได้ (Mechanism) เรียนรู้ การตอบสนองจนเป็นนิสัย ในระดับผู้เรียนรู้จะสัมผัสในความมั่นใจในสิ่งนั้น รวมทั้งระดับทักษะของการกระทำ การกระทำเป็นส่วนหนึ่งของการรวบรวมข้อมูลของการตอบสนองที่จะเป็นไปได้ เพื่อสิ่งเร้าและความต้องการของสถานการณ์ ซึ่งการตอบสนองนั้น เหมาะสมกับการกระทำ และการตอบสนองนี้อาจจะสับสนว่าการตอบสนองในระดับก่อนๆ

5. การตอบสนองที่ซับซ้อน (Complex Overt Response) ในระดับนี้ แต่ละความสามารถกระทำโดยกล้ามเนื้อ ซึ่งถือว่าซับซ้อน เพราะแบบของการเคลื่อนไหวที่ต้องการในระดับนี้ ต้องได้รับทักษะในขั้นสูงแล้วการตอบสนอง ต้องสามารถแสดงออกอย่างราบรื่น และมีประสิทธิภาพ คือใช้เวลา และพลังงานน้อยที่สุด แบ่งเป็น 2 ชนิด คือ

5.1 ความแน่นอนในการแก้ปัญหา (Resolution of Uncertainty) การกระทำจะปฏิบัติ โดยปราศจากความลังเลใจที่จะทำให้เกิดภาพขั้นตอนของงานทางสมอง โดยเราจะต้องรู้ขั้นตอนที่ต้องการ และสิ่งที่ทำต่อไปด้วยความมั่นใจ การกระทำในที่นี้เป็นความซับซ้อนทางธรรมชาติ

5.2 กระทำโดยอัตโนมัติ (Automatic Performance) ในระดับนี้แต่ละคนสามารถใช้ทักษะของกล้ามเนื้อ ซึ่งประสานงานกันอย่างดีโดยสะดวก รวมทั้งควบคุมกล้ามเนื้อได้

เดฟ (Dave. 1971) แบ่งพฤติกรรมด้านการปฏิบัติโดยเรียงตามระดับการประสานกัน คือ

1. การเลียนแบบ (Imitation) ทำเลียนแบบซ้ำ ๆ โดยที่ยังไม่ได้ผลสมบูรณ์
2. ยักย้ายถ่ายเท (Manipulation) ทำตามแบบ โดยมีคำสั่งชี้แจงที่จะพัฒนาทักษะ
3. ประณีต (Precision) ทำอย่างมีทักษะโดยปราศจากคำแนะนำหรือรูปแบบ
4. มีศิลปะ (Articulation) ทำต่อเนื่องประสานกันเพื่อความถูกต้องและควบคุม
5. ทำได้อย่างธรรมชาติ (Naturalization) มีความสามารถระดับสูง ทำอย่างอัตโนมัติ

ฮาร์โรว์ (Harrow. 1972) แบ่งพฤติกรรมด้านการปฏิบัติตามระดับพฤติกรรมการเคลื่อนไหว ดังนี้

1. การเคลื่อนไหวตอบโต้ (Reflex Movement) โดยการเคลื่อนไหวหรือไม่เคลื่อนไหวหรือผสมผสานกัน
2. การรับรู้ (Perceptual) โดยการเรียนรู้เคลื่อนไหวทางตา ทางหู ทางสัมผัส และทางการประสานกันของอวัยวะดังกล่าวมาแล้ว
3. ความสามารถทางกาย (Physical Ability) หมายถึง ความทนทาน ความแข็งแรง ความยืดหยุ่น ความคล่องตัว
4. ทักษะการเคลื่อนไหว (Skilled Movement) เป็นทักษะที่ปรับจากขั้นที่ง่ายยากขึ้น และซับซ้อน

5. การสื่อความหมายที่ไม่อ้อมค้อม (Nondiscursive Communication) เป็นการแสดงออกเพื่อสื่อความหมาย โดยการเคลื่อนไหวหรือการเคลื่อนไหวนั้นเป็นการแสดงออกที่มีความหมายอยู่ในตัว

ซิมสัน (Simpson. 1972) ได้แบ่งพฤติกรรมด้านการปฏิบัติโดยเรียงจากการรับรู้ต่ำสุดถึงการรับรู้สูงสุด เป็นไปตามลำดับขั้นเหมือนพฤติกรรมของด้านความรู้ ความคิด ความรู้สึก

1. การรับรู้
2. การเตรียมพร้อมปฏิบัติ
3. การตอบสนองตามที่มีคนทำ
4. ปฏิบัติได้
5. การตอบสนองที่ซับซ้อน
6. การดัดแปลงที่เหมาะสม
7. การริเริ่ม

สรุปได้ว่า ในการวิจัยนี้ การปฏิบัติงาน คือการปฏิบัติงานในกิจกรรมการประกันคุณภาพในโรงเรียนอนุบาลของครูฝ่ายบริหารและฝ่ายปฏิบัติการ ในด้านการเตรียมการประกันคุณภาพภายในในเรื่องของการเตรียมความพร้อมของบุคลากร การแต่งตั้งคณะกรรมการ การเตรียมการด้านเอกสาร ด้านการดำเนินการตามแผนการประกันคุณภาพการตรวจสอบประเมินผลการประเมินคุณภาพภายใน และการนำผลการประเมินมาปรับปรุงงานการประกันคุณภาพภายใน รวมทั้งด้านการจัดทำรายงานผลการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งได้แก่ การประเมินตนเอง และการรายงานประจำปี

4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษา

สำหรับผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษาในรับปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาล ตามที่ได้ศึกษาค้นคว้ายังไม่พบโดยตรง งานวิจัยที่นำมาเป็นแนวทางในการศึกษามีดังนี้

ศิริวรรณ โสตา (2546) ได้ทำการศึกษาเรื่อง กรณีศึกษากระบวนการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของมหาวิทยาลัย เพื่อศึกษากระบวนการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของมหาวิทยาลัย กระบวนการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของมหาวิทยาลัย เริ่มด้วยขั้นเตรียมการ ประกอบด้วยการเตรียมความพร้อมของบุคลากรโดยผู้บริหารให้ความรู้ สร้างความตระหนักในเรื่องประกันคุณภาพแก่บุคลากร ให้บุคลากรติดตามความเคลื่อนไหวเรื่องเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาอยู่เสมอและแต่งตั้งบุคลากรที่รับผิดชอบ 2 ชุด คือ คณะอนุกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาทำหน้าที่หลักในการประสานระหว่างบุคลากรภายในโรงเรียนและเก็บรวบรวมข้อมูลจากฝ่ายต่างๆ วชิราวุธวิทยาลัยดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามวงจรบริหารคุณภาพ PDCA ดังนี้ 1) การวางแผนปฏิบัติงาน ได้แก่ การกำหนดเป้าหมายการศึกษา โดยยึด

พระบรมราชาบายของสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว คือให้ความสำคัญกับการพัฒนาอุปนิสัยของนักเรียนเป็นหลัก มีแผนงานหลักในการปฏิบัติงาน 5 แผนงาน ได้แก่ แผนงานบริหารทั่วไป แผนงานการเรียนการสอนฝ่ายวิชาการ แผนงานส่งเสริมพลานามัย แผนงานการจัดการคณะ และแผนงานปรับปรุงและพัฒนา โดยมีการจัดทำแผนงบประมาณล่วงหน้า 3 ปี 2) การปฏิบัติงานตามแผนผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรทำงานร่วมกันเป็นทีม จัดสิ่งอำนวยความสะดวกในการทำงานอย่างครบครัน และมีการกำกับ ติดตามการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ 3) การตรวจสอบและประเมินผล โรงเรียนได้วางกรอบการประเมินผลโดยยึดเป้าหมายการศึกษาของโรงเรียนเป็นหลัก และคาดว่าจะมีการประเมินผลภายในอย่างเป็นทางการในเดือนมิถุนายน พ.ศ.2547 4) นำผลการประเมินมาปรับปรุงงานเนื่องจากยังไม่มีผลการประเมินภายในอย่างเป็นทางการ จึงไม่มีการนำผลประเมินมาใช้ แต่ระบบการทำงานของโรงเรียนมีระบบการประเมินผลภายในอย่างเป็นทางการ จึงไม่มีการนำผลประเมินมาใช้ แต่ระบบการทำงานของโรงเรียนมีระบบการประเมินผลการทำงานของบุคลากรอยู่แล้ว

พงศ์วัช วิวัธ (2546) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยสภาพแวดล้อมในการทำงานและลักษณะทางจิตที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อศึกษา 1) สภาพแวดล้อมในการทำงานและลักษณะทางจิตในแต่ละด้าน มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการประกันคุณภาพการศึกษาหรือไม่ มากน้อยเพียงใด 2) ปฏิสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมในการทำงานและลักษณะทางจิตว่ามีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการประกันคุณภาพการศึกษาหรือไม่ มากน้อยเพียงใด 3) สภาพแวดล้อมในการทำงานและลักษณะทางจิตร่วมกันมีอำนาจในการทำนายการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการประกันคุณภาพการศึกษาหรือไม่ มากน้อยเพียงใด ผลการวิจัยสรุปได้ว่า 1) ตัวแปรสภาพแวดล้อมในการทำงาน ได้แก่ การสนับสนุนของผู้บริหาร ความร่วมมือของผู้ร่วมงาน และการได้รับการฝึกอบรมด้านประกันคุณภาพการศึกษา แรงจูงใจในการทำงานประกันคุณภาพการศึกษาและสุขภาพจิตของบุคลากร มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสภาพแวดล้อมในการทำงานและลักษณะทางจิตที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการประกันคุณภาพการศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อย่างไรก็ตามพบว่า การมีส่วนร่วมของบุคลากรในการประกันคุณภาพการศึกษาแปรปรวนไปตามปัจจัยสภาพแวดล้อมและลักษณะทางจิตแต่ละด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ปัจจัยสภาพแวดล้อมในการทำงานและลักษณะทางจิต ได้แก่ แรงจูงใจในการทำงานประกันคุณภาพการศึกษาเจตคติต่อการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาและสุขภาพจิตของบุคลากร ร่วมกันทำนายการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการประกันคุณภาพการศึกษาได้ คิดเป็นร้อยละ 47.6

นเรศ ธรนรงค์ฤทธิ์ (2547) ได้ศึกษาเรื่อง ผลของการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี ผลการวิจัยพบว่า มีผลการดำเนินการอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน คือ ด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน ด้านการดำเนินการตามแผน ด้านการตรวจสอบประเมินผลและด้านกรนำผลการประเมินมาปรับปรุง พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน และผู้บริหารมีความคิดเห็นว่าผลของ

การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการดำเนินการตามแผน และด้านการนำผลการประเมินมาปรับปรุง มีระดับผลการดำเนินการสูงกว่าครูสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงดาว ทองผ่อง (2545 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาวิจัยสภาพและปัญหาการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหาการประกันคุณภาพภายในโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้บริหารมีความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหาการประกันคุณภาพภายในโดยรวมและรายด้านสูงกว่าครูทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารอยู่ในสถานะเป็นผู้กำหนดนโยบายและต้องรับผิดชอบการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

เกียรติศักดิ์ ทันจันทร์ (2543 : 21) ได้ศึกษาค้นคว้าเรื่องการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร พบว่า โดยเฉลี่ยมีปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับน้อย ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร จำแนกตามขนาดของโรงเรียน วุฒิกการศึกษาและประสบการณ์ของผู้บริหาร โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

สุวัฒน์ พรหมวัง (2542 : 156) ได้ศึกษาสถานการณ์และปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสกลนครตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูวิชาการ พบว่า สภาพและปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสกลนคร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และพบว่า ขนาดของโรงเรียนและตำแหน่งของผู้ปฏิบัติการดำเนินงานประกันคุณภาพโดยรวมไม่มีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน ปัญหาการดำเนินงานไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายได้มีเพียง 1 ด้าน ที่ผู้บริหารและครูวิชาการมีปัญหาการดำเนินงานแตกต่างกัน คือ ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาในการพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน

ดวงดาว ทองผ่อง (2545) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพและปัญหาการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า ด้านการเตรียมการประกันคุณภาพภายใน การดำเนินการประกันคุณภาพภายใน และการรายงานการประกันคุณภาพภายใน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน และมีปัญหาน้อยทุกด้าน ซึ่งอาจเป็นเพราะโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ สำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ได้ให้ความสำคัญกับการประกันคุณภาพภายในเพิ่มมากขึ้นได้จัดให้มีการสัมมนา แลกเปลี่ยน เรียนรู้ การจัดนิทรรศการเผยแพร่ความรู้ในเรื่องของการประกันคุณภาพ รวมทั้งนโยบายปฏิรูปการศึกษา ได้เริ่มดำเนินการอย่างจริงจัง ตั้งแต่ปี 2540 เป็นต้นมา สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้มีการพัฒนาบุคลากร ทำให้ผู้บริหารและครูมีการตื่นตัวให้ความสำคัญกับการประกันคุณภาพ ทำให้ผลการวิจัยมีการปฏิบัติในระดับมากและมีปัญหาในระดับน้อยสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมบูรณ์ ธวัสนิษฐ์ (2539 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีการบริหารงานตามเกณฑ์โรงเรียนมัธยม โดยรวมทุกด้านและในแต่ละด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ

เกียรติศักดิ์ ทันจันทร์ (2543 : 121) พบว่า ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับน้อย

จิรนนท์ จันทรสว่าง (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องทัศนคติของครูปฐมวัยต่อการประกันคุณภาพในโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ทัศนคติของครูปฐมวัยต่อการประกันคุณภาพในโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและด้านการรับรู้ ด้านความรู้สึก และด้านการปฏิบัติ อยู่ในระดับค่อนข้างสูง การเปรียบเทียบทัศนคติของครูปฐมวัยจำแนกตามขนาดโรงเรียน การเปิดรับสื่อข่าวสารและลักษณะประสบการณ์ พบว่า ทัศนคติครูปฐมวัยต่อการประกันคุณภาพในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามขนาดโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในภาพรวมและแต่ละด้าน ในด้านการปฏิบัติส่วนการเปิดรับสื่อข่าวสารด้านการอ่านบทความมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในภาพรวม และรายด้าน ในด้านการรับรู้ ด้านความรู้สึกและด้านการปฏิบัติส่วนการเปิดรับสื่อข่าวสารด้านการฟังข่าวสารไม่แตกต่างกันในภาพรวม แต่ด้านการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำแนกลักษณะของประสบการณ์ด้านอบรม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในภาพรวม และรายด้านในด้านการปฏิบัติ ส่วนลักษณะของประสบการณ์ด้านการเป็นวิทยากร และด้านการทำงานแบบมีส่วนร่วม ในภาพรวมและรายด้าน ในด้านการรับรู้ ด้านความรู้สึกและด้านการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน

จากการศึกษาผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้มีผู้ทำการศึกษาวิจัยไว้ในเรื่องของการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นการวิจัยที่ศึกษาสภาพและปัญหาของสถานศึกษาในการประกันคุณภาพ กระบวนการพัฒนาระบบ การมีส่วนร่วมของบุคลากรในภาพรวมของทั้งโรงเรียน แต่ยังไม่มีการวิจัยเฉพาะเจาะจงในเรื่องของการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนระดับปฐมวัย ตามมาตรฐานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติโดยตรง

จากเอกสารและงานวิจัยที่กล่าวมา สรุปได้ว่า พฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนอนุบาล เป็นพฤติกรรมการปฏิบัติงานของครูฝ่ายบริหารและครูฝ่ายปฏิบัติงานของโรงเรียนอนุบาล ที่จะเป็นตัวบ่งชี้สำคัญที่บอกถึงพฤติกรรมการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะเป็นแนวทางและข้อมูลแก่ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน นักวิชาการ ศึกษานิเทศก์ และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย สำหรับใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปรับปรุง ส่งเสริมดำเนินการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนอนุบาล ซึ่งจะส่งผลถึงคุณภาพของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานครและผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้เกี่ยวข้องสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในโรงเรียนอนุบาล สังกัดหน่วยงานอื่นๆ ได้อีกด้วย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาพฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ครูโรงเรียนอนุบาล ที่เปิดสอนเฉพาะชั้นอนุบาล ปีที่ 1 - 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 3,858 คน ในโรงเรียนอนุบาล 351 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ครู ในโรงเรียนอนุบาล ที่เปิดสอนเฉพาะชั้นอนุบาลปีที่ 1 - 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2549 จำนวน จาก 26 โรงเรียน จำนวน 52 คน จากการสุ่มแบบ 2 ขั้นตอน (Two - Stage Random Sampling)

ขั้นที่ 1 ใช้ 60% ของกลุ่มประชากรทั้งหมด ได้ประชากรกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่จะใช้ในการวิจัยจาก 211 โรง จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ขั้นที่ 2 หาสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากขั้นที่ 1 ได้ดังนี้คือ เล็ก : กลาง : ใหญ่ = 10 : 2 : 1 จากนั้นผู้วิจัยจึงใช้สัดส่วนนี้ในการกำหนดกลุ่มเป้าหมาย ได้สัดส่วนใหม่ดังนี้คือ เล็ก : กลาง : ใหญ่ = 20 : 4 : 2 ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ครู ฝ่ายบริหาร และฝ่ายปฏิบัติการ ในโรงเรียนอนุบาล ที่เปิดสอนเฉพาะอนุบาล 1 - 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2549 เฉลี่ยโรงเรียนละ 2 คน จาก 26 โรงเรียน จำนวน 52 คน

ขนาด	กลุ่มเป้าหมาย	จำนวนโรงเรียน	จำนวนคน
เล็ก	160	20	38
กลาง	35	4	9
ใหญ่	16	2	5
	211 โรง	26 โรง	52 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยศึกษาดำรง เอกสาร มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ เอกสารการประกันคุณภาพของสถาบันส่งเสริมการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ และปรึกษาผู้เชี่ยวชาญนักวิชาการ ลักษณะของเครื่องมือเป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบ เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) และแบบเติมคำ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร ใน 9 ด้าน คือ ด้านการเตรียมการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ด้านการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสถานศึกษา ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี และด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ตามแนวทางของการประกันคุณภาพภายในของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ โดยปรึกษาและตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งเป็นแบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตั้งแต่ 1 ถึง 5 โดยจำแนกพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน เป็นดังนี้

ระดับการปฏิบัติ	ไม่มี	ให้คะแนน 1 คะแนน
ระดับการปฏิบัติ	น้อยที่สุด	ให้คะแนน 2 คะแนน
ระดับการปฏิบัติ	น้อย	ให้คะแนน 3 คะแนน
ระดับการปฏิบัติ	มาก	ให้คะแนน 4 คะแนน
ระดับการปฏิบัติ	มากที่สุด	ให้คะแนน 5 คะแนน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามครูฝ่ายบริหารและครูฝ่ายปฏิบัติการ ประเมินพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายใน ผู้วิจัยดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนมาตรฐานคุณภาพการศึกษาด้านกระบวนการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน 3 ด้าน คือ ด้านการเตรียมการประกันคุณภาพภายใน ด้านการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน และด้านการรายงานการประกันคุณภาพภายใน

2. สร้างแบบสอบถามตามมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ โดยสอบถามพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน ใน 9 ด้าน คือ ด้านการเตรียมการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ด้านการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสถานศึกษา ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐาน ที่กำหนด ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี และด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

3. นำแบบสอบถามเสนอคณะกรรมการการควบคุมปริญญาโท เพื่อตรวจสอบเนื้อหา และภาษาที่ใช้สร้างแบบสอบถามและนำมาปรับปรุงแก้ไข

4. นำแบบสอบถามฉบับร่างที่ปรับปรุงแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ดังมีรายชื่อดังต่อไปนี้ คือ

1. อาจารย์ ดร.บัณฑิต แทนพิทักษ์
2. อาจารย์ ดร.สมลักษณ์ สุขเมธ
3. อาจารย์ ดร.จารุวรรณ ศิลปรัตน์
4. อาจารย์สยาม นราธร
5. อาจารย์อัฒะสิทธิ์ นาวะลี

เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.5 - 1.0 ผู้วิจัยจึงทำ การเลือกข้อถามข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องต่ำทั้ง และปรับปรุงแบบสอบถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้แบบสอบถามมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มครูฝ่ายบริหารและครูฝ่ายปฏิบัติการในโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนกรุงเทพมหานคร จำนวน 6 คน คือ โรงเรียนขนาดใหญ่ 1 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง 1 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดเล็ก 1 โรงเรียน เพื่อตรวจสอบความเข้าใจ ภาษา คำชี้แจงต่างๆ ของแบบสอบถามและวิเคราะห์คุณภาพของแบบสอบถามแต่ละข้อ

6. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากกลุ่มครูครูฝ่ายบริหารและครูฝ่ายปฏิบัติการในโรงเรียน

อนุบาลที่ทดลองใช้ (Try Out) จำนวน 6 คน ไปวิเคราะห์ แล้วนำไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 200) พบว่ามีความเชื่อมั่น .99

7. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขสมบูรณ์แล้วไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นดังนี้

1. ผู้วิจัยของหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ส่งถึงผู้อำนวยการสำนักบริหารคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร จำนวน 40 โรงเรียน เพื่อขอความอนุเคราะห์แจ้งผู้เกี่ยวข้องตอบแบบสอบถาม โดยใช้เวลา 1 สัปดาห์ในการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ จากนั้นให้เวลาผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 2 สัปดาห์ หลังจากนั้นในสัปดาห์ที่ 4 ติดตามทวงถามจากทางโรงเรียนและในสัปดาห์ที่ 4 ติดตามทวงถามจากทางโรงเรียน และในสัปดาห์ที่ 5 ไปรับแบบสอบถามด้วยตนเองที่โรงเรียน

2. นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปให้กลุ่มตัวอย่างตอบ โดยผู้วิจัยจัดส่งทางไปรษณีย์ พร้อมแนบซองเปล่าติดแสตมป์ เพื่อให้ทางโรงเรียนส่งกลับคืนมาทางไปรษณีย์

3. ตรวจสอบจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา และติดตามแบบสอบถามที่ยังไม่ได้รับกลับคืนจากผู้รับผิดชอบของแต่ละสถานศึกษาทางโทรศัพท์ ซึ่งได้กลับคืนมาจำนวน 31 โรงเรียน จากนั้นจึงคัดเลือกมาใช้ในงานวิจัย 26 โรงเรียน โดยสุ่มโรงเรียนขนาดเล็กออก 5 โรงเรียน

การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล

1. การจัดกระทำข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการจัดกระทำข้อมูลดังนี้

1.1 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมดมาคัดเลือกเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์

1.2 แบบสอบถามที่เกี่ยวกับพฤติกรรมกรปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในมา กำหนดคะแนนดังนี้

ระดับการปฏิบัติ	ไม่มี	ให้คะแนน	1 คะแนน
ระดับการปฏิบัติ	น้อยที่สุด	ให้คะแนน	2 คะแนน
ระดับการปฏิบัติ	น้อย	ให้คะแนน	3 คะแนน
ระดับการปฏิบัติ	มาก	ให้คะแนน	4 คะแนน
ระดับการปฏิบัติ	มากที่สุด	ให้คะแนน	5 คะแนน

1.3 นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายข้อและรายด้านของระดับการปฏิบัติ

2. วิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

2.2 การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการทำงาน การประกันคุณภาพภายในโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษา เอกชน กรุงเทพมหานคร

2.2.1 การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการทำงาน การประกันคุณภาพภายในโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษา เอกชน กรุงเทพมหานคร จำแนกตามตัวแปร

2.2.2 การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการทำงาน การประกันคุณภาพภายในโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษา เอกชน กรุงเทพมหานคร จำแนกเป็นรายด้าน

2.3 การวิเคราะห์การเปรียบเทียบพฤติกรรมการทำงาน การประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนอนุบาล โดยใช้ t - test แบบกลุ่มอิสระในกรณีประสมการณ์ของครู และใช้การวิเคราะห์ ความแปรปรวนแบบทางเดียวในกรณีขนาดโรงเรียน

2.4 การวิเคราะห์ประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่

1.1 หาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถามพฤติกรรมการทำงาน การประกันคุณภาพภายในโรงเรียนระดับปฐมวัย โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะคำถามที่ต้องการวัด (บุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์. 2526: 8)

1.2 หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α - Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536: 171)

2. สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่ออธิบายระดับ ผู้วิจัยใช้สถิติดังนี้

2.1 คำนวณร้อยละ (Percentage) คำนวณโดยใช้สูตร (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540 : 118)

2.2 ค่าเฉลี่ยของคะแนน (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536: 59)

2.3 หาค่าความแปรปรวนของคะแนน (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 62)

3. สถิติเปรียบเทียบที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติดังนี้

3.1 หาความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนของครูฝ่ายบริหารและฝ่ายปฏิบัติของ โรงเรียนอนุบาล ที่มีประสบการณ์ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอก ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างอิสระต่อกัน (Independent Sample) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 84)

3.2 หาความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการทำงานประกันคุณภาพ ภายในของครูฝ่ายบริหารและฝ่ายปฏิบัติการจำแนกตามขนาดของโรงเรียน ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - Way ANOVA) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 95)

4. การแปลผลระดับพฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในของครูโรงเรียน
 อนุบาล สังกัดสำนักบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร มี
 ดังนี้คือ

คะแนน 3.51 - 5.00	คะแนน	หมายถึง	ระดับพฤติกรรมการปฏิบัติมาก
คะแนน 2.50 – 3.49	คะแนน	หมายถึง	ระดับพฤติกรรมการปฏิบัติปานกลาง
คะแนน 0.00 – 2.49	คะแนน	หมายถึง	ระดับพฤติกรรมการปฏิบัติน้อย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันในการแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงกำหนดอักษรต่างๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มทดลอง
$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติทดสอบ t ใน t - test Independent
F	แทน	ค่าสถิติทดสอบ F ใน One - way ANOVA
P	แทน	ค่าระดับนัยสำคัญ

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอนต่อไปนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การศึกษาระดับพฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในของครูโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร

2.1 การศึกษาระดับพฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในของครูโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม

2.2 การศึกษาระดับพฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในของครูโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร จำแนกเป็นของแต่ละด้าน

2.3 การศึกษาระดับพฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในของครูโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร จำแนกตามขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ของครู

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในของครูโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ในตอนนี้ ผู้วิจัยนำข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มาหาความถี่ และ เปอร์เซนต์ ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	ความถี่	เปอร์เซ็นต์
1. ประสบการณ์การปฏิบัติงานในโรงเรียนระดับปฐมวัย		
1 - 10 ปี	20.00	38.46
มากกว่า 10 ปี	32.00	61.54
รวม	52.00	100.00
2. โรงเรียนที่ผู้ตอบแบบสอบถามปฏิบัติงานอยู่		
ขนาดเล็ก	38.00	73.08
ขนาดกลาง	9.00	17.31
ขนาดใหญ่	5.00	9.62
รวม	52.00	100.00

จากตาราง 1 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานในโรงเรียนอนุบาล มากกว่า 10 ปี จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 10.26 และ 1 - 10 ปี จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 38.46

ขนาดโรงเรียนที่ผู้ตอบแบบสอบถามปฏิบัติงานอยู่ ส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 93.08 เป็นโรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 17.31 และโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 9.62

ตอนที่ 2 การศึกษาระดับพฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในของครูโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร

2.1 การศึกษาระดับพฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในของครูโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม และรายด้าน

การวิเคราะห์ในตอนนี้ ผู้วิจัยได้นำคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากนั้นแปลผลตามระดับ ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 ระดับพฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในของครูโรงเรียนอนุบาล
สังกัดสำนักบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร
จำแนกเป็นรายด้าน

ด้าน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านการเตรียมการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน	4.13	0.47	มาก
2. ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4.27	0.52	มาก
3. ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ	4.07	0.58	มาก
4. ด้านการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพ การศึกษา	4.23	0.51	มาก
5. ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสถานศึกษา	4.35	0.48	มาก
6. ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา	4.18	0.60	มาก
7. ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด	4.20	0.56	มาก
8. ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี	4.20	0.60	มาก
9. ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	4.21	0.58	มาก
รวม	4.20	0.49	มาก

จากตาราง 2 พบว่า ครูโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร มีพฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในโดยรวมอยู่ในระดับมากโดยมีค่าเฉลี่ย 4.20 และถ้าพิจารณารายด้านมีระดับพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก ทั้ง 9 ด้าน โดยมีค่าเฉลี่ย 4.07 - 4.35

2.2 การศึกษาระดับพฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในของครูโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร จำแนกเป็นรายข้อ

การวิเคราะห์ในตอนนี้ ผู้วิจัยได้นำคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากนั้นแปลผลตามระดับ จำแนกเป็นรายข้อ ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 ระดับพฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในของครูโรงเรียนอนุบาล
สังกัดสำนักบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร
ด้านการเตรียมการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน

ด้านการเตรียมการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1.1 มีการจัดประชุมชี้แจงทำความเข้าใจให้บุคลากรได้รับทราบ เรื่องการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ	4.23	0.43	มาก
1.2 มีการส่งเสริมสนับสนุนให้ครู/บุคลากรได้รับความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักในเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา	4.21	0.64	มาก
1.3 เปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการประกัน คุณภาพภายในโรงเรียน	4.25	0.52	มาก
1.4 มีการให้ความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาแก่ ผู้ปกครองและชุมชน	3.83	0.76	มาก
รวม	4.13	0.47	มาก

จากตาราง 3 พบว่า ด้านการเตรียมการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนของ
ครูโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร
มีระดับพฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในด้านการเตรียมการปฏิบัติงานประกัน
คุณภาพภายในโรงเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อมีระดับพฤติกรรม
อยู่ในระดับมากทั้ง 4 ข้อ โดยมีค่าเฉลี่ย 3.83 - 4.25

ตาราง 4 ระดับพฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในของครูโรงเรียนอนุบาล
สังกัดสำนักบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร
ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน

ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
2.1 มีการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาของชาติให้กับครูและบุคลากร	4.10	0.66	มาก
2.2 มีการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยของกระทรวงศึกษาธิการให้กับครูและบุคลากร	4.29	0.57	มาก
2.3 มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการศึกษาปฐมวัยของกระทรวงศึกษาธิการและมาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอก	4.42	0.50	มาก
รวม	4.27	0.52	มาก

จากตาราง 4 พบว่า ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน ครูโรงเรียนอนุบาลสังกัดสำนักบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร มีระดับพฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อมีระดับพฤติกรรมอยู่ในระดับมากทั้ง 3 ข้อ โดยมีค่าเฉลี่ย 4.10 – 4.42

ตาราง 5 ระดับพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในของครูโรงเรียนอนุบาล
สังกัดสำนักบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร
ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ

ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
3.1 มีการจัดโครงสร้างการบริหารของโรงเรียนเหมาะสม กับขนาดของโรงเรียน และภาระงานตามโครงสร้าง สอดคล้อง กับเป้าหมายของโรงเรียนและเอื้อต่อการ ประกันคุณภาพการศึกษา	4.33	0.55	มาก
3.2 มีครู/บุคลากรได้รับการแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการ ประกันคุณภาพภายในโรงเรียนประกันคุณภาพภายใน โรงเรียน	3.98	1.23	มาก
3.3 มีบุคลากรจากชุมชนหรือผู้ปกครองได้รับการแต่งตั้ง เป็นคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน โรงเรียน	3.67	1.34	มาก
3.4 มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการประกัน คุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียนในเรื่อง การกำหนด แนวทาง วิธีปฏิบัติงาน การกำกับติดตาม การตรวจสอบ ทบทวน และรายงาน	3.88	0.96	มาก
3.5 มีข้อมูลสารสนเทศที่ใช้ในการปฏิบัติงานพัฒนา คุณภาพการศึกษา เช่น ข้อมูลด้านนักเรียน ทรัพยากร ทางการศึกษา บุคลากร/ครู การจัดประสบการณ์การ เรียนรู้ ฯลฯ ครบถ้วน	4.25	0.52	มาก
3.6 มีข้อมูลสารสนเทศที่เป็นปัจจุบัน	4.17	0.58	มาก
3.7 มีระบบการจัดการสารสนเทศเหมาะสมกับสภาพของ โรงเรียน	4.13	0.53	มาก
3.8 มีการนำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงาน พัฒนาการเรียนรู้นักเรียน พัฒนาครู/บุคลากร และพัฒนาการบริหารจัดการ	4.13	0.56	มาก
รวม	4.07	0.58	มาก

จากตาราง 5 พบว่า ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ครูโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร มีระดับพฤติกรรม การปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อมีระดับพฤติกรรมอยู่ในระดับมากทั้ง 8 ข้อ โดยมีค่าเฉลี่ย 3.67 - 4.33

ตาราง 6 ระดับพฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในของครูโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
4.1 ครู/บุคลากรมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.33	0.58	มาก
4.2 ผู้ปกครอง/ชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.73	0.99	มาก
4.3 การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้ใช้ข้อมูลจากการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความจำเป็นของโรงเรียน	4.25	0.59	มาก
4.4 มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ (ภารกิจ) ในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างชัดเจน	4.52	0.54	มาก
4.5 มีการกำหนดเป้าหมาย และต้องชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนาของแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างชัดเจน	4.42	0.57	มาก
4.6 มีการกำหนดวิธีปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมาย และตัวชี้วัดโดยอาศัยหลักวิชาที่อ้างอิงได้	4.33	0.62	มาก
4.7 มีการกำหนดกรอบแนวทางการกำกับติดตามตรวจสอบ ประเมินและรายงานผลการปฏิบัติงานตามแผนอย่างชัดเจน	4.33	0.58	มาก
4.9 มีการกำหนดงบประมาณไว้ในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.23	0.55	มาก
4.10 มีการชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับสาระสำคัญของแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้กับบุคลากรของโรงเรียน	4.13	0.63	มาก
รวม	4.23	0.51	มาก

จากตาราง 6 ปรากฏว่า ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ครูโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร มีระดับพฤติกรรม การปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.23$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อมีระดับพฤติกรรมอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 10 ข้อ โดยมี ค่าเฉลี่ย 3.73 - 4.52

ตาราง 7 ระดับพฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในของครูโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
5.1 ผู้บริหาร ครู และบุคลากรได้รับการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี	4.29	0.57	มาก
5.2 มีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีสอดคล้องกับ แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และดำเนินการจัดทำแบบ มีส่วนร่วม	4.31	0.54	มาก
5.3 มีการกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จของ โครงการ/กิจกรรม ที่เป็นรูปธรรมสามารถวัดได้	4.31	0.54	มาก
5.4 มีการจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานประจำปี อย่าง ต่อเนื่อง	4.48	0.50	มาก
5.5 ครู/บุคลากรมีส่วนร่วมในการจัดทำปฏิทินปฏิบัติงาน ประจำปี	4.35	0.59	มาก
5.6 มีการประสานแผนปฏิบัติการระหว่างฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ก่อนการปฏิบัติงาน	4.40	0.50	มาก
5.7 มีการชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตาม แผนปฏิบัติการให้บุคลากรได้รับทราบ	4.38	0.57	มาก
5.8 มีการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี	4.50	0.58	มาก
5.9 มีการกำหนดแนวทางการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมิน และรายงานผลการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติ การประจำปี	4.27	0.63	มาก
5.10 มีการนิเทศเพื่อกำกับ ติดตามการปฏิบัติงาน ตามปกติ/โครงการ/กิจกรรมตามแผนที่วางไว้	4.21	0.64	มาก
รวม	4.35	0.48	มาก

จากตาราง 7 พบว่า ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ครูโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร มีระดับพฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อมีระดับพฤติกรรมอยู่ในระดับมากทั้ง 10 ข้อ โดยมีค่าเฉลี่ย 4.21 - 4.50

ตาราง 8 ระดับพฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในของครูโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา

ด้านการประเมินคุณภาพภายใน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
6.1 มีการวางแผนการประเมินตนเองโดยใช้มาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน	4.21	0.80	มาก
6.2 มีการกำหนดกรอบการประเมินว่ามีกระบวนการดำเนินงานอย่างไร ใครเป็นผู้รับผิดชอบและควรดำเนินการเมื่อใด	4.27	0.63	มาก
6.3 มีการกำหนดเกณฑ์การประเมินหรือเกณฑ์ตัดสินการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ที่กำหนดและเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน	4.17	0.68	มาก
6.4 มีการกำหนดวิธีการที่ใช้ในการประเมินด้วยการออกแบบวิธีการเก็บข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินและแหล่งผู้ให้ข้อมูล	4.13	0.66	มาก
6.5 มีการจัดทำเครื่องมือการประเมินที่ง่ายต่อการใช้งาน และแปลความหมายโดยการมีส่วนร่วมของคณะครูในโรงเรียน	4.10	0.66	มาก
รวม	4.18	0.60	มาก

จากตาราง 8 พบว่า ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา ครูโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร มีระดับพฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในด้านการประเมินคุณภาพภายใน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อมีระดับพฤติกรรมอยู่ในระดับมากทั้ง 5 ข้อ โดยมีค่าเฉลี่ย 4.10 - 4.27

ตาราง 9 ระดับพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในของครูโรงเรียนอนุบาล
สังกัดสำนักบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร
ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษา

ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
7.1 มีการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีที่ระบุ ความสำเร็จตามเป้าหมายในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียน	4.35	0.52	มาก
7.2 ครู/บุคลากรของโรงเรียนมีส่วนร่วมในการจัดทำ รายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี	4.25	0.62	มาก
7.3 มีการเผยแพร่รายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีให้ บุคลากรในโรงเรียนได้ทราบ	4.21	0.72	มาก
7.4 มีการเผยแพร่รายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีต่อ สาธารณชน	3.96	0.79	มาก
7.5 มีการเผยแพร่รายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีต่อ ต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	4.23	0.65	มาก
รวม	4.20	0.56	มาก

จากตาราง 9 พบว่า ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษา ครูโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร มีระดับพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อมีระดับพฤติกรรมอยู่ในระดับมากทั้ง 5 ข้อ โดยมีค่าเฉลี่ย 3.96 - 4.35

ตาราง 10 ระดับพฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในของครูโรงเรียนอนุบาล
สังกัดสำนักบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร
ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา

ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
8.1 มีการกำหนดให้มีการตรวจสอบและทบทวนเป็น กิจกรรมของทุกฝ่าย และทุกงานในโรงเรียน	4.19	0.66	มาก
8.2 มีการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการตรวจสอบและ ทบทวนตนเองให้เกิดขึ้นกับคณะครูทุกคน ซึ่งเป็น ผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียน	4.21	0.67	มาก
8.3 มีการวางระบบการทำงานและมอบหมายงานการ ตรวจสอบและทบทวนให้คณะผู้ปฏิบัติงานแต่ละคณะ ดำเนินการเป็นระยะๆ ตลอดช่วงระยะเวลาการปฏิบัติงานโดย กำหนดตรวจสอบทบทวนเรื่องใดบ้าง	4.12	0.76	มาก
8.4 มีการสรุปผลการตรวจสอบและทบทวนของคณะ ผู้ปฏิบัติงาน	4.17	0.65	มาก
8.5 มีการนำผลการตรวจสอบและทบทวนไปใช้ในการ ปรับปรุงและพัฒนางานของโรงเรียนให้ดียิ่งขึ้น	4.29	0.61	มาก
รวม	4.20	0.60	มาก

จากตาราง 10 พบว่า ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา ครูโรงเรียน
อนุบาล สังกัดสำนักบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร มีระดับ
พฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา
อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อมีระดับพฤติกรรมอยู่ในระดับมากทั้ง 5 ข้อ
โดยมีค่าเฉลี่ย 4.12 - 4.29

ตาราง 11 ระดับพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในของครูโรงเรียนอนุบาล
สังกัดสำนักบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร
ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
9.1 มีการพัฒนาครู/บุคลากรให้มีความรู้เรื่องการประกัน คุณภาพการศึกษาอย่างสม่ำเสมอ	4.27	0.60	มาก
9.2 มีการสร้างจิตสำนึกการพัฒนาให้เกิดขึ้นในคณะครูและ บุคลากรทุกคนในโรงเรียน	4.38	0.53	มาก
9.3 มีการเน้นย้ำหรือกำหนดเป็นนโยบายการทำงานอย่าง มีระบบ รวมทั้งต้องทำงานอย่างมีเป้าหมาย ทำงานเป็น หมู่คณะ และต้องทำอย่างต่อเนื่อง	4.29	0.61	มาก
9.4 มีการนำผลการประเมินคุณภาพการศึกษามาใช้ ปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานเกี่ยวกับ วิสัยทัศน์และ ภารกิจ แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา หลักสูตรการเรียน การสอน ความก้าวหน้า ผลการเรียนรู้ของผู้เรียน การ บริหารและการจัดการโรงเรียน	4.29	0.57	มาก
9.5 มีการศึกษาวิจัยเพื่อปรับปรุงและพัฒนาระบบการ ประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียน	3.83	1.13	มาก
รวม	4.21	0.58	มาก

จากตาราง 11 พบว่า ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ครูโรงเรียนอนุบาล
สังกัดสำนักบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร มีระดับพฤติกรรม
การปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับ
มาก ($\bar{X} = 4.21$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อมีระดับพฤติกรรมอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 5 ข้อ โดยมี
ค่าเฉลี่ย 3.83 - 4.38

2.3 การศึกษาระดับพฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในของครูโรงเรียน
อนุบาล สังกัดสำนักบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร
จำแนกตามตัวแปร

1) ระดับพฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในของครูโรงเรียนเอกชน
เมื่อจำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ตาราง 12 ระดับพฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในของครูโรงเรียนอนุบาล
สังกัดสำนักบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร
จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ด้าน	ขนาดของโรงเรียน								
	ขนาดเล็ก			ขนาดกลาง			ขนาดใหญ่		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านการเตรียมการปฏิบัติงาน ประกันคุณภาพภายในโรงเรียน	4.22	0.47	มาก	4.00	0.43	มาก	3.70	0.21	มาก
2. ด้านการกำหนดมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา	4.31	0.52	มาก	4.41	0.52	มาก	3.73	0.28	มาก
3. ด้านการจัดระบบบริหารและ สารสนเทศ	4.11	0.60	มาก	4.13	0.46	มาก	3.70	0.56	มาก
4. ด้านการจัดทำแผนพัฒนา สถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพ การศึกษา	4.27	0.51	มาก	4.31	0.56	มาก	3.82	0.30	มาก
5. ด้านการดำเนินงานตาม แผนพัฒนาสถานศึกษา	4.37	0.51	มาก	4.47	0.38	มาก	3.98	0.18	มาก
6. ด้านการตรวจสอบและทบทวน คุณภาพการศึกษา	4.19	0.63	มาก	4.29	0.51	มาก	3.84	0.48	มาก
7. ด้านการประเมินคุณภาพ การศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด	4.23	0.52	มาก	4.31	0.59	มาก	3.76	0.65	มาก
8. ด้านการรายงานคุณภาพ การศึกษาประจำปี	4.23	0.60	มาก	4.31	0.57	มาก	3.76	0.54	มาก
9. ด้านการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาอย่างต่อเนื่อง	4.26	0.61	มาก	4.29	0.46	มาก	3.72	0.30	มาก
รวม	4.24	0.49	มาก	4.28	0.43	มาก	3.78	0.36	มาก

จากตาราง 12 พบว่า ครูโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร มีพฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายใน ของแต่ละขนาดโรงเรียน ดังนี้

โรงเรียนขนาดเล็ก ครูมีพฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีระดับพฤติกรรมอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีค่าเฉลี่ย 4.11 - 4.37

โรงเรียนขนาดกลาง ครูมีพฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีระดับพฤติกรรมอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีค่าเฉลี่ย 4.00 - 4.47

โรงเรียนขนาดใหญ่ ครูมีพฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีระดับพฤติกรรมอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีค่าเฉลี่ย 3.70 - 3.98

2) ระดับพฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในของครูโรงเรียนเอกชน เมื่อจำแนกตามประสบการณ์การสอนของครู

ตาราง 13 ระดับพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในของครูโรงเรียนอนุบาล
สังกัดสำนักบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร
จำแนกตามประสบการณ์การสอนของครู

ด้าน	ประสบการณ์การสอนของครู					
	1 - 10 ปี			มากกว่า 10 ปี		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านการเตรียมการปฏิบัติงานประกัน คุณภาพภายในโรงเรียน	4.10	0.36	มาก	4.15	0.53	มาก
2. ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษา	4.23	0.45	มาก	4.29	0.57	มาก
3. ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ	4.10	0.58	มาก	4.05	0.59	มาก
4. ด้านการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาที่ มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา	4.21	0.47	มาก	4.25	0.54	มาก
5. ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนา สถานศึกษา	4.21	0.48	มาก	4.44	0.47	มาก
6. ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพ การศึกษา	4.09	0.52	มาก	4.23	0.65	มาก
7. ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษาตาม มาตรฐานที่กำหนด	4.09	0.43	มาก	4.27	0.62	มาก
8. ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษา ประจำปี	4.15	0.48	มาก	4.23	0.67	มาก
9. ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่าง ต่อเนื่อง	4.10	0.56	มาก	4.28	0.59	มาก
รวม	4.14	0.40	มาก	4.24	0.54	มาก

จากตาราง 13 พบว่า ครูโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร มีพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายใน ของแต่ละประสบการณ์การสอนของครู ดังนี้

ครูที่มีประสบการณ์การสอน 1 - 10 ปี ครูมีพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีระดับพฤติกรรมอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีค่าเฉลี่ย 4.09 - 4.23

ครูที่มีประสบการณ์การสอนมากกว่า 10 ปี ครูมีพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีระดับพฤติกรรมอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีค่าเฉลี่ย 4.05 - 4.44

ตอนที่ 3 ผลการการเปรียบเทียบพฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในของครูโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร

การวิเคราะห์ในตอนนี้ ผู้วิจัยได้นำคะแนนพฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร มาการเปรียบเทียบกัน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยใช้การทดสอบ F จาก One-way ANOVA ดังแสดงในตาราง 14 และจำแนกตามประสบการณ์การได้รับการประเมินภายนอก โดยใช้การทดสอบ t จาก t - test Independent ดังตาราง 16

3.1 การการเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในของครูโรงเรียนอนุบาล เมื่อจำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ตาราง 14 การเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในของครูโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ด้าน		SS	MS	df	F	p
1. ด้านการเตรียมการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน	ภายในกลุ่ม	1.365	0.682	2	3.405*	0.041
	ระหว่างกลุ่ม	9.821	0.200	49		
	รวม	11.186		51		
2. ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	ภายในกลุ่ม	1.662	0.831	2	3.298*	0.045
	ระหว่างกลุ่ม	12.347	0.252	49		
	รวม	14.009		51		
3. ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ	ภายในกลุ่ม	0.759	0.379	2	1.137	0.329
	ระหว่างกลุ่ม	16.348	0.334	49		
	รวม	17.107		51		
4. ด้านการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา	ภายในกลุ่ม	0.955	0.478	2	1.882	0.163
	ระหว่างกลุ่ม	12.439	0.254	49		
	รวม	13.394		51		
5. ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสถานศึกษา	ภายในกลุ่ม	0.824	0.412	2	1.821	0.173
	ระหว่างกลุ่ม	11.086	0.226	49		
	รวม	11.910		51		
6. ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา	ภายในกลุ่ม	0.692	0.346	2	0.951	0.393
	ระหว่างกลุ่ม	17.840	0.364	49		
	รวม	18.532		51		

ตาราง 14 (ต่อ)

ด้าน		SS	MS	df	F	p
7. ด้านการประเมินคุณภาพ การศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด	ภายในกลุ่ม	1.117	0.559	2	1.869	0.165
	ระหว่างกลุ่ม	14.643	0.299	49		
	รวม	15.760		51		
8. ด้านการรายงานคุณภาพ การศึกษาประจำปี	ภายในกลุ่ม	1.105	0.552	2	1.569	0.219
	ระหว่างกลุ่ม	17.255	0.352	49		
	รวม	18.359		51		
9. ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อย่างต่อเนื่อง	ภายในกลุ่ม	1.344	0.672	2	2.093	0.134
	ระหว่างกลุ่ม	15.730	0.321	49		
	รวม	17.073		51		
รวม	ภายในกลุ่ม	1.008	0.504	2	2.237	0.118
	ระหว่างกลุ่ม	11.040	0.225	49		
	รวม	12.047		51		

จากตาราง 14 พบว่า พฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในของครูโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร ในโรงเรียนขนาดเล็ก กลางและใหญ่ โดยภาพรวมมีระดับพฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเตรียมการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน และด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีพฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านที่เหลือคือ ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ด้านการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสถานศึกษา ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี และด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีระดับพฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในไม่แตกต่างกัน

เมื่อนำผลการวิเคราะห์ไปตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ตามขนาดโรงเรียน ได้ผลดังตาราง 15

ตาราง 15 การเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในของครู
โรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน
กรุงเทพมหานคร เป็นรายคู่

ด้าน	I	J	ผลต่างของ ค่าเฉลี่ย (I-J)	P
ด้านการเตรียมการปฏิบัติงานประกัน คุณภาพภายในโรงเรียน	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	0.21711	0.431
		ขนาดใหญ่	0.51711*	0.042
	ขนาดกลาง	ขนาดเล็ก	-0.21711	0.431
		ขนาดใหญ่	0.30000	0.491
	ขนาดใหญ่	ขนาดเล็ก	-0.51711*	0.042
		ขนาดกลาง	-0.30000	0.491
ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษา	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	-0.10039	0.865
		ขนาดใหญ่	0.57368*	0.042
	ขนาดกลาง	ขนาดเล็ก	0.10039	0.865
		ขนาดใหญ่	0.67407*	0.042
	ขนาดใหญ่	ขนาดเล็ก	-0.57368*	0.042
		ขนาดกลาง	-0.67407*	0.042

จากตาราง 15 พฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในของครูโรงเรียนอนุบาล
สังกัดสำนักบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร ในโรงเรียน
ขนาดเล็ก กลาง และใหญ่ พบว่า

พฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในของครูโรงเรียนอนุบาล ด้านการเตรียมการ
ปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน ของโรงเรียนขนาดเล็กและใหญ่ มีความแตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนโรงเรียนขนาดเล็กและกลาง และโรงเรียนขนาดกลาง
กับใหญ่ ไม่แตกต่างกัน

พฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในของครูโรงเรียนอนุบาล ด้านการกำหนด
มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ของโรงเรียนขนาดเล็กและใหญ่ และโรงเรียนขนาดกลางกับ
ใหญ่ มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนโรงเรียนขนาดเล็กและกลาง
ไม่แตกต่างกัน

3.2 การเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในของครู โรงเรียนอนุบาล จำแนกตามประสบการณ์การสอนของครู

ตาราง 16 การเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในของครู
โรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน
กรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์การสอนของครู

ด้าน	$\bar{X}$	S.D.	df	t	p
1. ด้านการเตรียมการปฏิบัติงานประกัน คุณภาพภายในโรงเรียน	4.10 4.15	0.36 0.53	50	0.360	0.721
2. ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษา	4.23 4.29	0.45 0.57	50	0.387	0.700
3. ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ	4.10 4.05	0.58 0.59	50	-0.295	0.769
4. ด้านการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาที่ มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา	4.21 4.25	0.47 0.54	50	0.250	0.804
5. ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนา สถานศึกษา	4.21 4.44	0.48 0.47	50	1.681	0.099
6. ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพ การศึกษา	4.09 4.23	0.52 0.65	50	0.819	0.416
7. ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษาตาม มาตรฐานที่กำหนด	4.09 4.27	0.43 0.62	50	1.131	0.263
8. ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษา ประจำปี	4.15 4.23	0.48 0.67	50	0.435	0.665
9. ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่าง ต่อเนื่อง	4.10 4.28	0.56 0.59	50	1.101	0.276
รวม	4.14 4.24	0.40 0.54	50	0.717	0.477

จากตาราง 16 พบว่า พฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในของครูโรงเรียน
อนุบาล สังกัดสำนักบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร เมื่อ
จำแนกตามประสบการณ์การสอนของครู 1 - 10 ปีและมากกว่า 10 ปี โดยภาพรวมและรายด้านมี
ระดับพฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในไม่แตกต่างกัน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในของครูโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในของครูโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร จำแนกตามตัวแปรขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์การสอนของครู

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ครูโรงเรียนอนุบาล ที่เปิดสอนเฉพาะชั้นอนุบาลปีที่ 1 - 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 3,858 คน ในโรงเรียนอนุบาล 351 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ครูโรงเรียนอนุบาล ที่เปิดสอนเฉพาะชั้นอนุบาลปีที่ 1 - 3 สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2549 จากจำนวน 26 โรงเรียน จำนวน 52 คน จากการสุ่มแบบ 2 ขั้นตอน (Two - Stage Random Sampling)

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ ครูโรงเรียนอนุบาล ที่มีความแตกต่างกัน แบ่งเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

2.2.1 ขนาดโรงเรียน ได้แก่ ขนาดเล็ก กลาง ใหญ่

2.2.2 ประสบการณ์การสอนของครู ได้แก่ มีประสบการณ์การสอน 1 - 10 ปี มีประสบการณ์การสอนมากกว่า 10 ปี

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในของครูโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร

ขอบเขตเนื้อหา

พฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในของครูโรงเรียนอนุบาล มี 9 ด้าน คือ

1. ด้านการเตรียมการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน
2. ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
3. ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ
4. ด้านการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา
5. ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสถานศึกษา
6. ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา
7. ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด
8. ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี
9. ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การศึกษาระดับพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในของครูโรงเรียนอนุบาลสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร พบว่า

1.1 ครูโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร มีพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$) และรายด้านมีระดับพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก ทั้ง 9 ด้าน โดยมีค่าเฉลี่ย 4.07 - 4.35

1.2 ระดับพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในของครูโรงเรียนอนุบาล เมื่อจำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โรงเรียนขนาดเล็ก กลาง และใหญ่ มีพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก ทั้งภาพรวมและรายด้าน ทั้ง 9 ด้าน โดยภาพรวมโรงเรียนขนาดเล็ก มีค่าเฉลี่ย 4.24 และโรงเรียนขนาดกลาง มีค่าเฉลี่ย 4.28 และขนาดใหญ่ มีค่าเฉลี่ย 3.78 ส่วนในรายด้าน โรงเรียนขนาดเล็ก มีค่าเฉลี่ย 4.11 - 4.37 โรงเรียนขนาดกลาง มีค่าเฉลี่ย 4.00 - 4.47 และโรงเรียนขนาดใหญ่มีค่าเฉลี่ย 3.70 - 3.98

1.3 ระดับพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในของครูโรงเรียนอนุบาล เมื่อจำแนกตามประสบการณ์การสอนของครู พบว่า ประสบการณ์การสอน 1 - 10 ปี และมากกว่า 10 ปี มีพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก ทั้งภาพรวมและรายด้าน ทั้ง 9 ด้าน โดยภาพรวมประสบการณ์การสอน 1 - 10 ปี มีค่าเฉลี่ย 4.14 และมากกว่า 10 ปี มีค่าเฉลี่ย 4.24 ส่วนในรายด้านประสบการณ์การสอน 1 - 10 ปี มีค่าเฉลี่ย 4.09 - 4.23 และประสบการณ์มากกว่า 10 ปี มีค่าเฉลี่ย 4.05 - 4.44

2. การเปรียบเทียบพฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในของครูโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร จำแนกตามขนาดโรงเรียน และประสบการณ์การสอนของครู พบว่า

2.1 เมื่อขนาดของโรงเรียนต่างกัน โดยรวมมีระดับพฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มี 2 ด้าน คือ ด้านการเตรียมการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนและด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีพฤติกรรม การปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1) ด้านการเตรียมการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน โรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดใหญ่ มีพฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2) ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดใหญ่ และโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ มีพฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 เมื่อโดยภาพรวมประสบการณ์การสอนของครูต่างกัน พฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านมีพฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาพฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในของครูโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร มีประเด็นที่สามารถนำมาอภิปราย ตามความมุ่งหมายของการวิจัยได้ดังนี้

1. ระดับพฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในของครูโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร

1.1 ระดับพฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในของครูโรงเรียนอนุบาล พบว่า ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ที่เป็นดังนี้อาจเนื่องมาจากปัจจุบันโรงเรียนอนุบาลทุกแห่งได้รับการประเมินภายนอกรอบแรก (พ.ศ.2544 - 2548) จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ) ซึ่งการประเมินภายนอกในรอบแรกเป็นการตรวจสอบเพื่อยืนยันตามสภาพจริงของการดำเนินงานของสถานศึกษา และช่วยเสนอแนะแนวทางแก้ไขปรับปรุง เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา โดยใช้รูปแบบกัลยาณมิตรประเมิน และจากมาตรา 47 ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ที่กำหนดว่า ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวงนั้น กระทรวงศึกษาธิการจึงได้ออกกฎกระทรวง ว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพ

การศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2546 เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาด้านชัดเจน จึงทำให้โรงเรียนอนุบาลเอกชนมีแนวทางในการปฏิบัติชัดเจนมากยิ่งขึ้น พร้อมทั้งมาตรฐานการบริหารและการจัดการศึกษาของมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย กระทรวงศึกษาธิการ ในมาตรฐานที่ 12 ตัวบ่งชี้ 12.3 และมาตรฐานที่ 11 ตัวบ่งชี้ที่ 11.4 ของมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย เพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกได้กล่าวระบุให้สถานศึกษามีระบบและดำเนินการประกันคุณภาพภายในเป็นไปตามกฎกระทรวง (มาตรฐานตัวบ่งชี้และเกณฑ์การพิจารณา เพื่อการประเมินภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รอบ 2 พ.ศ.2549 - 2553 : 53; 82) และหน่วยงานต้นสังกัดสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ได้จัดการสัมมนาและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และจัดนิทรรศการเผยแพร่ความรู้ในเรื่องการประกันคุณภาพภายในอยู่เสมอ จึงทำให้โรงเรียนอนุบาลมีความตระหนัก มีความพยายาม และเห็นความสำคัญให้ความสนใจในเรื่องการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนเพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ดวงดาว ทองผ่อง (2545 : 79) ในเรื่องสภาพการประเมินคุณภาพภายในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในอยู่ในระดับมากเช่นกัน

เมื่อนำมาพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีพฤติกรรมการปฏิบัติมาเป็นอันดับแรก ในเรื่องนี้อาจจะเป็นเพราะแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษา จะมุ่งเน้นการพัฒนาทั้งระบบของโรงเรียนอย่างรอบด้าน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ได้ตามมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย โดยมีการกำหนดเป้าหมายการพัฒนาและยุทธศาสตร์ที่จะดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด ดังนั้นการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาจึงมีความสำคัญ เพราะเป็นขั้นตอนของการปฏิบัติตามแผนที่กำหนดกิจกรรมการดำเนินงานในแต่ละมีการศึกษาเพื่อให้บรรลุตามยุทธศาสตร์และเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ที่ได้กำหนดขั้นตอนการปฏิบัติ กรอบเวลา งบประมาณ และผู้รับผิดชอบแต่ละกิจกรรม เพื่อให้บุคลากรในโรงเรียนสามารถดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนได้ ดังที่ จำรัส นองมาก (2544 : 53) ได้กล่าวว่า พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 หมวด 6 มาตรา 48 กำหนดให้สถานศึกษาต้องจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และเชื่อว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารที่ต้องดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ซึ่งในกระบวนการดังกล่าวจะต้องเริ่มด้วยการวางแผน แล้วปฏิบัติตามแผน ตรวจสอบและปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่อง เป็นวงจรในสถานศึกษา และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีพฤติกรรมการปฏิบัติมากเป็นอันดับแรก คือมีการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี เนื่องจากในการดำเนินงานของโรงเรียน แผนปฏิบัติการประจำปีถือเป็นเครื่องมือในการกำหนดทิศทางการพัฒนาการจัดการศึกษาในแต่ละปีการศึกษา และข้อที่มีพฤติกรรมการปฏิบัติดีมากที่สุดท้าย คือข้อที่มีกรณีเพื่อกำกับ ติดตามผล

และด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ พบว่ามีพฤติกรรมการปฏิบัติมากเป็นอันดับสุดท้าย ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนอนุบาลเอกชน มีบุคลากรครูน้อย และส่วนใหญ่ครูมีภาระงานการสอน พร้อมทั้งการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเอกชนจะมุ่งเน้นการให้ความสำคัญที่ตัวเด็กมากที่สุดในเรื่องของการจัดการเรียนการสอน การดูแลสุขภาพ และความปลอดภัยของเด็กเป็นสำคัญ จึงทำให้การจัดทำเรื่องเอกสารข้อมูลสารสนเทศ มีพฤติกรรมในการปฏิบัติมากเป็นลำดับสุดท้าย และเมื่อนำมาพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีการปฏิบัติมากเป็นอันดับแรก คือมีการตามโครงสร้างสอดคล้องกับเป้าหมายของโรงเรียนและเอื้อต่อการประกันคุณภาพการศึกษา ในเรื่องนี้ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ในการบริหารโรงเรียนที่เป็นระบบจำเป็นต้องมีการแบ่งงาน มอบหมายหน้าที่งานให้ชัดเจนเพื่อความสะดวกในการดำเนินงาน ซึ่งสอดคล้องกับ อุทัย บุญประเสริฐ (2538 : 46) ที่กล่าวว่า การจัดโครงสร้างสายงาน (Organization Structure) สำหรับการวางแผนนั้นเป็นการจัดระบบงานภายในเพื่อประโยชน์ในการดำเนินงาน การวางแผนเป็นระบบ และมีการดำเนินงานที่ราบรื่น มีสายการกำกับดูแลการปฏิบัติงานที่แน่นอนชัดเจน มีผู้รับผิดชอบ มีสายงานประสานและมีระบบสำหรับการติดต่อสื่อสารในการทำงานด้านการวางแผนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และข้อที่มีการปฏิบัติมากเป็นอันดับสุดท้าย คือ มีบุคลากรจากชุมชน หรือผู้ปกครองได้รับการแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน อาจเนื่องมาจากโรงเรียนอนุบาลเอกชนบางแห่งยังไม่ให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินภายในโรงเรียน และผู้ปกครอง ชุมชน รวมทั้งคณะกรรมการสถานศึกษา ยังไม่เข้าใจในเรื่องการมีส่วนร่วมของการบริหารจัดการโรงเรียนตามแนวปฏิรูปการศึกษาโรงเรียนอนุบาลเอกชนจึงควรส่งเสริมให้ผู้ปกครอง ชุมชน ได้มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการและการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งสอดคล้องกับสำนักทดสอบทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2544 : 12) ได้กล่าวไว้ว่า การมีส่วนร่วมของบิดามารดาผู้ปกครอง และชุมชน ช่วยให้การสนับสนุนและการตรวจสอบสถานศึกษา และการที่ชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย และตรวจสอบการดำเนินงานของโรงเรียนนี้จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา แล้วยังสะท้อนถึงความร่วมมืออันดีระหว่างชุมชนและสถานศึกษา ตลอดจนส่งผลในการสร้างเสริมความเข้มแข็งให้ชุมชนอีกด้วย

1.2 พฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในของครูโรงเรียนอนุบาล เมื่อจำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่าโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ครูมีพฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในโดยรวมอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องจากโรงเรียนมีการตื่นตัวจากการประเมินภายนอก โดยเฉพาะในรอบ 2 (พ.ศ.2549 - 2553) เพราะเป็นการประเมินเพื่อรับรองมาตรฐาน โดยโรงเรียนต้องสร้างคุณภาพให้กับตนเองเพื่อการรับนักเรียนเข้าเรียนของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับกองนโยบายและแผน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ (2539 : 82) ได้กล่าวไว้ว่า จากผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองยังคงนิยมส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา แม้โรงเรียนจะเก็บค่าธรรมเนียมการเรียนค่อนข้างสูงก็ตาม โดยที่โรงเรียนเอกชนเหล่านี้จะต้องเป็นโรงเรียนที่มีคุณภาพและมาตรฐานในปัจจุบันและอนาคต จะต้องเป็นโรงเรียนที่มีคุณภาพและมาตรฐานสูงตลอดจนมีความเป็นสากลเท่านั้น

แต่เมื่อพิจารณาแต่ละขนาดของโรงเรียน พบว่าโรงเรียนขนาดเล็ก ครุมีพฤติกรรมการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในโดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านที่มีพฤติกรรมการปฏิบัติมากเป็นอันดับแรก คือด้านการดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และด้านที่มีพฤติกรรมการปฏิบัติมากเป็นอันดับสุดท้าย คือด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ อาจเนื่องจากโรงเรียนอนุบาลขนาดเล็กมีจำนวนบุคลากรครุมีจำนวนน้อย จึงไม่มีครูที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดทำเป็นระบบสารสนเทศ แต่โรงเรียนอนุบาลขนาดเล็กควรให้ความสำคัญในการปฏิบัติงานด้านระบบบริหารและสารสนเทศให้มากขึ้นกว่าปัจจุบัน เพราะระบบสารสนเทศมีความสำคัญและจำเป็นต่อการนำไปประกอบการตัดสินใจในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหาร และการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ เกรียงศักดิ์ พราวศรี (2544 : 8) ที่ได้กล่าวไว้ว่า สารสนเทศนับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่ง ตั้งแต่ขั้นตอนการกำหนดมาตรฐานการศึกษาและเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในแต่ละต้องตัวชี้วัด และขั้นตอนการตรวจ สอบคุณภาพของสถานศึกษา ซึ่งในการดำเนินงานเพื่อประเมินความก้าวหน้าของการจัดการศึกษาโดยให้สถานศึกษาประเมินตนเอง เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาแล้วจัดทำรายงานผลการดำเนินงานประจำปี เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชนนั้น หากไม่มีสารสนเทศ ที่ดีแล้ว ก็ยากที่จะสรุปผลการดำเนินงานและสถานศึกษาได้มีการจัดทำข้อมูลและสารสนเทศใช้เป็นระบบ ก็จะสามารถนำมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพทันที

โรงเรียนขนาดกลาง พบว่าครุมีพฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในโดยรวม อยู่ในระดับมากทุกด้าน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีพฤติกรรมการปฏิบัติมากเป็นอันดับแรก คือด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา

โรงเรียนขนาดใหญ่ มีพฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนภาพรวม อยู่ในระดับมากทุกด้าน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีพฤติกรรมการปฏิบัติมากเป็นอันดับแรก คือด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา และด้านที่มีพฤติกรรมการปฏิบัติมากเป็นอันดับสุดท้าย คือด้านการเตรียมการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนและด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศที่เป็นเช่นนี้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าโรงเรียนอนุบาลขนาดใหญ่ ควรให้ความสำคัญของพฤติกรรมปฏิบัติในด้านการเตรียมการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน ควรอยู่ในระดับมากเป็นอันดับแรก เพราะโรงเรียนอนุบาลขนาดใหญ่มีบุคลากรครูและบุคลากรสนับสนุนเป็นจำนวนมากและเพื่อให้การปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในดำเนินการได้ดี จึงควรมีการเตรียมความพร้อมของบุคลากรก่อน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริวรรณ โสดา (2546 : 130) เรื่องกรณีศึกษากระบวนการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในมหาวิทยาลัย พบว่า การเตรียมความพร้อมของบุคลากรเป็นสิ่งจำเป็นมากอันดับแรกในการดำเนินการประกันเพื่อให้การดำเนินการประกันคุณภาพภายในเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสบผลสำเร็จ ดังที่ สุวิมล ว่องวาณิช (2543), แคทลียา ศรีแปลก (2544) และดวงใจ กฤดากร (2545) ที่ว่า การให้ความรู้ด้านการประกันคุณภาพนั้นเป็นความสำคัญอันดับแรก และมีส่วนช่วยให้บุคลากรมีทัศนคติ

ที่ดีในการทำการประเมินผลภายใน และยังเป็นแรงจูงใจในการประเมินทำให้บุคลากรมีความมั่นใจว่าตนเองสามารถทำงานในการประเมินคุณภาพภายในได้

เมื่อพิจารณาตามประสบการณ์การสอนของครู พบว่า พฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกัน คุณภาพภายในของครูโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร เมื่อมีประสบการณ์การสอนของครูต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านมีระดับพฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนอนุบาลทุกแห่งได้รับการรับรองมาตรฐานและประเมินภายนอกรอบแรก (พ.ศ.2543 - 2548) จากสำนักงานรับรองคุณภาพการศึกษา (สมศ) ในรูปแบบกัลยาณมิตรประเมิน และปัจจุบันโรงเรียนอนุบาลกำลังตื่นตัวกับการประเมินเพื่อรับรองคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในรอบที่สอง (พ.ศ.2549 - 2553) จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ) รวมทั้งกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้มาตรฐานการศึกษาปฐมวัย 18 มาตรฐาน ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยของการประเมินภายนอก 14 มาตรฐาน มีตัวบ่งชี้และเกณฑ์การพิจารณาชัดเจนขึ้น จึงทำให้โรงเรียนอนุบาลมีความรู้ความเข้าใจตรงกันในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายใน

2. การเปรียบเทียบพฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในของครูโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร จำแนกตามตัวแปร

2.1 เมื่อขนาดของโรงเรียนต่างกัน พฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายใน โดยรวมไม่แตกต่างกัน เพราะโรงเรียนอนุบาลทุกขนาดโรงเรียน ได้รับการประเมินภายนอกในรอบแรก (พ.ศ.2543 - 2548) จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาโดยใช้รูปแบบกัลยาณมิตรประเมินในการดำเนินการ โดยเฉพาะการสร้างความรู้ความเข้าใจแก่สถานศึกษาในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในและผลการประเมินจะบอกจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนาของโรงเรียนนั้น ตลอดจนแนวทางในการพัฒนาโรงเรียน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเตรียมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน โรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดใหญ่ มีพฤติกรรมการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนขนาดเล็ก ลักษณะการบริหารงานจะมีความซับซ้อนขึ้น การสื่อสารและการทำความเข้าใจที่ตรงกันเป็นสิ่งที่ค่อนข้างยากจึงต้องมีการเตรียมความพร้อมของบุคลากรในการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายใน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นัตรชัย ตะปินตา (2544 : 129) ได้ทำการวิจัยเรื่องการเตรียมโรงเรียนเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยม สังกัด กรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 6 ผลการศึกษาพบว่า ระดับการดำเนินงานการเตรียมโรงเรียนเพื่อประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 6 ทั้ง 6 ด้าน คือ การศึกษาและการเตรียมการ การวางแผนการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน การพัฒนาและปรับปรุง และการเตรียมการประเมินจากหน่วยงานที่รัฐกำหนด เมื่อจำแนกตามขนาดของ

โรงเรียนพบว่าโรงเรียนขนาดเล็ก มีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่มีการดำเนินการระดับมาก

ส่วนด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาพบว่า โรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดใหญ่ และโรงเรียนขนาดกลางกับโรงเรียนขนาดใหญ่ มีพฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนโรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดกลาง ไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนอนุบาลทุกขนาดต้องนำมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยของกระทรวงศึกษาธิการ 18 มาตรฐาน เป็นเป้าหมายการพัฒนาโรงเรียน แต่โรงเรียนอนุบาลขนาดใหญ่มีบุคลากรจำนวนมาก อาจเพิ่มมาตรฐานที่เป็นเอกลักษณ์ของโรงเรียนเพิ่มขึ้นอีกตามความเหมาะสมและบริบทของโรงเรียน

ข้อสังเกตที่ได้จากการวิจัย

จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่าพฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร มีพฤติกรรมการปฏิบัติงานในด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศเป็นลำดับสุดท้าย ซึ่งการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในควรจะจัดการระบบบริหารและสารสนเทศเป็นอันดับแรก เพราะ

1. การจัดระบบบริหารจัดระบบบริหารและสารสนเทศของสถานศึกษานั้น เป็นปัจจัยสำคัญที่ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรจะนำมาวิเคราะห์เพื่อใช้ในการวางแผนโครงสร้างและจัดทำแผนคุณภาพของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา จึงเป็นสิ่งที่สถานศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินการของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน

2. สถานศึกษาจำเป็นต้องมีการกำหนดวิสัยทัศน์และภารกิจที่ชัดเจนและจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาในการจัดทำวิสัยทัศน์และภารกิจเพื่อจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งต้องใช้ข้อมูลและสาระพื้นฐานที่จำเป็นเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของท้องถิ่น เช่น ที่ตั้งของสถานศึกษา ความต้องการของชุมชน สภาพผู้เรียน จุดเด่น จุดด้อยในด้านต่างๆ ภาพรวมจุดอื่นของสถานศึกษา เพื่อนำมาประกอบการจัดทำแผนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามมาตรฐานของหลักสูตร

3. สถานศึกษาเมื่อดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาแล้วจะต้องมีการตรวจสอบ และทบทวนคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษา จึงจำเป็นต้องมีข้อมูลและสารสนเทศเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงาน และผลของการดำเนินงานที่มุ่งเป้าหมายคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน สารสนเทศจากผลของการตรวจสอบและคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา จะนำไปสู่การวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาต่อไป เป็นวงจรเพื่อพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำผลการวิจัยในครั้งนี้ไปใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศในการวิเคราะห์เพื่อการตัดสินใจในการวางแผนการบริหารสถานศึกษาด้านการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาสามารถนำผลของการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศในการวิเคราะห์ เพื่อวางแผนในการจัดโครงการอบรมให้ความรู้กับสถานศึกษาเกี่ยวกับด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

1. ควรมีการศึกษาผลของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง / ชุมชน ในการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
2. ควรมีการศึกษาผลของพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนสังกัดอื่น ที่มีการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยร่วมกับระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2539). *การประกันคุณภาพการศึกษา*. กรุงเทพฯ : สำนักงาน.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2545). *รูปแบบการเรียนการสอนปฐมวัยศึกษา*. กรุงเทพฯ : สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เกรียงศักดิ์ พราวศรี. (2544). *การจัดระบบสารสนเทศในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเพื่อประกันคุณภาพการศึกษา*. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย.
- เกียรติศักดิ์ ทนจันทร์. (2543). *การศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสกลนคร*. รายงานการศึกษา ค้นคว้าอิสระ กศ.ม. (บริหารการศึกษา). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.ถ่ายเอกสาร
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2539). *รายงานการประเมินแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ.2535 - 2539) : ด้านการศึกษาเอกชน*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2543). *ชุดเสริมประสบการณ์พัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.
- จำรัส นองมาก. (2540). *การพัฒนาสถานศึกษาเพื่อมุ่งคุณภาพทั่วทั้งองค์กร : เอกสารโรเนียวประกอบการบรรยายพิเศษ เรื่องการศึกษายุคโลกาภิวัตน์*. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จิรนนท์ จันท์สว่าง. (2540). *ทัศนคติของครูปฐมวัยต่อการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.
- ชินวงศ์ ศรีงาม. (2539). “แนวการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาตามหลักสูตรภาษาอังกฤษฉบับที่ปรับปรุงใหม่ พ.ศ.2539”, *การศึกษาเอกชน*. 7(62) : 51-60.
- เชียงใหม่, มหาวิทยาลัย กอบการการศึกษา. (2538, มกราคม - กุมภาพันธ์). “บทคัดย่อหลักการแนวทางและวิธีการในการประกันคุณภาพทางวิชาการในมหาวิทยาลัย”, โดย *ข่าวสารกองบริการการศึกษา*. 6(53).
- ดวงดาว ทองผ่อง. (2545). *สภาพและปัญหาการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- นเรศ รณรงค์ฤทธิ์. (2547). ผลของการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตาม
ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี.
สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. (2526). การทดสอบแบบอิงเกณฑ์ : แนวและวิธีการ. กรุงเทพฯ :
ภาคพื้นฐานการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- _____. (2545). ประมวลสาระชุดวิชา การพัฒนาเครื่องมือสำหรับประเมินการศึกษา
หน่วย 3. นนทบุรี : ศึกษาสาส์ตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ประดิษฐ์ ศิริเดช. (2541, มกราคม). “การประกันคุณภาพการศึกษา”, วารสารครูเชียงราย.
35 (193) : 34 - 36.
- พงศวัช วิวังสุ. (2546). ปัจจัยสภาพแวดล้อมในการทำงานและลักษณะทางจิตเกี่ยวกับ
การมีส่วนร่วมของบุคลากรในการประกันคุณภาพการศึกษา. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์
ดุขฎิบัณฑิต (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- พัฒนาความรู้ด้านระเบียบกฎหมาย , ชมรม. (2545). การพัฒนาโรงเรียนเข้าสู่มาตรฐานการศึกษา
ตาม พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ. ชัยนาท.
- ไพบูลย์ แจ่มพงษ์. (2541, มิถุนายน). “การประกันคุณภาพเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา”,
วารสารการศึกษาเอกชน. 8(77) : 37 - 40.
- ภาณุวัฒน์ กักตึงศ์. (2541, เมษายน - พฤษภาคม). “ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน - ประชาชน
ชุมชน ยุทธศาสตร์หนึ่งในการประกันคุณภาพการศึกษา”, วารสารข้าราชการครู.
18(4).
- มาตรฐานอุดมศึกษา, สำนัก. (2540). รายงานการสัมมนาทางวิชาการเรื่องการประกันคุณภาพ
การศึกษา : ดัชนีบ่งชี้คุณภาพแบบรายงานการศึกษาตนเองและคู่มือการตรวจสอบและ
ประเมินระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา 7 - 8 สิงหาคม
2540 ณ อาคารเทพรัตน์ คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- เยาวพา เดชะคุปต์. (2542). การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ : แม็ค.
- รุ่ง แก้วแดง. (2544). แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.
- รับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, สำนักงาน. (2545). รวมบทบรรยายพิเศษ
2 ปี สมศ วันที่ 22 - 23 พฤศจิกายน 2545 ณ ศูนย์การประชุมอิมแพค เมืองทองธานี
จังหวัดนนทบุรี. กรุงเทพฯ : สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา.
- _____. (2546). ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติ
การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 : ที่ประชุมฝ่าย 5 กองกรรมาธิการ 2 สำนักงาน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. กรุงเทพฯ : สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมิน
คุณภาพการศึกษา.

- รับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, สำนักงาน. (2549). มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์
การพิจารณาเพื่อประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รอบที่ 2
(2549-2553). กรุงเทพฯ : สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมิน
คุณภาพการศึกษา
- ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. (2536). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3.
กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- _____. (2538). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- วรภัทร์ ภูเจริญ. (2544). แนวทางการประเมินคุณภาพในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
วัฒนาพานิช.
- วันชัย ศิริชนะ. (2537). การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา
สำหรับสถาบันอุดมศึกษาในมหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ ค.ด. (อุดมศึกษา).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- วิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนัก.
(2549). เอกสารแนวทางการดำเนินงานปฏิบัติการเรียนการสอนตามเจตนารมณ์
กระทรวงศึกษาธิการ “2549 ปีแห่งการปฏิบัติการเรียนการสอน”. กรุงเทพฯ :
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- ศรินครินทริวิโรฒ, มหาวิทยาลัย. (2542). คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษา = Quality
Assurance. กรุงเทพฯ : คณะกรรมการ.
- ศิริวรรณ โสดา. (2546). กรณีศึกษากระบวนการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในวิชาการ
วิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (วิจัยการศึกษา). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. (2536). ประมวลสาระชุดวิชาการบริหารการศึกษาปฐมวัย
หน่วยที่ 1-4. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สนอง เครือมาก. (2537). คู่มือสอบ, ปฏิบัติการ ฉบับปรับปรุงใหม่ของสำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ. นครสวรรค์ : เรียนดี.
- สนอง สุตสะอาด. (2540). การศึกษาการจัดการศึกษาระดับอนุบาลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ. ม.ป.พ.
- สงบ ลักษณะ. (2541). “สิทธิของพ่อแม่ในการให้การศึกษาแก่บุตรวิเคราะห์กรณีศึกษา
สหรัฐอเมริกา”, การศึกษาเอกชน. 8(76) : 33 - 35.
- สุพัฒน์ พรหมวัง. (2542). การศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา
ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสกลนคร.
รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม : บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.

- สุวิมล ว่องวานิช. (2543). รายงานการวิจัยเรื่องการพัฒนากระบวนการประเมินผลภายในของสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : สถาบันส่งเสริมการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ.
- _____. (2545). แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา : เพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- สมบูรณ์ ฐวสินธุ์. (2539). การบริหารงานตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12. ปริญญาโท กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สมคิด พรหมจ้อย; และสุพัชร์ พิบูลย์. (2544). การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2538). การวางแผนและการจัดระบบแผนงานในโรงเรียน. ม.ป.พ.
- อภิญา ตันศิริ. (2541, กันยายน). "การประกันคุณภาพการศึกษา", วารสารร่มไทรทอง. 7(9) : 29.
- อุทุมพร จามรมาน. (2541). การประกันคุณภาพระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : อัดสำเนา.
- Carter, V.G. (1973). *Dictionary of Education*. New York : McGraw - Hill.
- Hymes, J.L. (1967). *Behavior and Misbehawvior : a teacher's guide to action*. New York : Prentice - Hall.
- Green, D. (1993). *What is Quality in Higher Education? Concepts, Policy and Practice Research into Higher Education and Pone University Press*.
- Simpson, R.S. (1996). *Effective audio - visual : a user's handbook*. Oxford, Boston : Focal Press.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อโรงเรียนที่ใช้ในหาคุณภาพเบื้องต้นของเครื่องมือและการวิจัย

รายชื่อโรงเรียนที่ใช้ในหาคุณภาพเบื้องต้นของเครื่องมือและการวิจัย

1. โรงเรียนอนุบาลเปล่งประสิทธิ์
2. โรงเรียนอนุบาลเข้มทอง
3. โรงเรียนอนุบาลพุทธรักษา
4. โรงเรียนอนุบาลรังรอง
5. โรงเรียนอนุบาลฉัตรเฉลิม
6. โรงเรียนอนุบาลอิมเอม
7. โรงเรียนอนุบาลฤทธิยะวรรณาลัย
8. โรงเรียนอนุบาลบริบูรณ์ศิลป์
9. โรงเรียนอนุบาลมณีรัตน์
10. โรงเรียนอนุบาลเรียรประสิทธิ์ศาสตร์
11. โรงเรียนอนุบาลรัชธิ์บูล
12. โรงเรียนอนุบาลกุกไก่
13. โรงเรียนอนุบาลเฟื่องฟ้า
14. โรงเรียนอนุบาลศรีเสริมวิทย์
15. โรงเรียนอนุบาลไสวตาแดง
16. โรงเรียนอนุบาลแย้มสะอาด
17. โรงเรียนอนุบาลวรรณบูรณศึกษา
18. โรงเรียนอนุบาลวัดไตรรัตนาราม
19. โรงเรียนอนุบาลฐานิตา
20. โรงเรียนอนุบาลจารุเวช
21. โรงเรียนอนุบาลปรางทิพย์
22. โรงเรียนอนุบาลบ้านสวน
23. โรงเรียนอนุบาลสีพี้อง
24. โรงเรียนอนุบาลเกษร
25. โรงเรียนอนุบาลสีชมพู
26. โรงเรียนอนุบาลสร้างสรรค์
27. โรงเรียนอนุบาลมีลำไย
28. โรงเรียนอนุบาลบ้านบาตร
29. โรงเรียนอนุบาลวัดวชิรธรรมสาธิต

ภาคผนวก ข
รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. อาจารย์ ดร.บัณฑิต แทนพิทักษ์	ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ ชำนาญการพิเศษ คศ. 3
หัวหน้ากลุ่มงานประกันคุณภาพการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
กรุงเทพมหานคร เขต 1
2. อาจารย์ ดร.สมลักษณ์ สุขเมธ	ตำแหน่งอาจารย์ใหญ่
โรงเรียนพระมารดานิจจานุเคราะห์
3. อาจารย์ ดร.จรรุวรรณ ศิลปรัตน์	ตำแหน่ง ผู้รับใบอนุญาต/ผู้จัดการ/ครูใหญ่
โรงเรียนอนุบาลจรรุวรรณ
4. อาจารย์สยาม นราธร	ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ คศ. 3
กลุ่มงานประกันคุณภาพการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
กรุงเทพมหานคร เขต 1
5. อาจารย์อรรถะสิทธิ์ นาวะลี	ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ คศ. 2
กลุ่มงานวัดและประเมินผลการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
กรุงเทพมหานคร เขต 2

ภาคผนวก ค
แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

พฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียนอนุบาล

สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

กรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร คำตอบของท่านทุกข้อมีความสำคัญยิ่งต่อความสมบูรณ์ของการวิจัย จึงใคร่ขอความกรุณาจากท่านได้โปรดตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง เพื่อประโยชน์ในการพัฒนา การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียนอนุบาลต่อไป

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานครใน 9 ด้าน คือ ด้านการเตรียมการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ด้านการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสถานศึกษา ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐาน ที่กำหนด ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี และด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

นางสาวเหมวรรณ แต่งอ่อน

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อความลงในช่องว่างหรือทำเครื่องหมาย ✓ ที่ตรงกับสภาพจริงของท่าน

1. เพศ

- ☐ ชาย ☐ หญิง

2. อายุ

- ☐ ต่ำกว่า 20 ปี ☐ 21 - 30 ปี
☐ 31 - 40 ปี ☐ มากกว่า 40 ปี

3. วุฒิการศึกษา

3.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี

- ☐ ปฐมวัย ☐ วุฒิอื่นๆ โปรดระบุ

3.2 ปริญญาตรี

- ☐ ปฐมวัย ☐ วุฒิอื่นๆ โปรดระบุ

3.3 สูงกว่าปริญญาตรี

- ☐ ปฐมวัย ☐ วุฒิอื่นๆ โปรดระบุ

4. ประสบการณ์การปฏิบัติงานในโรงเรียนระดับปฐมวัย

- ☐ 1 - 3 ปี ☐ 4 - 6 ปี
☐ 7 - 10 ปี ☐ มากกว่า 10 ปี

5. โรงเรียนที่ท่านปฏิบัติงานอยู่เป็นโรงเรียนขนาดใด

- ☐ ขนาดเล็ก (มีนักเรียนไม่เกิน 120 คน)
☐ ขนาดกลาง (มีนักเรียนตั้งแต่ 121 คนถึง 240 คน)
☐ ขนาดใหญ่ (มีนักเรียนมากกว่า 241 คน)

6. สถานที่ตั้งของโรงเรียน ตั้งอยู่ใน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานครใด

- ☐ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1
☐ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2
☐ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3

7. ปัจจุบันท่านดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่ในฐานะ

- ☐ ผู้รับใบอนุญาต / ผู้จัดการ
- ☐ ครูใหญ่
- ☐ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ
- ☐ ครูผู้สอน
- ☐ ครูทำหน้าที่สนับสนุนการสอน

8. โรงเรียนที่ท่านปฏิบัติงานอยู่ได้รับการตรวจสอบ/ประเมินคุณภาพจากหน่วยงานภายนอกหรือไม่

- ☐ ได้รับการตรวจ
- ☐ ไม่ได้รับการตรวจ

ถ้ามีประสบการณ์ได้รับการตรวจสอบ/ประเมินคุณภาพ จากหน่วยงานภายนอก โปรดระบุ

- 8.1
- 8.2
- 8.3
- 8.4
- 8.5

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการทำงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

โรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักบริหารงาน คณะกรรมการการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร

ใน 9 ด้าน คือ ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ด้านการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสถานศึกษา ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี และด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

คำชี้แจง

โปรดพิจารณาและประเมินระดับการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียน โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการปฏิบัติงานตามเกณฑ์การประเมินดังนี้

- ไม่มี หมายถึง ไม่มีการดำเนินการในเรื่องนั้น
- น้อยที่สุด หมายถึง มีการดำเนินการในเรื่องนั้น ร้อยละ 1 - 25
- น้อย หมายถึง มีการดำเนินการในเรื่องนั้น ร้อยละ 26 - 50
- มาก หมายถึง มีการดำเนินการในเรื่องนั้น ร้อยละ 51 - 75
- มากที่สุด หมายถึง มีการดำเนินการในเรื่องนั้น มากกว่าร้อยละ 75

ข้อ	รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
		ไม่มี	น้อยที่สุด	น้อย	มาก	มากที่สุด
1.	การเตรียมการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน					
	1.1 มีการจัดประชุมชี้แจงทำความเข้าใจให้บุคลากรได้รับทราบเรื่องการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ					
	1.2 มีการส่งเสริมสนับสนุนให้ครู/บุคลากรได้รับความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักในเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา					
	1.3 เปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน					
	1.4 มีการให้ความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาแก่ผู้ปกครองและชุมชน					
2.	การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน					
	2.1 มีการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาของชาติให้กับครูและบุคลากร					
	2.2 มีการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยของกระทรวงศึกษาธิการให้กับครูและบุคลากร					
	2.3 มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการศึกษาปฐมวัยของกระทรวงศึกษาธิการและมาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอก					
3.	การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ					
	3.1 มีการจัดโครงสร้างการบริหารของโรงเรียนเหมาะสมกับขนาดของโรงเรียน และภาระงานตามโครงสร้างสอดคล้องกับเป้าหมายของโรงเรียนและเอื้อต่อการประกันคุณภาพการศึกษา					
	3.2 มีครู/บุคลากรได้รับการแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนประกันคุณภาพภายในโรงเรียน					
	3.3 มีบุคลากรจากชุมชนหรือผู้ปกครองได้รับการแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียน					

ข้อ	รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
		ไม่มี	น้อยที่สุด	น้อย	มาก	มากที่สุด
	3.4 มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียนในเรื่อง การกำหนดแนวทางวิธีปฏิบัติงาน การกำกับติดตาม การตรวจสอบ ทบทวน และรายงาน					
	3.5 มีข้อมูลสารสนเทศที่ใช้ในการปฏิบัติงานพัฒนาคุณภาพการศึกษา เช่น ข้อมูลด้านนักเรียน ทรัพยากรทางการศึกษา บุคลากร/ครู การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ฯลฯ ครบถ้วน					
	3.6 มีข้อมูลสารสนเทศที่เป็นปัจจุบัน					
	3.7 มีระบบการจัดการสารสนเทศเหมาะสมกับสภาพของโรงเรียน					
	3.8 มีการนำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงาน พัฒนาการการเรียนรู้ของนักเรียน พัฒนาครู/บุคลากร และพัฒนาการบริหารจัดการ					
4.	การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา					
	4.1 ครู/บุคลากรมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา					
	4.2 ผู้ปกครอง/ชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา					
	4.3 การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้ใช้ข้อมูลจากการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความจำเป็นของโรงเรียน					
	4.4 มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ (ภารกิจ) ในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างชัดเจน					
	4.5 มีการกำหนดเป้าหมาย และต้องชี้วัดความสำเร็จใน การพัฒนาของแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างชัดเจน					
	4.6 มีการกำหนดวิธีปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายและตัวชี้วัดโดยอาศัยหลักวิชาที่อ้างอิงได้					
	4.7 มีการกำหนดกรอบแนวทางการกำกับติดตาม ตรวจสอบ ประเมินและรายงานผลการปฏิบัติงานตามแผนอย่างชัดเจน					

ข้อ	รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
		ไม่มี	น้อยที่สุด	น้อย	มาก	มากที่สุด
	4.8 มีการอนุมัติแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาจากคณะกรรมการบริหารโรงเรียน					
	4.9 มีการกำหนดงบประมาณไว้ในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา					
	4.10 มีการชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับสาระสำคัญของแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้กับบุคลากรของโรงเรียน					
5.	การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา					
	5.1 ผู้บริหาร ครู และบุคลากรได้รับการพัฒนาความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี					
	5.2 มีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีสอดคล้องกับแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และดำเนินการจัดทำแบบมีส่วนร่วม					
	5.3 มีการกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ/กิจกรรม ที่เป็นรูปธรรมสามารถวัดได้					
	5.4 มีการจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานประจำปี อย่างต่อเนื่อง					
	5.5 ครู/บุคลากรมีส่วนร่วมในการจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานประจำปี					
	5.6 มีการประสานแผนปฏิบัติการระหว่างฝ่ายที่เกี่ยวข้องก่อนการปฏิบัติงาน					
	5.7 มีการชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการให้บุคลากรได้รับทราบ					
	5.8 มีการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี					
	5.9 มีการกำหนดแนวทางการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบประเมิน และรายงานผลการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี					
	5.10 มีการนิเทศเพื่อกำกับ ติดตามการปฏิบัติงานตามปกติ/โครงการ/กิจกรรมตามแผนที่วางไว้					

ข้อ	รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
		ไม่มี	น้อยที่สุด	น้อย	มาก	มากที่สุด
6.	การประเมินคุณภาพการศึกษา					
	6.1 มีการวางแผนการประเมินตนเองโดยใช้มาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน					
	6.2 มีการกำหนดกรอบการประเมินว่ามีกระบวนการดำเนินงานอย่างไร ใครเป็นผู้รับผิดชอบและควรดำเนินการเมื่อใด					
	6.3 มีการกำหนดเกณฑ์การประเมินหรือเกณฑ์ตัดสินการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ที่กำหนดและเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน					
	6.4 มีการกำหนดวิธีการที่ใช้ในการประเมินด้วยการออกแบบวิธีการเก็บข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินและแหล่งผู้ให้ข้อมูล					
	6.5 มีการจัดทำเครื่องมือการประเมินที่ง่ายต่อการใช้งาน และแปลความหมายโดยการมีส่วนร่วมของคณะครูในโรงเรียน					
7.	การรายงานคุณภาพการศึกษา					
	7.1 มีการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีที่ระบุความสำเร็จตามเป้าหมายในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน					
	7.2 ครู/บุคลากรของโรงเรียนมีส่วนร่วมในการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี					
	7.3 มีการเผยแพร่รายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีให้บุคลากรในโรงเรียนได้ทราบ					
	7.4 มีการเผยแพร่รายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีต่อสาธารณชน					
	7.5 มีการเผยแพร่รายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีต่อต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง					

ข้อ	รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
		ไม่มี	น้อยที่สุด	น้อย	มาก	มากที่สุด
8.	การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา					
	8.1 มีการกำหนดให้มีการตรวจสอบและทบทวนเป็นกิจกรรมของทุกฝ่าย และทุกงานในโรงเรียน					
	8.2 มีการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการตรวจสอบและทบทวนตนเองให้เกิดขึ้นกับคณะครูทุกคน ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียน					
	8.4 มีการสรุปผลการตรวจสอบและทบทวนของคณะผู้ปฏิบัติงาน					
	8.5 มีการนำผลการตรวจสอบและทบทวนไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนางานของโรงเรียนให้ดียิ่งขึ้น					
9.	การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง					
	9.1 มีการพัฒนาครู/บุคลากรให้มีความรู้เรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างสม่ำเสมอ					
	9.2 มีการสร้างจิตสำนึกการพัฒนาให้เกิดขึ้นในคณะครูและบุคลากรทุกคนในโรงเรียน					
	9.3 มีการเน้นย้ำหรือกำหนดเป็นนโยบายการทำงานอย่างมีระบบ รวมทั้งต้องทำงานอย่างมีเป้าหมาย ทำงานเป็นหมู่คณะ และต้องทำอย่างต่อเนื่อง					
	9.4 มีการนำผลการประเมินคุณภาพการศึกษามาใช้ปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานเกี่ยวกับ วิทยุทัศน์และภารกิจ แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา หลักสูตรการเรียนการสอน ความก้าวหน้า ผลการเรียนรู้ของผู้เรียน การบริหารและการจัดการโรงเรียน					
	9.5 มีการศึกษาวิจัยเพื่อปรับปรุงและพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียน					

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ - ชื่อสกุล	นางสาวเหมวรรณ แดงอ่อน
วันเดือนปีเกิด	27 กรกฎาคม 2498
สถานที่เกิด	ชลบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	50/2 หมู่ที่ 7 ตำบลพลูตาหลวง อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี 20180 โทรศัพท์ 086-971-9133
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ.2518	มัธยมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียนสัตหีบ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี
พ.ศ.2528	ครุศาสตรบัณฑิต วิชาเอกการบริหารโรงเรียน จากวิทยาลัยครูสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี
พ.ศ.2539	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพมหานคร
พ.ศ.2550	การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาปฐมวัย จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร